

3/1/29

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 14 } యెన్న పట్టణము 1926 వ సం॥ సెప్టెంబరు నెల 29-వ తేది బుధవారము } No 158
నంపుటము ౧౪ } శ్రీ అక్షయనామనవత్పర భాద్రపదమాస బహుళ అష్టమి. } నంచిక ౧౫౩

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకువేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి మాచి కొనిన మోనముగలుగడు.

అమృతాంజనము నకలవిధ నొప్పులకు నంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బారదోలును, పొట్లబోగొట్టును
బెండుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును

దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి రు 0-10-0 డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 249 వేరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

మద్రాసు అందు సదరక్ మరాటా రైల్వేకంపెనీ లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది)

నోటీసు

మీటర్ గేజ్ బండ్ల రాకపోకలు

1926-వ సంవత్సరము అక్టోబరు నెల నుండి తొలిభాగముండి ఈ రైల్వేకు సంబంధించిన మీటర్ గేజ్ బండ్లను మీరుగా
బోవు బండ్ల రాకపోకలందు కొన్ని మార్పులు చేయబడును. ఈ దినవ తెలుపబడిన ముఖ్యమార్పులను మీరు గమనించవలెను.
నెం 1 రు 1 అందు 2 మెయిల్ రాకపోకలందు కొన్ని మార్పులు చేయబడినవి. సుతేభావివద్ద నిల్పుచున్న నెంబరు 2 మెయి
లు యిక ముందు నిలువదు.

				గం. ని.		గం. ని.
నెం 5 రు కొల్హాపూరు ప్యాసంజరు	కొల్హాపూరునుండి బయలుదేరుట ఉదయము	7-35	పూనా చేరుట	రాత్రి	8-40	
నెం 84 రు మిక్సెడ్	మిరాట్	"	సాయంత్రము	6-5	బెంగాలు	" " 1-20
నెం 8 రు ఎక్స్ ప్రెస్సు	పూనా	"	"	5-10	బెంగాలు	" " 12-50
నెం 24 రు ప్యాసంజరు	మార్బుగోవ	"	ఉదయము	7-20	కాజల్ రాక్	" " 12-15
" "	కాజల్ రాక్	"	రాత్రి	12-45	లోండా	" " 1-50
నెం 28 రు మిక్సెడ్	"	"	"	12-0	"	" " 1-40
" "	లోండా	"	రాత్రి	2-20	హుబ్లి	" " 8-25
నెం 39 రు లోకల్ మిక్సెడ్	హుబ్లి	"	సాయంత్రము	6-10	ధార్వాడ	" రాత్రి 7-3
నెం 40 రు లోకల్ ప్యాసంజరు	ధార్వాడ	"	రాత్రి	7-20	హుబ్లి	" " 7-51
నెం 41 రు మిక్సెడ్	గడగ్	"	"	11-5	హుబ్లి	" " 1-45
నెం 68 రు "	హుబ్లి	"	"	7-42	గడగ్	" ఉదయము 8-10
నెం 52 రు ప్యాసంజరు	బెజవాడ	"	సాయంత్రము	6-25	మచిలీపట్నము	" రాత్రి 10-20
నెం 48 రు మిక్సెడ్	"	"	పగలు	11-10	"	సాయంత్రము 8-40
నెం 14 రు ప్యాసంజరు	"	"	ఉదయము	6-5	"	పగలు 9-55
నెం 47 రు "	మచిలీపట్నము	"	"	6-50	బెజవాడ	" " 10-30
నెం 18 రు "	"	"	సాయంత్రము	5-50	"	రాత్రి 9-38

మార్పులైనవి బోవు బండ్ల కాలపరిమితియందు కూడ స్పష్టమార్పులు చేయబడినవి. ఎక్కడ అవసరమో అక్కడ
భూత్రము బ్రాంచి లైన్ మీద బోవుబండ్ల కాలపరిమితికూడ స్పష్టముగా మార్చబడినది.

భూత్రి కాలపరిమితి తెలియగోరువారు త్వరలోనే ప్రతిస్టేషనునందును అన్యాయమును దొరకువట్టి కాలపరిమితి
పట్టికను చూడవచ్చును.

జి. టి. యం. ఆఫీసు
పార్శ్వతాను, మదరాసు
14-9-26

హెచ్. డి. సిక్లెర్,
ఆఫీసు జనరల్ ట్రాఫిక్ మేనేజరు.

WANTED.

Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Full particulars and Railway Fare Certificate on 2 annas Stamp. 3108
Apply to:—

Imperial Telegraph College, Delhi.

విద్యార్థులు కావలెను

మోటారుకారులను నడపుటకు, ఆంగుడు సంబంధించిన
మోటారువిజ్ఞాన పూర్తిగా నేర్చుకొనుటకు విద్యార్థులు కావలెను
882 ప్రాప్త్యక్షము ఈ దినవ విలాసముననున్నాయి.

Principal
SRI RAM MOTOR SCHOOL
(Recognised by the Govt.)
The Best Equipped Motor School
Walajah Road
Tel. 3444 Madras

విజంట్లు కావలెను

అన్ని పట్టణములందును మైక్ యింకును విక్రయించుటకు
యేజంట్లు కావలెను. మంచిమిషన్ యియ్యబడును.
మైక్ యింకు నాల్గు సంవత్సరములనుంచి వాడుకలో
నున్నది. మైక్ యింకు ఫౌంటెన్ లాగానే చక్కగా ప్రతి
పిండుటయేగాక మంచి కాంతిని రికార్డుల నుపయోగించుటకు
యోగ్యతను కల్గియున్నది. వివరములకు నేడే వ్రాయుడు.

Apply to:—
SHINE INK WORKS LTD.,
2473 BEZWADA

స్త్రీలు గర్భములు

యినుప మూలచట్టాలు, టి. చట్టాలు, గుండుకంబులు,
చదరకంబులు, యినుపపాటాలు, కీలపిపాయలు, కలాయి
పంకర తగుళ్లు, కలాయి నేలీ ముళ్లకంబులు, యింకాపాల్పెండెను
మెటలు, నీమంటు, కలాయిగొట్టాలు, యినుపగొట్టాలు, లైను
మిల్లుసామానులు వగైరా. మిక్కిలి తక్కువధరకు విక్రయిం
చెదము. 8182

శ్రీకృష్ణ యింజనీయరింగు కంపెనీ,
825, తంబుకెట్టివీధి మద్రాసు.

ఈ ముఖ్య గుర్తునుబట్టి ఇది మీకు బాగుగా తెలియును
“హిస్ మాస్టర్స్ వాయిస్”

హిస్ మాస్టర్స్
No. 25

2575

ఒక లేక మరొక కట్టతో తయారుచేయబడిన పెట్టె. ఏలవాలిగాగూ ప్రక్కచట్టమును గలిగియుండును.
పీకముపైజా 18" X 16"; ఎత్తు 8 5/8"; 24" మెటల్ హోర్న్; మిక్సింగ్ వ్యవస్థమైన క్యాబ్రిన్ ట్యూబ్-స్పింగు మోటారు;
12" టర్న్ టేబిల్ 10" X 12 రికార్డులు పట్టు “హిస్ మాస్టర్స్ వాయిస్” “ఎక్స్ హి టిఎస్” శబ్దముగల పెట్టె
ఒక కట్టతో
తయారుచేయబడినది
ధర 1-కి రూ 160-0

తయారుచేయబడినది
ధర 1-కి రూ 170-0

“హిస్ మాస్టర్స్ వాయిస్” రికార్డులను విక్రయించు వారివద్ద ఈ రికార్డులు వెలకుదొరకును.
గ్రామోఫోను కంపెనీ, లిమిటెడ్. **Gramophone Co., Ltd.,**
(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది) (Incorporated in England)
కలకత్తా — బొంబాయి. Calcutta — Bombay

గ్రామపంచాయతులు

అఖిలభారత స్థానికసంస్థామండలి ప్రకటనము

అధ్యక్షులు:—వి. య్. శర్మ, మిడ్నపూర్. (బెంగాలు)
కార్యదర్శి:—య్. య్. పరాంజనీ, కేసరిఆఫీసు, పూనాసిటీ.

ఇండియాగవర్న మెంటువారి 1918-వ సంవత్సరపు 41 నెంబరు తీర్మానమును స్థానికసంస్థాగూర్చి ఇటీవల వారు ప్రచురించిన ముఖ్యహక్కుపత్రముగా భావింపవలెను. దీనివలన ఇండియాలోని ప్రజలు పెద్దపట్టణముమొదలు చిన్న గ్రామమువరకు స్థానికస్వయంపరిపాలన తామే పరిష్కరించుకొనుటకు పూర్తిసన్నివేశము కల్పింపబడియున్నది. బెంగాల్ గవర్నమెంట్ ప్రకారము స్థానికసంస్థాములన్నిటిని ప్రజలక్రమింపవలెనని తీర్మానింపబడినది. ప్రజలు లేనిహక్కులను పంపాదించుటయు ఉన్నట్టివానిని పూర్తిగా వినియోగించుటయు అన్యోన్యసహకారకక్షవారి ఆశయమై యుండున్నది. స్థానికస్వపరిపాలనగూర్చి వారిహక్కుల తెలియుటకై గ్రామాదులలోని వారిస్థాకర్యార్థము ఈచిన్నగ్రంథము జననము 1856 మరణము 1920 ప్రచురింపబడియున్నది. ప్రజలు ఈగ్రంథమును కొని అందులోనివిషయముల గ్రహించి గ్రామాదులలో పూర్తిగా ప్రచారముచేసి స్థానికసంస్థాములన్నిటిని వారియధీనముచేసికోవలెనని స్థానికసంస్థామండలివారి ముఖ్యశయము. ఈమండలివారి కృషికి ప్రజలు తోడ్పడవలెనని నాప్రార్థన.

యన్. సి. కేల్కర్.

డిసెంబ్రలైజేషను కమిషన్ రిపోర్టు:—ఇండియా ప్రభుత్వతీర్మానము

1918 సం. 41 నెం. తీర్మానమున ఇండియాగవర్న మెంటు స్థానికసంస్థాగూర్చి ప్రచురించిన తీర్మానములో గ్రామాదులకు సంబంధించిన అంశములను సూక్ష్మముగా యిందు ప్రచురింపబడియున్నవి.

ప్రకటింపబడిన స్థలములు

19. మ్యూనిసిపాలిటీలు, జిల్లాబోర్డు తాలూకాబోర్డులకు గవర్న మెంటువారితో గలసంబంధమును నిరూపించు సూత్రములు మీద తెలుపబడినవి. విలేజీయూనియనులు, ప్రకటింపబడిన స్థలముల, లేక కమిషనరులు చెప్పిన ప్రకారము పట్టణపంచాయతీలు అనే కాబోవు మ్యూనిసిపాలిటీలవిషయములో గవర్న మెంటువారు ప్రస్తుతము యేమియు నిర్ణయించరు. ఈసంస్థలు క్రమముగా మ్యూనిసిపాలిటీలుగా మారవచ్చునకాని అంతవఱకును వీటియందు ఉన్నోగేతరులు తక్కువగా నుండి గవర్న మెంటు అధికారమునకు లోబడియుండవలెను. వీటికి అధ్యక్షుడు ఉన్నోగేతరుడుగానుండుట వాంఛనీయము కాదు. ఈసంస్థలకు వీలైనంత అధికారమును క్రమముగా పొందునట్లు చేయుటకు కావలసిన మార్గములు రాష్ట్రప్రభుత్వమువారు అలంబించవలెను

గ్రామపంచాయతీలు

20. రెవెన్యూ ప్రభుత్వముయొక్క తీర్మానములో నిరూపించబడిన సూత్రములు ముఖ్యముగా మ్యూనిసిపల్, జిల్లాబోర్డు తాలూకాబోర్డుల స్థానికపరిపాలనయే వృద్ధిలో నిడికొని చేయబడినవి. దరిమిలాను గ్రామజీవనమును బాగుచేయుట కనుగున ఏర్పాటులనుగూర్చి సూచనలు చేయబడుచువచ్చినవి. ఈవిషయమునకు 1909 సం॥ డిసెంబ్రలైజేషను కమిటీయందర ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్య మియ్యబడెను. వారిరిపోర్టులో నొకప్రత్యేకభాగము గ్రామపంచాయతీలనుగూర్చి వ్రాయబడినది. అట్టిపంచాయతీలే సూత్రములపై నిర్మింపబడవలెనో అందు సూచించబడినది. వారుచేసిన శిఫారసుల విషయమై కొంత పారపాలు అభిప్రాయము కలదు కావున, స్థానికస్వపరిపాలనాభివృద్ధి నిమిత్తము ఇంకొక సాధనము సృష్టించవలెనని వారిఅభిప్రాయ మెంతమాత్రమును కాదు. కాని, ప్రత్యేకము గ్రామములయొక్క సాంఘికజీవనమును బాగుచేసి స్థానికముగ గ్రామస్వయంపరిపాలనలో గ్రామములకు కొంత అభిరుచిని కలుగజేయవలయుననియే వారి ఆశయము. కావుననే అస్సామీ భావికస్పష్టియనందగు మదరాసులోకమంథుయూనియనులు, బెంగాలు చాక్రీదారియూనియనులు, సంయుక్త రాష్ట్రము మధ్యరాష్ట్రములు బొంబాయిరాజధానులలో ఆరోగ్యసంఘములకు నయాగ్రామపంచాయతులను భేదముకలదని కమిషనరుగారి సన్న్వపరచిరి. 1882 సం॥ తీర్మానములోని స్థానికస్వపరిపాలనాభావమున కనుగుణ్యముగ నయాసాధారణసంస్థలు మ్యూనిసిపాలిటీలు జిల్లాబోర్డులకంటె తక్కువవైకాల్యము కలిగినస్థలములలో పనిచేయుటకు పరిపకరించును గాని అట్టి సంస్థలకును ప్రత్యేక గ్రామసాంఘిక జీవనమునకును సంబంధములేదు. గ్రామముయొక్క సాంప్రదాయములవలనను, గ్రామవాసులకు వారిలో వారికిగల

మీరు అనారోగ్యముగా నున్నను లేక

అనారోగ్యముగా నున్నను... మీరు ఎప్పుడును
క్వాకరు ఓట్లనే ఉపయోగింపుడు

క్వాకరు ఓట్లు ప్రతియొకరికిని వారు ప్రతిదినము భుజించు ఆహారమునందు కొంతభాగముగా నుండవలెను. మాంసమును గలిగించు విస్తృతము, లోహసంబంధమై ఉష్ణము మొదలగునవి ఇందులో భారాశముగాగలదు. దేహమునందున్న ప్రతి అవయవమునకును సంచి పుష్టిని గలిగించును. రోగలక్ష త్వరలో ఆరోగ్యము నిచ్చుటకు తోడ్పడును. ఆరోగ్యనెలకు శాశ్వతమైన బలమునిచ్చును. ఇది భుజించుటకు సాచి రమ్యగానుండును, తయారుచేయుట సులభము.

Address:—Representatives: MULLER & PHIPPS
(India), Limited.
Calcutta Bombay Madras Karachi Rangoon

Quaker Oats

క్వాకరు ఓట్లు చేతితో తాకుటకు లేదు.

క్వాకరు ఓట్లు ప్రతియొకరికిని వారు ప్రతిదినము భుజించు ఆహారమునందు కొంతభాగముగా నుండవలెను. మాంసమును గలిగించు విస్తృతము, లోహసంబంధమై ఉష్ణము మొదలగునవి ఇందులో భారాశముగాగలదు. దేహమునందున్న ప్రతి అవయవమునకును సంచి పుష్టిని గలిగించును. రోగలక్ష త్వరలో ఆరోగ్యము నిచ్చుటకు తోడ్పడును. ఆరోగ్యనెలకు శాశ్వతమైన బలమునిచ్చును. ఇది భుజించుటకు సాచి రమ్యగానుండును, తయారుచేయుట సులభము.

సంబంధ భాగదానములచేతను వ్యాపార సంబంధములను పరిమితము చేసి వివిధ విధముల వికలుతము కలదు. గ్రామములను నిమిత్తము ఉమ్మడినామమును వసూలుచేసి గ్రామములలోనే ఖర్చుపెట్టు ఆచారము యిప్పటికిని కలదు. ఇట్టి సాంఘిక సహకారముగల గ్రామములలో గ్రామపంచాయితీ లేర్పాటుపడలేదని కమిషను వారు కోరియుండిరి. కమిషనువారు కనిపెట్టిన తారతమ్యమున త్యమైనదని ఇండియా గవర్నమెంటువారు అంగీకరించినారు. ఈవిషయమై చేయబడు సూచనలనుగ్రామముల కొన్ని గ్రామములకు మాత్రము వర్తింపజేయును, లేక గ్రామములలో సహకారము కల గ్రామములకును వర్తింపజేయుటగా చేయబడవలెను.

గ్రామపంచాయితీలనుగూర్చి డి.సెంట్రల్ లెజిషేషన్ కమిషనువారి సూచనలు

21. ఆయా రాష్ట్రములలోనేగాక ఒక రాష్ట్రమునందలి ఒక ప్రాంతములోని గ్రామములలో అందఱు వ్యత్యాసము లుండును. కావున ఈ గ్రామపంచాయితీ లేర్పరచువిషయములో జాగ్రత్తగా నుండవలెనని కమిషనువారు సూచించిరి. గ్రామపరిపాలనను బాగుచేయవలెనని ఇండియా గవర్నమెంటువారు అంగీకరించుచు కమిషనువారు చేపిన ప్రకారము జాగ్రత్త కలిగియుండవలెనని మాత్రము హెచ్చరించుచున్నారు. గ్రామపంచాయితీలకు కొన్ని అధికారములును, పనులును యివ్వబడవలెనని కమిషనువారు సూచించిరిగాని, అన్నిచోట్లలోను ఒకటేమాదిరిగా నుండ అవసరములేదని చెప్పిరి. స్థలభేదముల ననుసరించి అధికారములు క్రమముగా నొసగబడవలెననియు ఆయాపంచాయితీ లేట్లుకార్యమును నిర్వహించునదియుమాది అధికారముల నివ్వవలెననియు కమిషనువారు సూచించిరి. పంచాయితీలు జిల్లా అధికారులకు అప్పగించబడవలెననియు, వీలైనచోట్లలో ప్రత్యేక అధికారులచేతులలో నుండవలెననియు, అవి ఆయా గ్రామమున కే వర్తింపవలెననియు, సభ్యులను దరియాప్తుమీద నిర్ణయించవలెననియు గ్రామపేద అధ్యక్షుడుగా నుండవలెననియు కమిషను వారు సలహానిచ్చిరి. ఈపంచాయితీలకు కొద్దిగా నిలికొనినవి అధికారము లుండవలెననిరి. కాని, న్యాయము జరుగలేదను సంఘముగల సందర్భములలో పైకోర్టులు ఈతీర్పులపై ఆపీలు, విసే యేర్పాటుండవలెనని సూచించిరి. గ్రామములలోని ఆరోగ్యము, విద్య ఈపంచాయితీవారు పాలించుచుండవలెను. ఘన్నుల వేయ అధికారమిచ్చినచో కలహములకు కారణమగును. కావున ఇది అవసరములేదు. కాని భూమి సెన్సులో కొంతభాగమును, తాలూకాబోర్డులనుండి గ్రాంటులను లేక కలెక్టరులదగ్గరనుండి గ్రాంటులను యీ పంచాయితీలకు ముట్టుమండవలెను.

1915 సం॥ తీర్మానములలోని అభిప్రాయములు

22. తీర్మానములో ఇండియాగవర్నమెంటువారు కమిషను రిపోర్టులో తమ అంగీకారమును ముద్రముద్రా తెలిపిరి కార్యవరణము రాష్ట్ర ప్రభుత్వములచేతులలో ఎదలయి వారికి మార్గదర్శకముగ నీకొనిన సూచనలను చేయుచున్నారు:-

1. ఈ ప్రయత్నము కొన్ని ప్రత్యేకపరిచయ గ్రామములలోకాని, గ్రామముకంటే కొంచెము పెద్దదగు ప్రదేశములలోకాని ఆచరణ జరుగు సామాన్యముగా అందఱు అంగీకరించినచోట చేయవలెను.
2. కానములు సామాన్యముగను అనుమతి నిచ్చు విధముగను జూడిషియలు అధికారములు ప్రతి గ్రామములోని ఒక్క మోస్తరుగ నుండ నవసరము లేదు; ఉండవచ్చును.
3. పరిపాలనాధికారము జూడిషియల్ అధికారమునుగూడ ఇచ్చుట మంచిదని తోచునట్లుములలో ఒకేసంఘమునకు రెండు అధికారము లుండవలెను.
4. ప్రస్తుతమున్న గ్రామ ఆరోగ్యసంఘములు విద్యాసంఘములు యీ పంచాయితీలు స్థాపించబడుచోట్ల అందులో లీనమైపోవలెను.
5. జూడిషియల్ వ్యవహారములలో పీరి అధికారము అనుమతి యొసగునదిగా మాత్రము ఉండవలెను. కాని, వ్యాజ్యములూడు వారి కోర్టునకు వచ్చునట్లు చేయుటకు కొన్ని న్యాయమైన సదుపాయము తీర్మానములలో కల్పించుట మంచిది. ఉదాహరణమునకు కోర్టుఫీజుపుచ్చుకొనినచో స్వయముగ నుండవలెను. ప్రావీణ్యపద్ధతి మాత్రముగానుండి డిక్రీలు త్వరితముగా అనుజరపపుకొనుటకు పలుకలుగజేయవలెను.
6. పన్నులు వేసికొనుట కనుమతినిచ్చు అధికారము కోరినచోట్లలో నియ్యవచ్చును. కాని రాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారు సరిమానుచుండవలెను. పనులతో సంబంధముపెట్టి ప్రభుత్వములో పంచాయితీ లభివచ్చి కాటంకము కల్పింపవచ్చును.
7. పరిపాలనావిషయములలో పంచాయితీలకును మిగిలిన పరిపాలనాసంస్థలకును గలసంబంధము నిరూపించబడవలెను. జిల్లాబోర్డులకాని తాలూకాబోర్డులకాని ధనసహాయము చేసినచో వాటిని తనికేయుట కధికారము కలిగియుండవలెను.

పైయభిప్రాయములకు కావలసిన మార్పులు

23. ఈపంచాయితీపద్ధతిని అభివృద్ధిచేయుటకు గార్హములను గూర్చి చాలా రాష్ట్రములలో క్రోడపరిచబడినది. ఈపద్ధతిని అమలులోపెట్టుటకు ఆసాంఘిక కానములజేసియున్నారు. సంయుక్త రాష్ట్రములలో నొక ప్రత్యేకకమిటీ యీవిషయమై విచారణపరిచి రిపోర్టుచేసియున్నది. ఈవిషయమై యింకను కృషి జరుగవలెననియు, యీక్రింద తెలుపబడిన సందర్భములలో తప్ప మిగిలినవిషయమంతయు 1915 సం॥ తీర్మానమును ఆమోదించునదియు ఇండియా గవర్నమెంటువారి అభిప్రాయమైయున్నది. అతీర్మానములలోని ప్రభుత్వసూక్రములను మార్పును పంచాయితీ పనిచేయుటకు ఒక గ్రామమునకే చెందియుండుట మేలని సూచించుచున్నారు. లేక ఒక గ్రామముగా లేక పంచాయితీలకు ఒక గ్రామసమాఖ్యలలో అట్లు చేయుటకుపాడ వీలగును. ఇండియాగవర్నమెంటువారు వారియేడవసూక్రమునుగూడ ప్రస్తుతము పాటించరు. ప్రస్తుతము పంచాయితీలకును మిగిలిన పాలనాసంస్థలకును గలసంబంధమును నిర్దుష్టముగా నిరూపించుటకు వీలులేదుగాని సాధ్యమైనంతవరకు వాటిని ప్రత్యేకముగానుంచవలెను. కాని అవియెట్లుపనిచేయుచున్నచో జిల్లా అధికారులు పరిశీలించుచుండవలెను. ప్రభుత్వమున ఆశ్రయము సభ్యులనుగాని పంచాయితీలనుగాని తొలగించి రాష్ట్ర ప్రభుత్వముగాని పంచాయితీలనుగాని యేర్పాటుచేయు అధికారము తహబీబుదావకంటే పెద్దవాడగు రివిన్యూయింగ్ గృహము కలిగియుండవలెను.

పంచాయితీలనిర్మాణములో ఇండియా గవర్నమెంటువారు ఒకవిషయమునకు ప్రాముఖ్యమునిచ్చుచున్నారు. ప్రముఖులగు గ్రామోద్యోగులు పంచాయితీలలో సంబంధము కలిగియుండవలెను. మిగిలిన సభ్యులు గ్రామముల నోటిమాటమీద యెన్నుకొనబడవలెను. పంచాయితీవారులే అధ్యక్షుని నెన్నుకొనవలెనని గ్రామమునపలు అధ్యక్షుడుగా నుండవలెనని కమిషను వారి సూచన బలవంతముగా వర్తింపజేయుచున్నది. గ్రామములలోని విద్య, ఆరోగ్యము, స్వల్పమున నిమిల క్రిమినలు కేసులు విచారించుట విషయములలో (కమిషనువారి 712 పేరాలోని సూచనల ప్రకారము) పంచాయితీలు అధికారము కలిగియుండవలెను. ఈ విషయములో పంచాయితీ ఒక గ్రామమునకు సంబంధించినదిగా నుండవలెను. అట్లుగానిచో ఇట్టి వివాదములు పరిష్కరించుటలో నుపయోగించు స్థానికముగు ప్రజాభిప్రాయము నుపయోగపడదు. కమిషనువారు సూచించిన పద్ధతిని కాకపోయినప్పటికిని గ్రామములలో వసూలుచేయబడే భూమి సెన్సులో కొంతభాగము పంచాయితీల కిచ్చుట అత్యవసరము. కమిషనువారి అభిప్రాయమునకు వ్యతిరేకముగా ప్రత్యేకపన్ను వేసికొనుటకు అధికారమును పంచాయితీల కిచ్చుటకు ఇండియా గవర్నమెంటువారు సిద్ధముగా నున్నారు. కాని యే పనికొంత పన్ను వసూలుచేసికొని ఆపనికొంత ఖర్చు పెట్టవలెనని మరతును వాటింపవలెను.

ఇతర మార్గములు

24. ఈ పంచాయితీలను యేర్పాటుచేయుచోట్ల కానములు అక్లిష్టముగను విశాలముగను చిన్నవిషయములను అసరములనుబట్టి సర్దుకొనుటకు వీలుగను చేయబడవలెను. అనుభవముబట్టి క్రమముగా మారుమందు నిబంధనల (రూల్సు) కివి వదలివేయబడవలెను. దేశమంతయు ఒక్కటే మాదిరిగా పంచాయితీలను ప్రవేశపెట్టుటకు దేశపరిస్థితుల వ్యత్యాసములను పొలిచి ఇండియాగవర్నమెంటువారు గుర్తించిరి. కొన్ని ప్రాంతములలో సరియైన గ్రామములే లేవుకాని అవకాశమున్నచోట్లలో నెల్ల యీపని ప్రారంభముకావలెను. నిజమైన గ్రామజీవనము గల రాష్ట్రములలో వాటిని రాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారు సూచించుటకు అధికారమును కలిగియున్నారు. స్థానికపరిపాలనాకార్యములకొరకు యూనియనులుగాని సర్కిలులుగాని స్థాపించవలసినచోట్ల గవర్నమెంటువారు అడ్డుపెట్టుటలేదు. అట్టియూనియనులను సర్కిలులను జిల్లా తాలూకాబోర్డులకు సహకారులుగా పనిచేసి తక్కువ వైశాల్యము గల స్థలములలో పనిసరిగా జరుగునట్లు మార్చుచుండవలెను. పంచాయితీలు ఏర్పాటుచేయుటకు వీలులేని స్థలములలో అట్టి యూనియనులు ఏర్పాటు చేయు యోగకరముగా నుండును.

ఇప్పుడు చేయవలసిన పని

25. ప్రస్తుతమున్న కానములలో మార్పు అవసరములేకయే, యీ తీర్మానములలోని సూచనలు చాలవలకు అమలులోనికి తీసికొని వచ్చుట సాధ్యమగును. అట్లు సాధ్యమైనంతవరకు ఆలస్యములేకుండ కార్యరంగమునకు దిగుట మంచిది. మదరాసు వంటి కొన్ని రాష్ట్రములలో కానములను వలసనీరీతిని మార్పుచేయుట కాలోచించుచున్నారు. ఆసాం, యునైటెడ్ ప్రావి

న్సులలోవలె, ఈ తీర్మానమునకు వలసిన మార్పులను చేయుటకు వీలుగ కానముల నిమిత్తము చేసియున్నారు. ఇప్పుడు చేసిన సూచనల నమలులో పెట్టుటకు క్రొత్త కానములు అవసరమునో కాదో ఆయా రాష్ట్రములు నిర్ణయించుకొనవలెను. గ్రామములు, జిల్లా తాలూకాబోర్డుయొక్కయు మున్సిపాలిటీలయొక్కయు కానములలో సంబంధములేకుండి నుండవలెను.

తీర్మానములో సూచించబడిన పద్ధతు లవలంబించబడిన స్థానిక స్వపరిపాలన వింకను బీశాలముగ నభివృద్ధి గాంచునట్లుకు సందేహములేదు. స్థానిక పరిపాలనములో చేయబడుచున్న మార్పులు మరియే యితర సంస్కరణములకంటెను ప్రజాసామాన్యము యొక్క యోగ జ్ఞేయములతో నెక్కువ సంవర్కము కలిగియున్నవి? స్థానిక సంస్థలు అవసరము అధికారపెత్తనమునండి తప్పింపబడినచో ఆమదనము వారిజీవితమునకు సంబంధించిన స్థానిక విషయములలో తమకు పూర్తియగుపెత్తనము కలదని అధిక సంఖ్యాకులు గుర్తింపగలరు. స్థానిక సంస్థలు యిదివరలో నెలుగని అధికారములను కలిగి, తమకు లోబడిన ప్రజాసామాన్యము యొక్క సౌకర్యముల నభివృద్ధిచేయుటకు ఎక్కువ అవకాశములు కలిగియుండును. ప్రధానముగ దేశజేమమార్గములు స్థానిక సంస్థలయొక్క కార్యములలో నిమిడియున్నవి. ప్రజల ఆరోగ్యమును, ఆరోగ్యరక్షణకు నలయుపద్ధతులను యీజిల్లా తాలూకాబోర్డుల అధీనమునం దున్నవి. ప్రాథమిక విద్య వారి హస్తమునందున్నది. స్థానికముగా వలసిన భవనములను కట్టించుట, వాటిని కాపాడుట, రోడ్లు, కాలువలు మొదలగు ప్రయోజనార్థములను యేర్పాటుచుట మొదలగు విషయములను, ప్రజల అనుదిన జీవితముయొక్క సౌకర్యములను యీబోర్డులపెత్తనముక్రిందనున్నవి. వారి ప్రయోజనముల నభివృద్ధిచేసికొనుటయందును, బాధ్యతలను హెచ్చించుటయందును దేశము స్వపరిపాలనామార్గమున చాలదూరము సాగగలదు. స్థానికముగు ప్రజాసౌకర్యములను గూర్చి పరిపాలనావిధానమును తెలుసుకొనుచు అనుభవమును గడించుచుండినచో కేంద్ర ప్రభుత్వములో కూడ స్వతంత్రవర్తన మలవడుటకు మార్గ మేర్పడును.

సీసా 1-కి, రు 2-0-0

కు సు మ

వి.పి. చారి వర.

ఈమందు గవర్నమెంటు ఆను నెకరోగమును 24 గంటలలో నివారించి మూత్రద్వారమునుండి బలవడు స్రావమును మాత్రము విడుదలపడుట గలగు చురుకుపోటు, మొదలగు బాధలను వెంటనే నిలిపివేయును. శ్రీలకు గలగు యేవిధమయిన కుసుమవ్యాధులయిన ఆత్మర్యముగా కుదుర్చును. 1172-1766

ఆనందకుటీరము. 13, బైరాగిమఠం వీధి, మదరాసు

కొలి నా సు

దంతములందు పశువును పోనియక దంతములను బాగుగా నుదిపరచు నట్టి డెంటాల్ డ్రమ్.

ఇది గాక నోటియందు దుండు లక్షలకొలది పురుగులను నాశనముచేసి, దంతములకు నొప్పి కలుగకుండను, దంతములు డాడి పోకుండను కాపాడును. ఎప్పుడును కొలి నా సునే కొని వాడుటకు పట్టుపట్టుడు.

KOLYNOS

డెంటాల్ డ్రమ్.

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

జులై 29-9-26

(29-9-26)

ఇరవదిగజముల "పిన్" ధరలు

రాజ్ కో ముల్లులు — 22 X 22 ముంగిపూర్లు (బి) 9-10-0.

రాజ్ కో ముల్లులు — 22 X 22 వేరు రకములు (బి) 8-14. సరాసరిరకము రు 7-14.

తెలుపుముల్లులు — 1708 రు 18-12-0; గ్లాస్ 9000 రు 18-10, ఎల్. ఎల్. 78 రు 8-9; ఇ. సి. 78 రు 9-2; 8888 రు 18-0; 9978 రు 8-4-0 1702 రు 11-8; 2908 రు 7-12. 9978 రు 9-2-0, ఆఫ్ 78 రు 8-4-0. 578 రు 8-4-0. Z. Z. 78 రు 8-10-0.

మూలు

40 పెంబరు, పీను (5 పాకట్టుకు) — ట్యాక్స్ — రు 5-8-0 నలుగురు రు 6-7-0 పచ్చరంగు రు 8-12-0; పడవ రు 8-8-0; కాశీ రు 8-10-0 వరకు రు 7-14-0.

40 పెంబరు జపాను (పదిపానులకట్టు) — నక్షత్రము రు 12-2-0.

50 పెంబరు పీను (5 పాకట్టుకు) అడకతెర 18-12-0 నలుగురు రు 15-14; "గేట్" రు గొడ్డలి రు 9-8-0 గడ్డిబండి రు 9-10-0 ఎడ్డుగడియారము రు 9-5-0; కేటకాడు రు 9-5-0.

50 పెంబరు జపాను (పదిపానులకట్టుకు) — ధూగోళము-పిలంచేత రు 18-12-0.

లోహములు

ఇనుము: — తెల్లయిన చల్లకమ్మిలు ఒక బారవకు ధరి రు 27-8, రు 34.

ఇత్తడిరేకు: — ఇంగ్లీషు రు 256. జర్మను (డిబ్బోమాన్) రు 288; రాగిరేకు రు 256.

టిక్ రేకు: — (90 మొదలు 95 వరకు ఉన్న కేస్ ఒకటికి) 8" రు 19-8-0.

కలాయెంతు రేకు: — 24" గేట్ 6" 7" 8" 9" 10" రు 15-0-0, రు 15-4-0.

సి మెంట్ పీపాసు నెల: —

కార్బోనైజ్డ్ మార్బు రు 18-8, నెమలి రు 11-4. "జింక్" చక్కెర (రేడి) రు 82-8-0.

నాయుదాధరలు పెప్టెంబరు రు 82-0 అక్టోబరు రు 82-0. నవంబరు నెంబరు రు 82-0.

వేరు సెనగ పప్పులు

మార్బల్ వధరలు — "మిక్" రు 47, రు 61 చాచా పాసు రు

వేరు సెనగ నూనె

"గానుగ" రు 125. "ప్రెస్" రు 121.

అముదము

((గానుగ) రు 92.

పదును చేసిన తోలు రు 1 టిక్

	మొదలు	వరకు
చుక్క తోలు (8 1/2 మొదలు 9 రకులు) రు 0 12 6	రు 0 18 8	
" (7 1/2, 8) "	రు 0 18 8	రు 0 18 9
" (తేలిక) "	రు 1 0 8	రు 1 1 8
" తెంకుకూరు (8 1/2 మొదలు 9 1/2) "	రు 0 12 7	రు 0 18 8
" " (తేలికైన నరకము) "	రు 1 1 8	రు 1 1 9
" (విజయనగరం 7 1/2 8) "	రు 0 18 6	రు 0 14 0
" (పెంబరు 7, 7 1/2) "	రు 0 14 6	రు 0 15 0
కాచ తోలు	రు 0 10 0	రు 0 10 8
కాచ తోలు	రు 1 0 9	రు 1 1 6
జులూదా తోలు	రు 1 12 6	రు 1 14 0
మేక తోలు	రు 2 10 0	రు 2 18 0
గొడ్డలి తోలు	రు 2 14 0	రు 8 5 0

పదును చేయని పచ్చి తోలు

తెంకుకూరు మేక తోలు	100-8	రు 160 0 0	రు 170 0 0
తెజవాడ మేక తోలు	"	రు 155 0 0	రు 167 8 0
తెంకుకూరు గొడ్డలి తోలు	"	రు 180 0 0	రు 165 0 0
తెజవాడ గొడ్డలి తోలు	"	రు 180 0 0	రు 170 0 0
అవారము పట్టు బారవ 1-8	రు 28 0 0	రు 88 0 0	
కొన్నంతట్ట " "	రు 30 0 0	రు 28 0 0	
కరకాగ్గి తోలు " "	రు 80 0 0	రు 45 0 0	

నోటీసు

మదరాసు శాసననిర్మాణసభ తాలూకు చిత్తూరు జిల్లా మహమ్మదీయేతర రూరల్ ఎన్నికదారుల సమూహము 30-11-1926 తేదీనిగాని, అంతకు పూర్వముగాని ఒక మెంబరును ఎన్నుకొనవలసినది గా ప్రకటన ద్వారా కోరబడియున్నందున, సదరు ఎన్నికదారుల సమూహమునకు రిటర్నింగు ఆఫీసరు వైన చిత్తూరు కలెక్టరు అను నేను ఈ క్రింది పబ్లిక్ నోటీసు నిచ్చుచున్నాను:—

పబ్లిక్ నోటీసు

(i) ఎన్నుకొనబడవలసిన మనుష్యుల సంఖ్య రెండు అయి యున్నది.

(ii) నామినేట్ కాకితములు (నియామకపత్రములు) ఈ క్రింద క్రింద పేరిట చేసినవారికి కలెక్టరు బంగ్లా లేక గిరిం పేట కలెక్టరు ఆఫీసు (ఆఫీసు) వద్ద అప్పగించబడవచ్చును, లేదా ఆయన వాని నందుకొనకుండా అనివార్యముగా నాటంక పెట్ట బడినయెడల చిత్తూరు ప్రెమరీ డిస్ట్రిక్ కలెక్టరు గిరింపేట కలెక్టరు ఆఫీసు వద్ద అప్పగించబడవచ్చును. అవి 1926 సం॥ అక్టోబరు నెల 4 తేదీనిగాని, అంతకు పూర్వముగాని ఉదయము 11 గంటలకు ను, మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు నడుమ దాఖలు చేయబడ వలెను.

(iii) నామినేట్ కాకితపు నమూనాలు 25-9-26 తేదీ నుండి 4-10-26 తేదీ వరకు ఉదయము 11 గంటలకు నానుం త్రం 3 గంటలకు నడుమ పైని చెప్పబడిన మనుష్యుల ఆఫీసుల వద్ద దొరకును.

(iv) నామినేట్ కాకితములు గిరింపేట కలెక్టరు ఆ ఫీసు (ధర్మము)లో 8-10-26 తేదీని ఉదయము 11 గంటలవఱకు పరిశోధనకు తీసుకొనబడును.

(v) ఎన్నికలో పోటీ ఉండగల సందర్భములో, పోలు (సమ్యక్తులను తీసుకొనబడు) 8-11-1926 తేదీని 12 ము 1 కి నడుమ నోక్ విక్రాంతి కొరకైన విరామకాలము కలుపుకొని ఉదయం 7 గంటలకు నానుం త్రం 6 గంటలకు నడుమ జరుగును.

(vi) * ఏ పోలింగు (సమ్యక్తులు తీసుకొనబడు) ప్రదేశము క్రింద తన (ఎన్నికదారుని) పేరు ఎన్నికపట్టిలో కనబడు నో ఆ పోలింగు ప్రదేశమునకు వెలుపల వోటు (సమ్యక్తి) నిచ్చుటకు ఏ ఎన్నికదారుడును అంగీకరింపబడడు. ప్రతి పోలింగు ప్రదేశములోను ఎన్నికదారులు వోటు నీయదగిన పోలింగు ప్లే మనులను గనబడకు జాలితా యొక్కటి ఈ నెలలో ప్రచురింప బడియుండు చిత్తూరు జిల్లా డిస్ట్రిక్ట్ గజెట్ ఎక్స్ ప్లెండింగులో ముద్రింపబడియున్నది.

ఎన్. ఎల్. బ్రేయిడ్ డిక్టే, కలెక్టరు 25-9-26 ఎన్నికదారుల సమూహముయొక్క రిటర్నింగు ఆఫీసరు.

ఎంపైరు ఆఫ్ ఇండియా లైవ్ ఇన్సూరన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్ పాలిసిగలవారికి ఇన్ టిరింగ్ బోనసు రెండింతలు యివ్వబడును

1-1-1926 నుండి చెల్లించబడు పాలిసీలకు 1-8-1922 నుండి రు 1000 కి పరిమితము 1 కి రు 5 యలకు బదులు రు 10 చొప్పున ఇన్ టిరింగ్ బోనసు హెచ్చించి, చెల్లించబడినట్లు కంపెనీ ఆప్యయగిగాని పిపార్సు చేసినట్లు యిందుమాలకముగ ఎంపైరు ఆఫ్ ఇండియా పాలిసి దారులకందరికిని తెలియ జేయడమైనది.

బోనసునందు గల హెచ్చుదల ఈ కంపెనీకి ఆదాయ మునందుగల ఫిరకత్వమునకు, అభివృద్ధికి నిదర్శనము లని పాలిసి దారులు చంగోవముతో గ్రహించును. (1854)

మదన కామేశ్వరి లేహ్యము

8857 మేహము, నిక్కాక, నిస్సత్తున కుక్కనమ్మము, అతిమా త్రము మొలవాటిని హరించి బలమును, వీర్యవృద్ధిని, గలిగించుట వరప్రసాదము. 20 రు. డబ్బీ రు 1-4-0 వి. పి. 0-8-0 పి. కి. పి. అందు కో, ఆయుర్వేదసమాజం, తెలిజేసి. (నెల్లూరు.)

గనులపనివారి సమ్మె

ప్రభుత్వమువారి కఠినవైఖరి

(జె. రామ్మే మాక్డనాల్డు)

ఈ నెలలో రాజకీయములు గురించి వ్యాసము వ్రాయుట కష్టముగపడినది. ఏలయునైన అప్పడప్పుడు రాజకీయరంగమున విడవాడి కొంతకాలము విరామము పుచ్చుకొనినగాని రాజకీయ పరిస్థితులను పునముగ గుర్తెరిగి విమర్శించుటకు వీలుండదు. బాగు గనుల పనివారి తగాదా ఇంకను పరిష్కారముకానందున రాజకీయవిషయములపై శ్రద్ధ తగ్గినది. ఇప్పుడు ప్రతికలవారుకూడ గనులపనివారి రెంతుమంది అన్నము లేక బాధపడుచున్నారను విషయమును చర్చించుటతో కాలముగడుపుచున్నారు. గనుల పని వారు బాధపడుటలేదనియు; ముందుకన్న సుఖముగనున్నారను అభిప్రాయమును వ్యాపింపచేయుటకై కొన్ని ప్రతికలు ప్రయత్నించుచున్నవి. ఇట్టి అభిప్రాయమును వ్యాపింపచేసిన ప్రజా సానుభూతిని పనివారు కోల్పోయెదరని వారు తలచుచున్నారు. యజమానుల పక్షమునకు చేరిన వార్తాపత్రిక లిట్లు ప్రచురము సలుపుచున్నారు.

ప్రభుత్వమువారు వారికి సంబంధించిన వార్తాపత్రికలు ఈ విషయమై వ్రాయుచున్న వ్యాసములచూచిన కార్మికపక్షము వై వారికిగల ద్వేషము స్పష్టమగును. కార్మికులు అత్యల్పకాలము ప్రభుత్వమునందున్నను వారు అన్ని వ్యవహారములను పర సముగ జరిపియుండుటచే, ధనికులకు మరింతభయ మేర్పడినది. కార్మికపక్షమువారు అధికారమునకు రాగానే ధనికులు సంతసింపిరి. కార్మికులు అనుభవము లేనివారగుటచే పరిపాలనము తలక్రిందులుగ చేయుదురనియు తద్వారా వివాదము గాంచెద రనియు ధనికులు తలచిరి. కాని వారికిచ్చి యుగాలన్నియు నిష్ఫలములయ్యెను. కార్మికపక్షము మరింత బలవంతముగల వారు సహింపజాలకపోయిరి. అప్పుడు చేయునదేమియు లేక టోరి పక్షమువారు లిబరలుపక్షమువారు చేతులు కలుపుకొని మమ్ములను అధికారమునండి తిరిపివేతు సమకట్టిరి. ఈ ప్రయత్నము నందు టోరిపక్షమువారు తమకు సహాయముచేసిన లిబరలుపక్ష మువారిని, అక్కర తీరినవెనుక ఒక తన్నుతన్నిరి. ఎన్నికలలో లిబరలు పక్షము సంపూర్ణముగ అపజయము గాంచెను. టోరి పక్షమువారే అత్యధిక సంఖ్యాకులుగవచ్చి అధికారము నాక్రమించుకొనిరి.

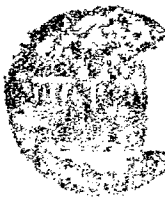
ప్రభుత్వము అధ్యాన్నమైపోవుట

అధికారమునకు రాగానే టోరిపక్షమువారికి ప్రసూతో లగిపోయెను. లోకలో బహుభాషిక వల్ల కొంతప్రతిష్ఠ వీర్పడెను. ఆ అవకాశమువల్ల వారు సంపూర్ణలాభము పొందతలచిరిగాని, రాజ తంత్ర పరిజ్ఞానమువలన వారెవ్వరు లోకలో బహుభాషికను హర్షింపలేదు. లోకలో బహుభాషికమరనే వీర్పడిన అనకూల వాతావరణమును ఆధారముగైకొని టోరిపక్షపు నాయకులు పట్టుదలతో పనిచేసియుండిరి గొప్పలాభము తేర్పడియుండెడిది. కాని నాయకులంత పట్టుదలతో పనిచేయలేదు. కాన పరిస్థితులు పూర్వమువలెనే గందరగోళ భ్రష్టికినచ్చెను. ప్రభుత్వప్రతా పము అంతరించెనని చెప్పవచ్చును.

కార్మికులందరు సమ్మెకట్టకే ప్రతిష్ఠ గాంచుటకు టోరి పక్షమువారికి మరలచక్కని అవకాశము దొరకెను.

ప్రాత్యుద్ధానముగలన్నియు పడమటింటనుండి వెలు పలకు లేబడెను. చర్చిలుగాని తనను అదర్శప్రాయమును నెహ్రో లియను విగ్రహమును మనకుతీరమరియొక పర్యాయము చూచి రణ రంగమున ప్రవేశించెను. పదిదినములు పెండ్లివలె అన్ని పనులు చక్కగ జరిగిపోయెను. కాని కడపటకు ప్రజలు ప్రభుత్వమువారి విపరీతవైఖరిని ఖండింపబూనుకొనిరి. మరల గందరగోళ మేర్పడెను. చేతులుకలుపుకొనుట పండ్లుకొనుటకు ప్రారంభమైనది. సివిలుసర్వీసు యూనియనులూపను, క్రైడు మూనియ నులూపను ప్రభుత్వమువారు దాడినెవలూ వారి పిరికితనమును నిదర్శించుచున్నది. వ్యాసమునందు ప్రభుత్వమువారి చర్యలను కార్మికు లెట్లు అదరించికో నేను వ్రాయలేదనిచిని. ప్రధాన న్యాయుని బాల్కొనుగాని స్వలాభము వాకించు తుమ్ముడు కాదు. ప్రధానన్యాయునిగారి ఉపన్యాసములు బాల్కొనుగానివి. కాని ప్రధానన్యాయునిచే వ్రాయ పై ప్రకటింపబడు ఉత్తరువులు ప్రకటనలు చర్చిలు చేబడెను. కార్మికపక్షమున అతి వాదులకు నాయకులు లోబడియున్నారని చెప్పటయందు ఇట్టి సత్యములేదు. కాని టోరిపక్షపు నాయకు డగు బాల్కొను అతి

[illegible]

మకామేపాత్రలు

పర్లాకిమిడిరాజా గారు:—రాయలు వ్యవసాయ సంఘసభ్యునిగ నియమింపబడిన పర్లాకిమిడి రాజాగారు నేడుదయము మదరాసునవచ్చిరి. వీరు సిల్హాకు 11 వ లేదీన చేరుకొందురు.

ఉచిత హామీమాను వైద్యశాల:—డా॥ జి. ఆర్. పి. ఆచార్యగారు గురువారం సాయంకాలము 6-15 గంటలకు వైద్యశాల భవనము నెం. 1, జనరలు పీటర్సురోడ్డు, రాయపేటయందు “కోగనివారణసిద్ధాంతము”ను గూర్చి ఉపన్యసించెదరు.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ నిబంధనలు:—ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము చిత్తూరులో (యునైటెడ్ కోర్సు)యందలి 13 నిబంధనలకు తక్కిన వాటియన్నింటికి ఛాన్సలరు గవర్నరు గారు 16-9-26 తేదీన అంగీకరించిరి. ఆ నిబంధన నెనేలు పథకు పునర్విచారణకై పంపబడిన.

తిరుత్తణి జ్యోతిషాలయము:—తిరుత్తణి ఆంజనేయస్వామి జ్యోతిషాలయమేనేడకు వా రిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:— మిత్రుల కోరిక వైన మా జ్యోతిషాలయపు జ్యోతిషులు వి. కే. కోకోహార్యులవారు ఇంకను రెండువారములు చెన్నపురిలో నుండుటచిది. కావున వారిని జూడవలసినవారు ప్రతిదినము సాయంత్రం 6 గంటల మొదలు 8 గంటవఱకు టంకాలపేడి రిగి 2 సంబరగృహమున చూడవచ్చునని కోరబడుచున్నాడు.

రాకపోకలు:—గౌ॥ ఖా. బి. ఉస్మానుసాహేబు గారు, ఖా. బి. బజల్లా సాహేబుగారు, రెవిన్యూబోర్డు సభ్యులు, టైలరుగారు సిల్హానుండి, ఎ. ఆర్. కామ్యూగారు మేజరు హిల్లీబ్రాండుగారు, లెఫ్. కర్న. ఫాస్టరుగారు, హెచ్. బార్బనుగారు, నేడుదయము వచ్చిరి. కూచిపూరు మహారాజుగారు బెంగళూరినుండి నిన్న రాత్రి గుంటకలుమీదుగు బొంబాయికిబోయి.

ఆయుధసహిత యువవానిని పట్టుకొనుట:—రామస్వామి గొంతును అనువాడు పునచ్చే ప్రాంతములందు చిన్నబాలుసముద్రము రైల్వేస్టేషనునంద నున్నపుడు వానినర్ధం గుండ్ల రివాలవురు 49 రౌండ్ల మందునుండుతో అపహరించే అరెస్టు జేసిరి. (అ. ప్రె.)

పోలీసు ఉద్యోగుల మార్పులు:—నాల్గవ దివి దివిజను పోలీసుఇన్స్పెక్టరును చింతాడ్రీ కేటకు మార్చిరి. అచ్చటనున్న స్వామిసాధయ్యరుని మైలాపూరు దివిజనుకు మార్చిరి. ఇన్స్పెక్టరు లాపెజాగారిని మైలాపూరునుండి తిరువళ్ళూరి దివిజనుకు మార్చిరి. మానుగ రిని తిరువళ్ళూరినుండి వార్డులీచికి మార్చిరి. సబ్ ఇన్స్పెక్టరు రంగస్వామి అయ్యంగారిని రాయపురం నుండి నెంట్రల్ స్టేషను రైల్వే పోలీసుస్టేషనుకు మార్చిరి. (అ. ప్రె.)

హిందీ ప్రచారక

ఇదియొక హిందీనచిత్రమాసపత్రిక
క్రామా భాద్రపదసంయుక్తపంచమిగా మొదలైన సంచికను కృతజ్ఞతతో నందుకొంటిమి. మొదటిపుటయందుగోస్వామి శ్రీకులదేవదాసశతాబ్దమును తదభినందన గేయమును కలపు. రెండవ పుటయందు కేలుగాన కృష్ణుని పటమును “అహో అహో కృష్ణ” అను గేయమును కలపు. హిందీభాషయందు మూల్యములకు వ్యాసములు చాల కలవు. హిందీప్రచారమునూర్చి నేతమన జరుగుచున్న కృషి విపులముగా వివరింపబడినది. సాలు చందా 2-8-0, నలయువారు హిందీ ప్రచారక కార్యాలయము తిరువళ్ళూరికి మదరాసు అని వ్రాయవలెను.

రాయపేట ఎన్నికల నిలిపివేయుట

మరియోక నిషేధపు టుత్తరువు
రేపు ఎన్నికలు జరుగరాదు

కార్యోక్తను కమిషనర క్రమముగ వోటరు హక్కుల భంగపరచెననియు, రా. బి. ఓ. ఓ. కే. కృష్ణాచెట్టిగారినిగూడ ఎన్నికలందొక యభ్యర్థిగ నిలుపవలెననియు, గోరుచు, ఇత్యురు రాయపేట దివిజను వోటరులకరవున అల్లాడి కృష్ణస్వామిఅయ్యరుగారి సాయంత్రము హైకోర్టునందు న్యాయమూర్తి వి. వి. శ్రీనివాసఅయ్యరుగారి యెదుట పిటిషను పెట్టి, రేపటిదినమున ఎన్నికల జరుపకుండ నుత్తరువు జేయవలసివరని ప్రార్థించిరి.

కృష్ణస్వామి అయ్యరుగారు పిటిషనును దాఖలు జేయుచు కోర్కొ కేసునందు హైకోర్టు న్యాయమూర్తులు ఇంజంక్షను నుత్తరువొసగి యుండిరనియు తరువాత ఫుల్ బెంచువా రాయుత్తరువును రద్దుజేసిరనియు వివరించి దానికిని ఈపిటిషనునును సంబంధములేనని స్పష్టపరచిరి. కమిషనరు అక్రమముగ నొక యభ్యర్థిని తొలగించుటచే వోటరుల ఎన్నికల హక్కునకు భంగము గలిగించినవారైరి. అతనిపేరును గూడ అభ్యర్థుల లిస్టులో చేర్చుటకు కోర్టువా రుత్తరువు జేయవలెను.

న్యాయమూర్తి రేపటిదినమున యెన్నికలు జరుపరాదనియు తరువుగావించి, రేపటిదినమున కమిషనరు హాజరై ఉత్తరువు నెందుకు ఖాయపరచరాదో చెబువలసినదని యుత్తరువు గావించిరి.

రాయపేట దివిజను

ఎన్నిక రేపు-జరుపునట్లు ప్రభుత్వప్రకటన
 నేడు వెలువడిన ఫోర్టునెంబర్ 8 జులైలో యాదినను ఆలస్యపు ప్రకటన గలదు.
 మానూసు కార్యోక్తను దివిజనుల ఎన్నికనిబంధన 5 ప్రకారము 29 (రాయపేట దివిజనుకు కాన్సిలరుఎన్నిక 1926 సెప్టెంబరు 30-వ తేదీన జరుగవలెనని ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించిరి.

కాకినాడ పట్టణాభ్యర్థి

చానలి రామసోమయాజులుగారు నూచింపబడుట రాజమండ్రి సెప్టెం. 29:—కాకినాడ పట్టణ కాంగ్రెసు సంఘము నిన్నసమావేశమై చానలి రామసోమయాజులుగారిని కాకినాడ పట్టణ నియోజకవర్గ స్థానమునకు అభ్యర్థిగ బెట్టుటకు ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు నిర్ణయ సంఘమునకు సలహానిచ్చెను. ఈనిర్ణయము పోతులకు చాలత్పైక్కిననున్నది. (స్వ. వి. తంతి)

మదరాసు కార్మికసభ

మదరాసు కార్మిక సంఘమువారి సభ పెరంబూరు బారక్సులో నిన్న సాయంకాలము జరిగినది. 5,6 వేలమంది కార్మికులు వచ్చిరి. అగ్యతత వహించిన ఎం. ఎస్. మాధవరావుగారు బారక్సులోను యెదుట కార్మిక సంఘమువారి సాక్ష్యము వై. మదరాసు మెయిలు ప్రతిక విమర్శనను ఖండించుచు ఉపన్యసించిరి. కార్మికసంఘమునకు బకింగుహాము కర్నూటికు మిల్లు పనివాండ్రు తరపున సాక్ష్యము జెప్పుటకు నధికారము లేదనిరి. అది యెంతమాత్రము సత్యముగాదు. సంఘములోని సభ్యులందరు సదరు మిల్లులపనివాండ్రే యని నాడు సభకు నచ్చినవా రంగీకరించిరి. మదరాసు మెయిలు కార్మికోద్యమముగూర్చి ఎట్టి జ్ఞానము లేదు. కూలి నూ టి కి 162 రెట్ల సభకు యెన్వనియు, ధరలు 60 వా॥ హెచ్చెననియు అసత్యముల ప్రకటించెను. ధరలు 110 వా॥ హెచ్చిపోయినవి. కూలి హెచ్చిన మాట నిజమేగాని కూలివాండ్రును చాలమందిని తొలగించిరి. ఈసంఖ్యలను ప్రతికూల కార్మికసంఘము వారంగీకరించిరి. ఏలన, వారు మిల్లు అధికారులకు జవాబు చెప్పవలరు. మిల్లు పనులలో గూడ భేదముగలదు. ప్రతిఒకడు 6 మగ్గులు జూడవలెను. అధికారులు మూడే అని చెప్పుదురు (అప్పుడు సభలోనివారు లేరు మేము 6 మగ్గులు చొప్పున పని జేయుచున్నామని కేకలుజేసిరి.) మిల్లు యజమానులిచ్చిన యిండ్లు బాగుగనే యున్నవి. కాని వారి మోమాటము క్రింద నుండుటకు కార్మికు లెంతమాత్ర మియ్యకొనరు. బదిలీ పద్ధతి బాగులేదు. కూలివాండ్రుకు బోనను ప్రతి నెల యివ్వవలెను. అని జెప్పుచు, చివరకు కార్మిక సంఘము తరపు సాక్ష్యమును చులకన జేయు ప్రతిపక్షుల పద్ధతిని నిరసించిరి.

సంఘమునకు ప్రత్యేకముగ నొక స్థలము భవనము కొనవలెనని కార్యదర్శులు కోరగ సభ్యు లంగీకరించిరి.

బాపట్ల సబార్డినేటు జడ్జికోర్టు

1926 సం॥ 32 నెం ఇన్వాల్యెన్సీ
 దరఖాస్తు (పిటిషన్)

ఉమ్మాశీ జెనార్ చంన్ కంపెనీ (ఫరమ్) నుంటూరు. పిటిషనర్ (అప్పయిచ్చినవారు)

(ప్రతివాది (రుణుడు):—బొప్పన నుబయ్య కమార్లు నూరయ్య కమ్మ, ఈవాండూరు, దోనెపూడి, తెనాలి తాలూకా.

1920 సం॥ 5 నెంబరు ఆక్టు 19 (2) సెక్షన్ ప్రకారం 7-9-26 తారీఖున వైన నుదహరించిన అర్జీదారుకు (పిటిషనరు) ప్రతివాది ఇన్వాల్యెంటు (దివాలాతీ నెను) అని నిర్ధారణ చేయవలసినదని కోరుచు దరఖాస్తును పంపుకొనియున్నాడనియు అపిటిషను హియరింగు నిమిత్తము 11-10-1926 తేదీకి వాయిదా వేయబడినదనియు యిండు మూలకుగా యెల్లరకును తెలియజేయడ మైనది. దీనికి ఆక్షేపణ లేమైనదన్న యెడల వాయిదాకోజున కోర్టులో తెలుపుకొనవలెను.

ఎ. ఎస్. కృష్ణస్వామి అయ్యరు,
 ప్రిసిసిపల్ సబార్డినేటు జడ్జి
 సబార్డినేటు జడ్జికోర్టు, బాపట్ల 21-9-1926.

ప్రకటన

పెద్దాపురం తాలూకా దివిలిచంద్రం సాలెం కావరస్థుడు వడ్డాది చిట్టెంరాజు యిందుమూలముగా యావన్మందికి తెలియచేయున దేమనగా: నాకు మారుడు వడ్డాది నత్తనారాయణమూర్తి ప్రస్తుతం కాకినాడ కావరస్థుడు దుర్వ్యాపారములు నిమిత్తము రుణములు చేయుచున్నట్లు నాకు తెలియవచ్చినది. నదరు రుణములు నా ఆస్తులను బైండుచేయవు. సిరాస్తులు నా స్వార్జితపు ఆస్తులు అయియున్నవి. కనుక అతనికి రుణములు యిచ్చినయెడల తిరిగి రానేరవు. ప్రస్తుతం మతిచలనం చేత పిచ్చివాడుగా వున్నాడు.

దివిలిచంద్రంసాలెం } వడ్డాది చిట్టెంరాజు వ్రాలు.
 26-8-1926

కర్నూలు జిల్లా కోర్టు

A. S. నెంబరు 17 of 25
 అపిలెంటు:—కేసరి మల్

Vs.
 రెస్పాండెంటు:—హిందూమల్ వగైరాలు
 కర్నూలు డిస్ట్రిక్టు మునసపు కోర్టులో O S. 172 of 24 నెంబరు డిక్రివయ్య అందులోని 1 ప్రతివాది అయ్యి కేసరిమల్ కర్నూలు జిల్లా కోర్టులో A. S. 17 of 25 నెంబరు అపీలు దాఖలుచేసి వున్నాడు. యీ అపీలులో కి రెస్పాండెంటు నోటీసులు తీసుకొనక తప్పించుకొంటావున్నాడు. నదరు అపీలు కర్నూలు జిల్లా కోర్టులో 30-9-26 తేదీకి వాయిదా వేయబడివున్నది. పయి అపీలుకు ఆక్షేపణచేయు వారలు ఆదినము పగలు 11 గంటలకు కోర్టులో మనవి చేసుకోవచ్చు నని యిందుమూలకముగా తెలియచేయడమయినది. ఎ. మాధవాచారి, అపిలెంటు వకీలు

నోటీసు

కనిగిరి డి॥ ము॥ కోర్టు
 ఫయల్ O. P. No 23 Of 26

పిటిషనరు:—తల్ల పునేని చెంచునాయుడుభార్య అంకమ్మ.

యీనెంబరున పిటిషనరు లేటు చెంచునాయుడు తాలూకు స్వ ఆర్జితపు ఆస్తికి వారును అని పిటిషన్ పెట్టుకొనినందుకు వార్సులు ఆక్షేపణ తెలుపుకొను నిమిత్తం తె 18-10-26 కి వాయిదా వేసియున్నారు. గనుక్కనదరు తేదిలోగా ఆక్షేపణ వున్నయెడల తెలుపుకోవలసినది.

పి. రామచంద్రయ్యర్
 పిటిషనరు తరపు ప్లేడరు.
 22-9-26.

డాక్టరు ముత్తుగారికి విందు

శ్రీ మునగాల రాజాగారి సన్మానము

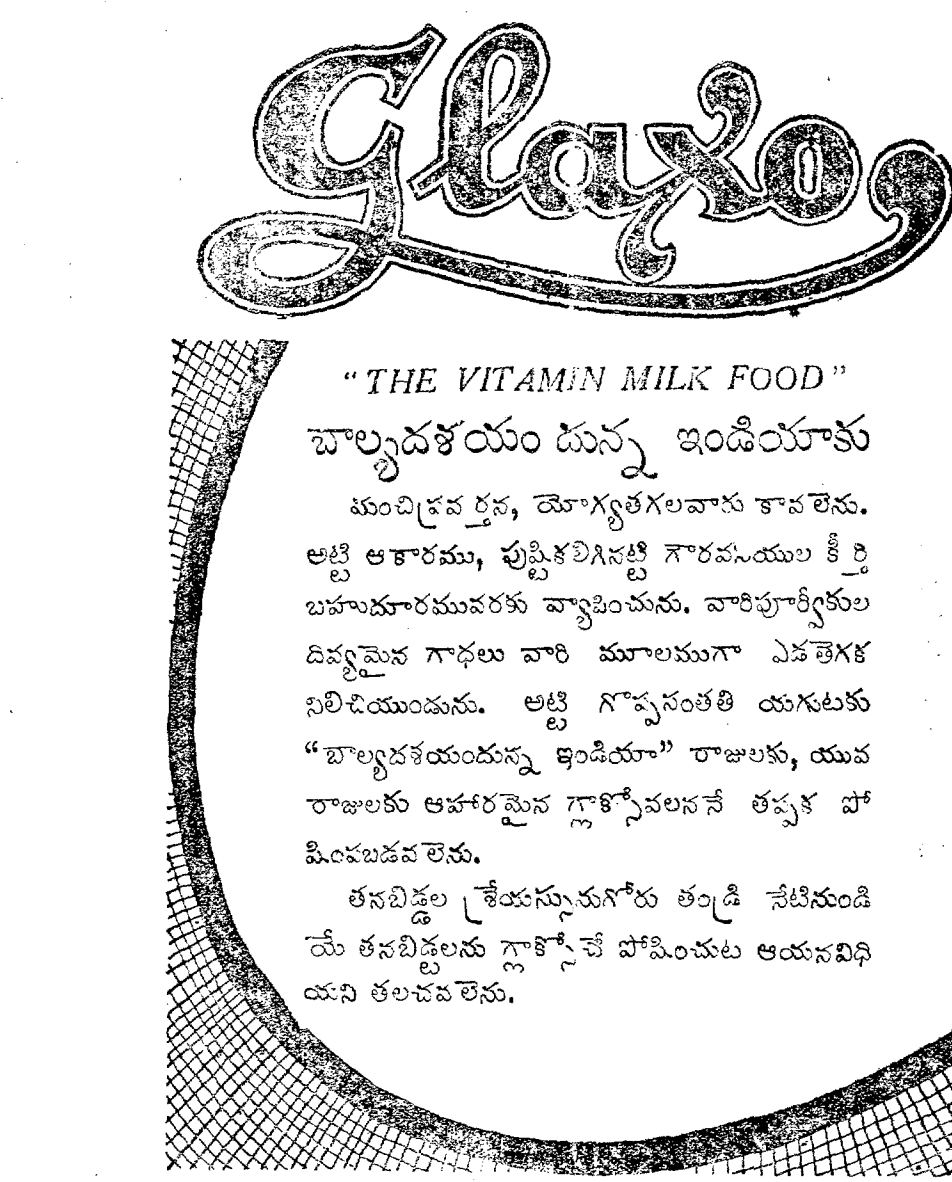
“భారతవిజ్ఞానము”పై డా॥ లక్ష్మీపతిగారి ఉపన్యాసము

డా॥ ముత్తుగారు ఇంగ్లండును పయనమై వెల్లసంధర్మమున డాక్టరుగారి గౌరవార్థమై శ్రీ మునగాల రాజాగారు ఎన్నోరులతో స్వగృహమును నిన్నటి సాయంత్రము తోటవిందుగావించిరి. రాజాగారి యాహ్వానముపై విందున కడదెంచిన ప్రముఖులలో శ్రీయుతులు వెంకటగిరి రాజా, న్యాయమూర్తి వేపా రామేశంపంతులు, సర్ టి. సదాశివయ్య, డి॥ బి॥ టి. రంగాచారి, సర్ ఆర్. వెంకటరత్నంనాయుడు, డి॥ బి॥ వి. మానిరామణిపిల్లే, డి॥ బి॥ యస్. భవానందపిల్లే, మాన్సిలెండు (భారతకై) ప్రభుసంఘము) రా॥ బి॥ కృష్ణరావుభాక్షాన్తే వి. యస్. శాస్త్రి, డా॥ పి. వి. కృష్ణరావు, పి. టి. కుమారసామిశెట్టి, డా॥ పి. సతేశముదలియారు, టి. సుందరరావు నాయుడు, పి. వి. నటరాజ ముదలియారు, డా॥ ఆశీర్వాదం, పండిత దొరసామి అయ్యంగారలు గలరు. భుజనానంతరము డా॥ ఆనంబ లక్ష్మీపతిగారు “భారత విజ్ఞానము” గూర్చియు, సనాతన ఆర్యనాగరికతను గూర్చియు మాజుకులాంతురు సహాయముతో ఉపన్యాస మొనంగిరి. ప్రాచీనార్యవిజ్ఞానము, ఆర్యోగ్యవిధులు, రాజ్యాంగవిధానము, పురపాలనవిధులు, పట్టణ గృహనిర్మాణము, ఆదిగాగల విషయ లన్నియు, కాటికొని అధ్యక్షులు, చరకసంహిత మొదలగు పుస్తకముల నుంచి పృష్టాంతములతో నిరూపించిరి

భారతవిజ్ఞానము

సర్ టి. సదాశివయ్యగారి యంతపాదనపై డాక్టరు లక్ష్మీపతిగారు ఉపన్యాసమును ప్రారంభించుచు ప్రభుభవనున కాటికొని అధ్యక్షులనుండి రాజయొక్క విధులను గూర్చి ముచ్చటించిరి. నేటికిని అమూల్యముగ సంరక్షింపబడవలసినట్టి యా పాశ్చాత్యులను ప్రబోధింపగల ప్రాచీన భారత సాంప్రదాయము లనేకములు గలవనిరి. ప్రతి సంఘమునకును సంఘముందలి ప్రతివ్యక్తికిని రాజానము ప్రజలమును వారు వారు ఆచరింపదగు నిత్యకృత్యములన్నియు గ్రంథములయందు విరచముగ క్రోడికరింపబడి యున్నవనిరి. “రాజయొక్క కాలము” కొన్ని నల్లకములుగ విభజింపబడి ఒక్కొక్క నల్లకమందు చారులను నియమించుట, ఆహారము, పతనము, హిరణ్య స్వీకరణము, ప్రతి సంవత్సరము, మంత్ర సమాలోచనము, గజతురగ సచిత్వము, గూఢచారుల సంభాషణము, గోపందనము మున్నగు విధులూచరింపదగినవి. జననదోష్యంసిని అధ్యాయములో ప్రజలెల్ల ప్రవర్తించవలసినది వివరింపబడినది. స్వగృహము వారు ప్రాతఃకాలమునందే నిద్రవండి లేచి సున్నాతులై పనులను నిర్వహించుకొనవలెను. మూత్రము పురీషము లేతగ్న వాతము చర్ది ఉద్దరము మొలగు వేగముల నెన్నడుకాని నిరోధింపరాదు. కామక్రోధము లాది గల వద్దులముల నణచివేయవలెను. వేసవనే లేచిన ఆయుర్వృద్ధి గలుగును దంతముల నొక్కొక్కటిగ కుద్రపరచి నాలుకను బంగారు, వెండి లేక కొమ్ముల పుల్లల చే గీ క వ లె ను. ప్రస్తుతము భారతదేశమందు దినములో ఆత్మస్థముగు కాలము నందు పనిజేయ విధింపబడుచున్నారనియు ఇయ్యది ఆయుర్వేదముచే నిషేధింపబడిన దని బల్కిరి. పిదప ఉపన్యాసములు, కొంచవి, ప్రాతఃస్నానము, గుడకొంచము, సద్వృత్తము, నిత్యభ్యంగనము మున్నగువాని లాభముల జెప్పిరి. నిత్యము ఆభ్యంగనము గావించుటవలన జర్, శ్రమ, వాతముల పోగొట్టుననిరి. మరియు సేత్రదృష్టి, ఆయుస్సు, నిద్ర, దేహకాంతిని వృద్ధిజేయును. విద్యార్థియగువాడు భోగపరాయణుడై యుండరాదు. క్రోధము, మోహము, గర్వము, అపేక్షామతిలను త్యజింపవలెను. కుష్ఠ, జ్వరము, శుష్క, శీతరోగములు, నుప్తయోనిబాడ్డుకాలు రోగితో సంభాషించుట, స్పృశించుట, రోగిపైనుండి వేడలు గాలిని బీల్చుట వలననే వ్యాపించును. బీజములు రుధిరమండే యుద్ధవిందును.

పిదప ఉపన్యాసములకు చివ్, సత్సంస్కృత, పరపురషవచనపాపిష్ఠులే, ప్రశమగుణదర్శిత్యముమొదలగువానినిగూర్చి ముచ్చటించిరి. బ్రహ్మచర్యమునుగూర్చి మాట్లాడుచు మనము భుజించు నాహారముయొక్క సారము కుక్కమనియు, కుక్కమును అతిజాగరూకతతో సంరక్షింపవలెననియు, బ్రహ్మచారి ఎల్లపుడు ఓంటరిగనిద్రించవలెననియు, తోబుట్టువుయొద్దగానితల్లియొద్దనేనగాని ఓంటరిగ వుండరాదనియు బల్కిరి. ప్రతివారికి వ్యాధి

“THE VITAMIN MILK FOOD”

బాల్యదశయందున్న ఇండియాకు

మంచిద్రవ ర్తన, యోగ్యతగలవారు కావలెను. అట్టి ఆకారము, పుష్టికలిగినట్టి గౌరవముల కీర్తి బహుమూరమువరకు వ్యాపించును. వారిపూర్వీకుల దివ్యమైన గాధలు వారి మూలముగా ఎడతెగక నిలిచియుండును. అట్టి గొప్పసంతతి యగుటకు “బాల్యదశయందున్న ఇండియా” రాజులకు, యువ రాజులకు ఆహారమైన గ్లాక్సోవలననే తప్పక పోషింపబడవలెను.

తనబిడ్డల శ్రేయస్సునుగోరు తండ్రి నేటినుండి యే తనబిడ్డలను గ్లాక్సోచే పోషించుట ఆయనవిధి యని తలచవలెను.

ఆశీర్వాద యంగ అందుకో, లిమిటెడ్, (ఇంగ్లాండులో ఇంకొక్కరేటు చేయబడినవి.)
(6) 1286 తపాలపెట్టె నెం. 40 మద్రాసు

ముమత్సవనర మనరి. వ్యాధియనుమలన సర్వాంగసౌందర్యము, దేహకాంతి, జీర్ణశక్తి గలుగుననిరి. తీర్థసేవము వ్యాధియను మొనంగుననిరి. పుష్కలములందు కువిగనంతులయొక్క ఆవశ్యకతను నిరూపించి శిశువుయొక్క బలాబలములు తగ్గైకొను నాహారముపై ఆధారపడియుండుననియు, ఎవరుగాని అల్పవయస్కులగు బాలికల యెండ్లాడరాదనియు, పురుషుడు 25 సం॥లో పునను, స్త్రీలు 16 సం॥లలో పునను వివాహితులుగారాదు. అటుల జరిగినచో గర్భము పోవుననియు, ప్రసవించినను శిశువు పూర్ణాయుష్కుడును, ఆరోగ్యవంతుడగు నుండవలసినయని బల్కిరి. పిదప ఉపన్యాసముల ప్రక్షీరముల పరీక్ష, దానిని నియమించుట, ప్రమాత్తికరము, మాన్యు గర్భిణి స్త్రీవిషయములను గూర్చి ప్రసంగించిరి గ్రీష్మగురువులందు పగటిపూట గూడ నిదురించవలెననిరి.

పిదప ఆరోగ్యని కాలమందలి వైద్యాభివృద్ధి, ప్రాచీన భారతవైద్య మందలి వైద్యాలయములు, అధర్మ యెడనెక్కిత్రము మున్నగువానిని గూర్చియు నగరరచన గృహ నిర్మాణము వంటి యటులు ప్రాథమిక విశ్వవిద్యాలయవిద్య తీక్షణి ఉజ్జయుల నలంద కాశీ విశ్వవిద్యాలయముల విజ్ఞానసంపద పూర్వకాల మందలి గాజాపరిశ్రమ మొదలగువానిపై మాట్లాడి భారతీయ అజ్ఞానము సుదీర్ఘపవలయుననిన ప్రాచీనగ్రంథములం దిమిడి యున్న ఈ మహోత్సాహ వైషయములెల్ల గ్రహించి అధునికపరిశితుల నణుచున్నాముగ బోసిపి దేశాభివృద్ధికి తోడ్పడవలెనని బల్కిరి.

డాక్టరు ముత్తుగారు

మాట్లాడుచు తివ్యాదినము గౌరవించినందులకు రాజా సాహేబుగారికి కృతజ్ఞతను చెప్పిరి. డా॥ లక్ష్మీపతిగారు దువస్థ సింపిన యంశములందు చాలభాగము తాముగీరించుచున్నామనియు, ఇంగ్లండునందు భారతీయాన్నత్యమునుగూర్చి ఎల్లపుడు బోధించుచుండుమనియు, ప్రాచీనభారతవైద్య మందువలె నేడు ప్రతిపురపాలకసంఘమును ఆరోగ్యవిధులను గమనింపవలెననియు గోరిరి.

పరిశుభ్రమగు వాయు, జలా హారములు

మానవుని ఆరోగ్యమునకై వలయు ప్రధానవస్తువులు పరిశుభ్రమగు గాలి, నీరు, ఆహారము, పరిసరములు. మనపూర్వీకులు వీనినే ముఖ్యముగ బోధించియున్నారు.

ప్రకృతివైద్యమే ఉత్తమవైద్యము

ప్రకృతి యిచ్చచొప్పున మనవీరములను గాపాడుకొని న జీవధముల యావశ్యకతయే యుండదు. భారతదేశమందు

ప్రజులదిరకాలమునందే 1 తిండుల దుగ్ధవృష్టము. స్త్రీలు బాలిని నిలువజెట్టు సంతోషకరము. కావున కావకములాగా గాగల ఎట్టి విపత్తులందైనను స్త్రీలు, బిడ్డల సతిజాగరూకతతో గాపాడవలెను. ఇటుల ఆరోగ్య విధుల నెల్ల పాటించిన ఈ పురుషులంతర మందుగాని చో రాగలతరనందైనను బాలి వృద్ధి నొందగలదు. డాక్టరు లక్ష్మీపతిగారు జెప్పినటుల మన దేశమందలి విద్యాలయములలో పనిజేయు కాలము మార్చుకేయబడినది. ఉదయము 7 మొదలు 12 వరకుగాని, 3 మొదలు 1 గంటవరకు గాని నిర్ణయించిన బాగనండగలదు. భారతదేశ పరిస్థితుల సభికముగ తెలిసికొని నకొలది నేతముపై నాడుగల ప్రేమ అతితయిల్లుచుండును. పురుషులు 26 సం॥ లో పునను బాలికలు 18 సం॥ లలో పునను వివాహములుగారాని నేను విశ్వసించుచున్నాను” అని బల్కిరి.

పానుగలు రాజాగారికి ప్రత్యుత్తరము

వి. యస్. శాస్త్రిగారు అతిభువత్వమున మునగాల రాజాగారికి వందనములు తెల్పుచు డాక్టరు ముత్తుగారి ఇంగ్లండు ప్రయాణము గుఱుప్రముగనుండుంటు లాసిందిరి. లక్ష్మీపతిగారి ఉపన్యాసమునుగూర్చి నడుపుచు రెండు మాడు దినముల క్రికము చచ్చుపురి ప్రభుత్వ ప్రధానమంత్రి పానుగలు రాజాగారు వక్షశాస్త్రికా రాయబారుల ఎదుట “ప్రాచీన భారతవిజ్ఞాన నాగరికతలను” గూర్చి అల్పముగ ప్రసంగించి యుండిరనియు, డాక్టరుగారి యుపన్యాసము నిజమును బయల్పరచి రాజాగారికి తగిన సమాధాన మొసంగెననియు బల్కిరి. వందేమాతరధ్వనులతో సభ ముగింపబడినది.

పశ్చిమనైనికవ్యూహములు

పశ్చిమాశిరియ, సెప్టెంబరు 28:—దైక్షరు లెట్టి నెంటు జెవరలు చర్ బాష్టి కిన్నుపాట్రెమ్మ ప్రారంభోపన్యాసముతో పశ్చిమనైనికముయొక్క సిబ్బంది వ్యూహములు ప్రారంభమయ్యెను. సిబ్బందివ్యూహములందు కాకిట్లు పటాలముల వరుసగ మేజరు జెనరల్స్ గాడ్విను, వారిద్రాపుగార్లు మధ్యవర్తులుగ నుండెదరు. వ్యూహములందు సెనెక్సొననున్న ఖాళిపటాలమును మేజరు జెనరల్స్ సర్ హేబ్బెంస్ అండరుసన్ను, బ్లాంబాలమును కర్నలు పోర్చుగార్ల అధిపత్యముక్రింద అక్టోబరు 2 వ తేదిన కేంద్రీకృతముకానున్నది. యిప్పుడు కెట్టాకు ఉత్తరమున యీపటాలములు శిక్షణమునొందుచున్నవి. అక్టోబరు 6 వ తేది నాటికి వ్యూహము లంత్యముగనని తలంపబడును. (ఆ. ప్రెస్)

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

అధ్యక్షుల కౌన్సిలు సభ - అక్టోబరు 1 తేదీ

కార్యక్రమము

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము రిజిస్ట్రారుగారు యిట్లు ప్రాయశఃపాద్యము:-

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము అధ్యక్షుల కౌన్సిలు సభ రెజిస్ట్రారుగారు విశ్వవిద్యాలయ కార్యాలయమునందు అక్టోబరు 1 వ తేదీన ఉదయము 8 గంటలకు జరుగును. ఈ దినవ కార్యక్రమము ప్రకటించబడెను.

కార్యక్రమము

ప్రతిభాస్థలముగా ప్రతిపాదించు కార్యక్రమము.

1. సెక్షన్లు సభకు ముగ్గురు సభ్యుల నెన్నుకొనుట.
2. సెక్షన్లు సభకు ముగ్గురు సభ్యులను ఎన్నుకొనుట.

3. వివిధ ఫేకట్లకు సభ్యులను నియమించుట. ప్రస్తుతము యాదిన పేకట్లను వై సుభాస్థలముగా యేర్పాటు చేయ నిశ్చయించిరి. (1) ఆర్ట్స్ (2) ఓరియంటల్ లాంగ్వేజులు (3) మెడిసిన్ (4) టీచింగ్, ఫేకట్ల నాడు డిగ్రీల నొసంగవచ్చు. ప్రస్తుతము సెక్షన్లు ప్రత్యేకము డిగ్రీల లేవుగాన నెన్నుకొనడ ఆర్ట్స్ ఫేకట్లలోనే కలిసియుండునని వై సుభాస్థలముగా నూచించెదరు.

4. ప్రత్యేక పేకట్లను నియమించుట.

5. ప్రాంతీయ విశ్వవిద్యాలయముల వాటికి అధికారము లొసంగుట వై సుభాస్థలముగా, వివిధ ఫేకట్ల అధ్యక్షులు ప్రాంతీయ విశ్వవిద్యాలయముల కేంద్ర పని జరుపుచుండవలెనని వై సుభాస్థలముగా నూచించుచున్నాడు.

విశ్వవిద్యాలయస్మృతి

వై సుభాస్థలముగా ఉపసభ్యులతో గలసి తయారు చేసి న విశ్వవిద్యాలయ స్మృతి చిత్తు ముసాంబూ యిట్లు ఉపసభ్యుల అన్నింటికి అమోదించవలెనని డా॥ వి. రామస్వామయ్యగారు ప్రతి పాదించెదరు. దీనికిని మదరాసు విశ్వవిద్యాలయ విభాగములను ఇంటరుమీడియటు పరీక్షలు భాగములుగ చేయుటయందు తప్ప వేరేమియు మార్పులేదు. ఈ స్మృతికి యితరులు నూచించిన సవరణలు వేరుగ ప్రకటించబడినవి.

7. విశ్వవిద్యాలయ తరగతుల చదువు ప్రారంభించుటకు పూర్వము జాంబులసిన అర్హత చదువులనుగూర్చి నిశ్చయించుట. ఈ దినవ పరీక్షలను వై సుభాస్థలముగా ఆయా తరగతులకు అర్హతను చదువులను నిశ్చయించిరి:-

జూనియరు ఇంటరు మీడియటుకు:- ఎస్.ఎస్. ఎల్.

సి. పరీక్ష మెట్రిక్యులేషను పరీక్ష కేంద్రాల్లో సీనియరు సెర్టిఫికేటు పరీక్ష యూనివర్సిటీను వై సుభాస్థలము పరీక్ష లండును మెట్రిక్యులేషను పరీక్ష ఆంధ్రప్రదేశ్ న్యాయ సర్టిఫికేటు పరీక్ష.

వి. ఎ. వై సుభాస్థలము:- అన్ని విశ్వవిద్యాలయములలోని ఇంటరుమీడియటు పరీక్ష.

వి. ఇ.డి. చదువుకు:- ఏ విశ్వవిద్యాలయములో నయిన వి. ఎ., లేక వి. ఎస్. సి. పాస్యవలెనారు.

8. లైబ్రరీకమిటీ నియమించుట వై సుభాస్థలముగా యాదిన పేకట్లను నూచించిరి. వై సుభాస్థలము, విద్యా శాఖ డైరెక్టరు, హెచ్. సి. పాస్యర్లు, రెస్. హెచ్. వైపు ఎస్. రాయ, సి. నారాయణరావు, ఎస్. ఆర్. రంగనాథం.

9. ఇంటరుమీడియటు, వి. ఎ., ఓరియంటల్ టైటిలు పరీక్షల (1929)కు పకనీయ గ్రంథముల గూర్చి ప్రతీకూర్తవారి శిఫార్సులు విచారించుట.

సభ్యులంపిన తీర్మానములు

10. డి. ఎ. వి. జాన్లుగారు:- పోస్టు గ్రాడ్యువేటు చదువు (ఆర్ట్స్) విశ్వవిద్యాలయము వారి యాద రక్షింప వలెన. ప్రభుత్వము వారు దీనికి తగిన ధన సహాయము చేయవలెను. ఎప్పటికీ తేలియందు అనర్కులుంచరాదు. కా తేలియూ వి. ఎ. వరకే చేపట్టవలెను.

11. ఆర్. జెంకటేశ్వరుగారు:- ఆర్ట్సు తరగతులందు ఇంగ్లీషులో నాట్య బాషనుగూడ నిర్బంధముగ నేర్పవలెను. అంటుట విలక్షణముగ ఇంగ్లీషు ప్రస్తుతములను తగ్గించవలెను.

12. విద్యుత్ కేంద్రముగా నేర్పవలెనను మద్దతుతో దినవ అసెంబ్లీ సభలో ప్రతి ఆయా తరగతులలో కేవలము భాషాభ్యాసమున చెందని యితర శాస్త్రములను కేంద్రములలో నేర్పి పరీక్షలు చేయుటకు యేర్పాటు చేయవలెను. 1 మెట్రిక్యులేషను జూలయి 1929 ఇంటరుమీడియటు 1931 డి. ఎ 1933, వి. ఎ. ఆర్ట్స్ 1934.

13. మదరాసు విశ్వవిద్యాలయమువారి యిట్లు తరగతులలో జరుపుచుండు ఆంధ్ర విద్యాలయము వచ్చే మార్చి పరీక్షలకు ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమువారి యాదరణ క్రింద జరుగువానికే హాజరుగలటకు అవకాశమియవలెను.

14. సి. రత్నయ్యగారు: పీఠగూడ వై తీర్మానముతోనే వేరొక తీర్మానము నూచించిరి.

15. డా॥ ఎ. ఎల్. నారాయణగారు. చరిత్ర, ప్రతీతి బోధన వారు 6 వ (బి) గ్రూపులో డిగ్రీ లండు చేయవలెను ఆంధ్రులచరిత్ర కవుల ప్రామాణ్యత యందు నట్లు పకనీయ విధానము తయారుచేసి అధ్యక్షుల కౌన్సిలువారికి తెలియజేయవలెను.

విశ్వవిద్యాలయస్మృతికి సవరణలు

6 వ తీర్మానము నూచించిన చిత్తు విశ్వవిద్యాలయ స్మృతినిబంధనలకు యాదిన పవరణలను సభ్యులు నూచించిరి.

డా॥ ఎల్. నారాయణగారు:- విశ్వవిద్యాలయ తరగతులందు చేరుటకు పూర్వము మెట్రిక్యులేషను పాస్యవలెనవారి రెండేండ్లపాటు 1. ఇంగ్లీషు, 2. రెండవ భాష 3. విద్యుత్ విషయములు మూడుగల వేరొక తరగతియందు చదువువలెను.

ఇంటరుమీడియటు పరీక్షయందు ఇంగ్లీషు, రెండవ భాష. విద్యుత్ విషయములందు నూటికి 35 మార్కులు వచ్చిన వారందరిని పాస్యజేయవలెను.

కె. జానకిరావు పంతులుగారు:- వి. ఎ. తరగతియందు రెండవ పాస్యనందు యాదిన పాస్యలలో నేరయిన ఒకటి విద్యుత్ విషయముగ నేర్చుకొనుటకు ఏర్పాటు చేయవలెను. (1) సంస్కృతము, అరబిక్, పెర్షియను. (2) ఫ్రెంచి, జర్మను. (3) తెలుగు, కన్నడ, తమిళము, ఒర్దియా, హిందీ, ఉర్దు.

విద్యుత్ పరీక్షయందు కేంద్రములలో గద్యపద్యముల కేగాక, వ్యాకరణము ఛందస్సునుగూడ వేరుగ పరీక్ష చేయవలెనని వి. సి. సీతారామస్వామిశాస్త్రిగారు సవరణ ప్రతిపాదించెదరు.

జ్యోతిష శాస్త్రము హిమ తిరుత్తని హనుమజ్యోతిషాలయము

గాంధీమహాత్ముని విడుదలను గూర్చిన జ్యోతిషము సరిగా దాఖలా యిచ్చినది.

శ్రీతిరుత్తని ఆంజనేయస్వామి జ్యోతిషాలయము నుండి శ్రీమదాంజనేయోపాసకుడు శ్రీమాన్ వి. కే. శరకోపాచార్యగారు 1923 సంవత్సరం డిశంబరు 7 వ తేదీని గాంధీమహాత్ముని విడుదలనుగూర్చి మాపత్రికకు వ్రాసిన లేఖను సవంబరు నెల 12 తేదీ సోమవారము నాటి సంచికయందు అనుబంధములో 2 వ పేజీలో రెండవ కాలములో ప్రకటించియుంటిమి. పాఠక మహాశయులు దానిని గమనించుట కొరకు దానిని నేడీ క్రింద మరల ప్రకటించితిమి.

“1924 వ సంవత్సరం ఫిబ్రవరి నెల 5 వ తేదీ ఉదయము 7 గంటలకు మహాత్ముని విడుదల చేపెదరు.”

అని ఆలేఖలో వ్రాయబడెను. ఆ ప్రకారమే సరిగా మహాత్ముని విడుదల జరిగినది. కాన నీ జ్యోతిషముల పాండిత్య విశేషమును మనఃపూర్వకముగ వినుటించుచున్నాము.

ఆంధ్రపత్రికాభిప్రాయము

ఆరూఢము

భవిష్యత్తును గురించిన, ధర్మన్యాయం బగు ప్రశ్నలు 5-కి రూ- 1-0-0. వై ప్రశ్న 1-కి ల. 0-4-0. వి. సి. చార్జి వేరు. వివరములకు క్రింది విలాసమునకు వ్రాయుడు:-

వి. కె. శరకోపాచార్యులు, ఆంజనేయస్వామి జ్యోతిషాలయము, తిరుత్తని రెంటిలిసానము:- “హనుమాన్” తిరుత్తని

నా తా వ రణ స్థితి

1926 సం. సెప్టెంబరు నెల 29-వ తేదీ బుధవారము

ముఖ్య జిల్లాలు	మొత్తము గల 24 గంటలలో	అత్యధికము గల 24 గంటలలో	అత్యల్పము గల 24 గంటలలో	సగటు గల 24 గంటలలో	సగటు గల 24 గంటలలో
గోపాలపురి	92.4	79.0	...	17.91	- 9.84
విశాఖపట్నం	87.9	80.0	...	26.08	+ 5.00
కాకినాడ	89.8	77.5	...	31.44	+ 9.88
మచిలీపట్నం	94.5	79.1	0.01
కర్నూలు	87.8	74.1	0.50	16.41	- 2.42
బళ్లారి	91.8	74.3	...	8.71	- 2.18
అనంతపురం	0.11	15.02	- 2.38
కడప	89.5	77.4	...	19.25	+ 0.55
నెల్లూరు	96.1	75.5	0.66	12.37	+ 0.46
మద్రాసు	97.2	77.1	0.90	9.45	- 5.79
కడపూరు	94.8	76.2	0.01	11.01	- 4.44
నీలమ	92.9	75.9	...	14.17	- 5.83
కోయంబూరు	88.8	72.1	...	6.57	+ 0.89
తిరుచనాపల్లి	98.1	79.1	...	14.24	+ 2.82
నాగపట్నం	98.4	80.4	...	5.82	- 4.58
మధుర	95.1	78.0	...	8.56	- 3.84
పాంబూ	89.8	80.7	...	1.55	- 0.98
తిరునల్వేలి	2.08	- 0.59
తిరువండ్రము	88.5	76.1	0.08	33.71	+ 1.98
కొచ్చి	84.6	75.7	0.01	87.83	+ 14.92
కాలికట్టు	88.8	70.1	...	107.89	+ 20.88
మంగళూరు	88.8	74.7	0.48	98.25	- 8.85
చెన్నూరు	84.6	69.0	0.01	18.08	+ 1.07
మైసూరు	75.6	61.8	0.09	99.44	- 8.87
కాడపూరు	67.8	53.6	...	19.81	- 8.25

సర్కారులు:- మచిలీపట్నములో చినుకులు బడెను. గోపాలపురిలో మేఘములు పలచగా నున్నవి. తక్కినచోట్ల విస్తారముగ నున్నవి. గోపాలపురిలో, మచిలీపట్నములో 8¹/₂ డిగ్రీలు పగటివేడివి ఎక్కువ. రాత్రివేడివి విశాఖపట్నములో 2¹/₂ డిగ్రీలు ఎక్కువ.

డక్కా:- కర్నూలులో 0.50 అసంతృప్తంలో 0.11 వర్షం చెడు. బళ్లారిలో మేఘములు పలచగా నున్నవి. తక్కినచోట్ల ముట్టు దట్టముగ నున్నవి. కర్నూలు, కడపలో 8¹/₂, 4 డిగ్రీలు పగటివేడివి తక్కువ.

కర్నాటకము:- నెల్లూరులో 0.66 వర్షం చెడు. మద్రాసు కడపూరులో చినుకులు బడెను. మేఘములు దట్టముగ నున్నవి. పగటివేడివి 2¹/₂ నుండి 5 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

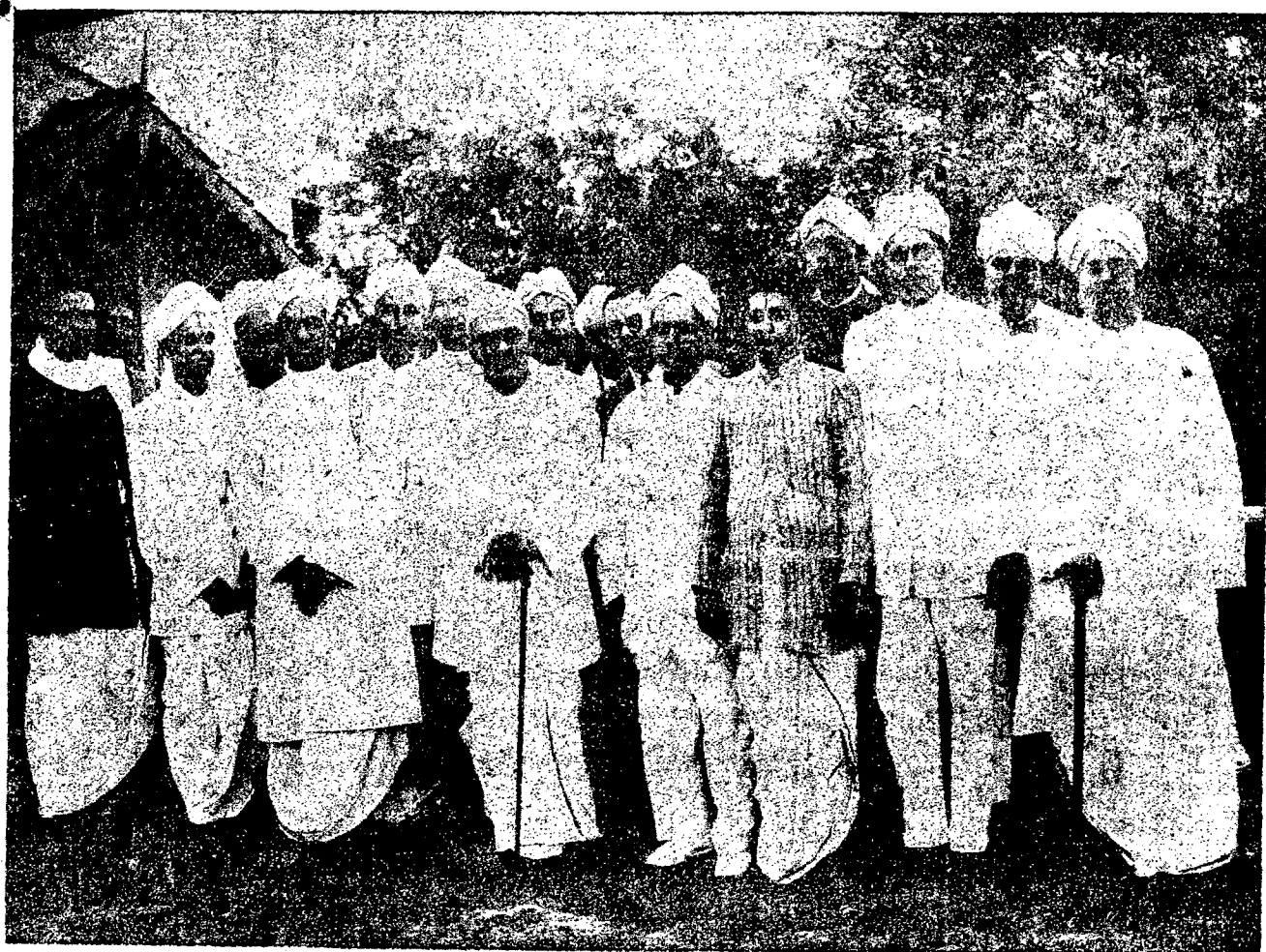
కర్నాటకములో వర్షము సాగవచ్చును. అచటచట చినుకులు బడవచ్చును.

సి. చెంగల్పరాయ మొదలియారు, అఫీషియల్ నా తా వ రణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

ఏలూరు (స్వర్ణీయ విలేజింగ్)

సెప్టెంబరు 28:- నిన్నటిదినము సాయంత్రము 10 వ వార్డునకు నామినేషనులు దాఖలు చేయబడెను. భారీస్థానములు రెండింటికిని 1 ఈడర వెంకట్రావుగారు 2 మానేపల్లి సత్యనారాయణమూర్తిగారు 3 కర్ర అప్పలస్వామిగారు (4) ఈడుబల్లి కామన్నగారు 5 కిలారి అప్పలస్వామిగారు మొత్తము అయిదుగురు దరఖాస్తు పెట్టిరి. చదువు రాని వారివల్లకు గరించియు పోలింగ్ ఆఫీసరులను నియమించుటకు గ్రహించియు యావార్డు వోటర్లు చాలమంది కలిసి ప్రభుత్వమువారికి కలకత్తరుగారికిని మహాజ్ఞుల పంపియున్నాడు.

నిల్లుపురం ప్రేమనందన్ నోకట్రి లైలుక్రిందటి చనిపోయినది. డిప్టీ సూపర్వైజరు చావు:- వి. స్వామయ్యగారు వి. ఎ., రిటైర్డ్ పోలీసు డిప్టీ సూపర్వైజరుగా నిన్నురాలి వి. పోకరు, పకీలుగారింట చనిపోయిరి. పీఠ చూడీలలో ప్రథమ గ్రాడ్యుయేటు. అండమాన్లో అన్వేషించు కమిషనరుగ 1¹/₂ వర్షము పనిచేసిరి. మూడేండ్ల క్రిందట పీఠము డిస్మిస్సి,

గౌరవ శ్రీ కాంగ్రెసు సభాధ్యక్షులగు శ్రీమూర్తి యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారి గౌరవార్థము, స్వదేశమిత్రులను ప్రతికా సంపాదకు లగు ఎ. రంగస్వామియ్యంగారు విమోచనగిరి.

రాజకీయపక్షముల బలాబలములు

ఎన్నికలలో ప్రధానసమస్య

(మహారాష్ట్ర)

బొంబాయి కాంగ్రెసు సభాధ్యక్షులు నామినేషన్ల కాకి తములు చాటుచేయు లేదని జరిగిపోయినది. నామినేషన్లు ప్రార్థియైనవి, అభ్యర్థులు తామే పక్షమునకు చేరియున్నదియు ప్రకటించి యున్నారు. ఇతర రాష్ట్రములందు ఇంకను నామినేషన్లు ముగియలేదు. కాని ఏయేకక్షమింటి అభ్యర్థులు చేరియున్నారో గుర్తించవచ్చును. వివిధపక్షముల బలాబలములను కూడ కనుగొనవచ్చును.

భారతదేశమునం దంతయు కలిసి 7 రాజకీయ పక్షములను వివరించవచ్చును. (1) కాంగ్రెసు లేక స్వరాజ్యపక్షము (2) ఇండిపెండెంటు కాంగ్రెసు పార్టీ (3) రెస్పాన్సివు కో ఆపరేషన్ పార్టీ (4) ఇండియన్ నేషనల్ పార్టీ లేక లిబరల్ పార్టీ (5) బ్రాహ్మణేతరపక్షము (6) హిందూ సభ పార్టీ (7) మహమ్మదీయులపార్టీ. మొదటి నాలుగుపక్షములు జాతిలేక సాంఘికవిభేదములను పాటింపక నిర్మించబడినవి. కడ పటిమూడు కేవలము సాంఘికపక్షములు. రాజకీయ సిద్ధాంతములను భేదములను ఆధారముగ గైకొని రాజకీయపక్షములు ఏర్పడవలయును. కావున రాజకీయపక్షముల విషయమై చర్చించినప్పుడు ఈమాడు సాంఘిక పక్షములను గురించి ప్రస్తావించుట అనవసరము. ఈమాడు కక్షలవారును సాంఘికవాదులను వ్యతిరేకించుట కక్షలలో ఒకజాతియందు చేరవలసినవారయ్యెదరు. మద్రాసు నందలి బ్రాహ్మణేతరపక్షమున స్వరాజ్యపక్షసిద్ధాంతముల నామోదించువా రొక్కరును లేరు. సంతతి మాత్రమేగారి నాయకత్వమున ఏర్పడిన హిందూ సభ పార్టీ వారు రెస్పాన్సివు కో ఆపరేషన్లను అంగీకరించుచున్నారు. ఇంక మహమ్మదీయపక్షమువారు సాదా సంస్కరణములను అనుసరించి పనిచేసి కర్మాచారాలను సాంఘికములయినవి అభిప్రాయపడుచున్నారు. కావున సాంఘికపక్షములైన ఈమాడు స్వరాజ్యపక్షమునకు వ్యతిరేకమైనవి చెప్పవచ్చును.

ఈ సాంఘికపక్షముల మూడింటిని మొదట పేర్కొనబడిన కక్షలలోనే చేర్చవచ్చును. ఈమధ్యన దేశమున నిజముగ నాలుగు రాజకీయపక్షములు యున్నవి చెప్పవచ్చును. ఈ కక్షలలో కూడ స్వరాజ్యపక్షమువారు తక్కువ మొలినమాడుకక్షలవారు సంస్కరణముల నంగీకరించి పనిచేయుచున్నవని ఆచరణము గలవారై యున్నారు. కాని ఇండియన్ నేషనల్ పార్టీ వారి విషయమై కొంత చెప్పవలసియొచ్చును. ఇది మిగిలినవారిపక్షము. బొంబాయి

యి రెంగాలు రాష్ట్రములందు మాత్రమే ఈ పక్షమునకు చేరిన వారు కొందరన్నారు. ఈ పక్షమువారియందు రెస్పాన్సివు లేదు. రెస్పాన్సివు సహకారపక్షమువారిలో తాత్కాలికముగ కలిసియుండుటవలన వారి కీ ఎన్నికల సమయమున కొంత పేరు ఏర్పడినది. కావున ఇండియన్ నేషనల్ పార్టీ ప్రత్యేకపక్షమని చెప్పటము వలెలేదు. దీనిని రెస్పాన్సివు కో ఆపరేషన్

జాతీయ సులేమాను కన్య

ఈజిప్టుదేశ వాసురాలును, విద్యావంతురాలు నగు నీమె ఇండియాలో పర్యటనము సలిపి, గాంధీమహాత్ముని సందర్శించి, వారి యాశ్రమపద్ధతుల గాంచి సంతోషింప జేసెను. అవకాశము గైకొని, సంవత్సరకాలము మహాత్ముని యొద్ద సుత్రావా జేయుటకు నిశ్చయించెను.

పార్టీలో చేర్చవచ్చును. ఇండిపెండెంటు కాంగ్రెసుపక్షమునకు రెస్పాన్సివు కో ఆపరేషన్లను పక్షమునకు ఎట్టి భేదములేదు. ఈ ఎన్నికలలో ముఖ్యమైన సమస్య ఏమియును వివరించిన ఇది కాంగ్రెసుపక్షమున కొందా అను విషయము అప్రాముఖ్యమైనది చెప్పవచ్చును. ప్రజలు కాపనోల్లంఘన మన లంఘించవలయునా లేదా అనునదికూడ ముఖ్యవిషయము కాదు. అసహాయోద్యమమునందున కాదా అనునదికూడ ముఖ్యవిషయము కాదు. ప్రజావ్యతిరేకతలను సంస్కరణముల నంగీకరించి పనిచేయు

నలయునా లేక సంస్కరణములను తిరస్కరింపవలయునా అను నదియే. ఈ ఎన్నికలయందు ముఖ్యపక్షస్వ స్వరాజ్యపక్షము వారి విధానమా లేక రెస్పాన్సివు పక్షమువారి విధానమా ప్రశ్న మైనది అను విషయమును వోల్లెర్స్ నిర్ణయించవలెను. ఈ ఎన్నికలయందు కాంగ్రెసుపక్షమువారు భేటాగ నిలిచియున్నారు. సంస్కరణములను అంగీకరించి పనిచేయుటయు ననునాను స్వరాజ్యపక్షము పెడిరించుచున్నారు. స్వరాజ్యపక్షమువారు తమ కార్యక్రమమును నిర్ణయించుకొనబాలక అంధకారమున ప్రాకులాడుచున్నారు. మిగిలిన రాజకీయపక్షములను చక్కని రాజకీయకార్యక్రమమును నూచించుచున్నవి.

ఎన్నికలలో ఈ సమస్య పరిష్కరింపబడును. స్వరాజ్యపక్షమువారు ఆధికసంఖ్యాకులగు ఎన్నుకొనబడెదరే లేక ఇతర పక్షములవారు ఎన్నుకొనబడెదరే చూడవలసియున్నది. కాంగ్రెసును చేరినపక్షములు వేరనియు కాంగ్రెసునందు చేరినపక్షములు వేరనియు చెప్పవలసియున్నది. కాని ఎన్నికల సందర్భమున ప్రజలు స్వరాజ్యపక్షమువారి విధానమును ఆమోదించుచున్నారా లేక రెస్పాన్సివుపక్షమువారి విధానమును ఆమోదించుచున్నారా అను విషయమును వివరించునప్పుడు ఈ భేదమును పాటించ వక్కరలేదు.

రాయలుకరంసి కమిటీసాక్ష్యము

అనుబంధములు

ప్రకటించకపోవుటకు యిండియాదొరతనము

దెల్పు కారణములు

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 28:— కరంసికమిటీ నివేదికతో బాటు సాక్ష్యముల సంపుటములు, అనుబంధములు ప్రకటించుటకు ఆలస్యముగటనుగురించి యిండియా దొరతనముయొక్క ఆర్థికశాఖ భారతవాణిజ్యసంఘమునకు వినివ ప్రకటించిన సమాధానము పంపెను:—

“ఆగస్టు 18, 22:— తేదీలందు మీరంపిన టెలిగ్రాము లందినవి. సాక్ష్యములు, సంపుటములు, అనుబంధములు సీమనుండి ఆగస్టు 20-న లేదిన రవాణాచేయబడుచున్నవని తెలియుచున్నది. అందినవెంటనే అవి ప్రకటించుటకు తాము చేయుచున్నాము.”

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 28:— బెంగాలు అక్కింగవర్సరు గేటిరాత్రి ప్రయాణమై దార్జిలింగుకొండల కేగెను. (ఆ. ప్రె.)

ఆంధ్రవత్తిక

1926-వ సం. సెప్టెంబరునెల 29-వ తేది

బుధవారము

కాంగ్రెసుపక్షము : శాసనసభలు

XXIV

శాసనసభ

మదరాసు శాసనసభ : నిర్ణయము

మదరాసు శాసనసభలో జస్టిసుపక్షమువారింతకు పూర్వము జరిపిన చర్యలకు కొన్ని నిదర్శనముల నిచ్చితిమి. ప్రజల కట్టిమేలు నేయలేకపోగ, వారిహక్కులను భంగపరచి, నిర్బంధప్రయోగమునకు వారెటుల గడంగిరో తెలిపియుంటిమి. ఇట్టి వారు ప్రజలవిశ్వాసమును కోల్పోవుట వింతగాదు. స్వరాజ్యపక్షము తరపున మదరాసు శాసనసభలో ప్రవేశించినవారల సంఖ్యకులు. వెనుకటి ఎన్నికలకు విధ్యుక్తముగ కాంగ్రెసు తీర్మానము లేక బోవుటచేతను, స్వరాజ్యపక్షమువారికి అనుజ్ఞను మాత్ర మిచ్చియుండుటచేతను, చెన్నరాజధానిలో బహిష్కారపక్ష మధికముగ నుండుటచేతను, శాసనసభలలో ప్రవేశించినవారు విశేషముమంది లేక బోయిరి. అయినను, చేజిక్కిన యవకాశములను మీరు సంపూర్ణముగ వినియోగించిరనుటకు సందియములేదు. స్వతంత్రపక్షమువారిని తమతోజేర్చుకొని జాతీయపక్షముగ నేర్పడి, జస్టిసుపక్షమువారి నూపరాడకుండ జేసిరి. హేతువాదమునందు, వీరే మిన్నలని ప్రజలు గ్రహించిరి. సంఖ్యబలము నాధారము జేసికొని, ప్రభుత్వసభ్యుల సహాయముతో జస్టిసుపక్షమువారు తమ పంతమును కొనసాగించుకొనుచున్నను, ప్రజలకు నిజస్థితి తెలిపినట్లును, నిర్బంధముల నెదిరించి, ప్రజలహక్కులను కాపాడుటకై స్వరాజ్యపక్షమువారెటుల నిరంతరకృషి సలిపిరో, డెలుస నక్కరలేదు. కొంతకాలమునకు బిమ్మట స్వరాజ్యపక్షము ప్రత్యేకముగ వ్యవహరింపజూచెను. తుట్టుదకు జాతీయపక్షసభ్యులుపలువురు స్వరాజ్యపక్షమున జేరిరి. కాంగ్రెసు సంఘ తీర్మానానుసారముగ, స్వరాజ్యపక్షసభ్యులన్ని శాసనసభలనుండి వెలుపలకు రావలసివచ్చినపుడు, ఆజ్ఞాబద్ధులై మద్రాసు శాసనసభనుండి గూడ స్వరాజ్యపక్షమువారు రాక్కుమ్మడిగ బయటకువచ్చిరి. 1926 సంవత్సరపు మార్చి 19 వ తేది, శాసనసభాచారిత్రములో అద్భుతదినముగనుండెను. శాసనసభ్యులు తమ ఆత్మగౌరవము నిదివరకెన్నడును ఇటుల వ్యక్తపరచియుండలేదు. నరసింహారాజుగా రాసమయమునందు తెలిపిన భావములు మిగుల గంభీరములై యుప్పెను. మద్రాసు శాసనసభా నిర్ణయ మెటుల యవసరమయ్యెనో, మీరు చక్కగ వివరించిరి. రాజధానియందు సన్నులభార మెటుల యధికమయ్యెనో, సర్వీసుల కిచ్చువేతనము లెటుల వృద్ధియయ్యెనో, లాండు రివిన్యూవిధానమును నిర్ణయించుట కెట్టి యభ్యంతరములు గలిగెనో, ఇరిగేషను చట్టము

గూర్చియు, కార్యనిర్వాహకశాఖనుండి న్యాయశాఖను విడదీయు విషయము గూర్చియు ప్రభుత్వ దృక్పథ మెంతవిరుద్ధముగ నుండెనో, నరసింహారాజు గారు తేటపరచిరి. అజనీతికరమగు మత్తుపదార్థముల రివిన్యూను తొలగించుటకు ప్రజాప్రతినిధులు చేసిన ప్రయత్నము లెటుల విఫలమయ్యెనో స్థానిక స్వపరిపాలనాభివృద్ధికై జరిగిన కృషి ఎటుల అపజయము గాంచెనో గూడ మీరు స్పష్టపరచిరి. మద్రాసు ప్రభుత్వము వారికి మరియొక విశేషమునుగూడ నరసింహారాజు గారు రోపించిరి. రాష్ట్రీయప్రభుత్వములలో కల్ల నిరాకరింపబడిన గ్రాంటులను పునరుద్ధరించుటకై సర్టిఫికేట్లు అధికారమును ఎక్కుడు తరుచుగ నుపయోగించినవారు మదరాసుప్రభుత్వము వారేనట. జస్టిసు సభ్యులు, తదితరసభ్యులతో నేకీభవించి గ్రాంటులను తరుచుగ నిరాకరించుట పొసగనే పొసగదు. ఎప్పుడయిన నట్టి పరస్పరానుకూల్యము గుదిరినపుడు, ప్రభుత్వమువారు సర్టిఫై జేయుచుండిరి. రివిన్యూబోర్డుగ్రాంటునిరాకరణము ఇందుకు నిదర్శనము. ప్రజలహక్కులకు భంగము కలిగించునపుడు, జస్టిసుపక్షమువారి తోడ్పాటును అధికారవర్గము కైకొనినను, ప్రజాభ్యుదయమున కెన్నడయినను జస్టిసుపక్షమువారు తోడ్పడదలచినపుడు, వారికి తోడ్పడకుండిరి. ఇకనయినను అధికారవర్గమునకు జస్టిసుపక్షము పట్ల గల యభిమానమునకు కారణమేమియో గ్రహించుట భావ్యము. జస్టిసు పక్షమువారు స్వాతంత్ర్యప్రాతికూల్యమును మాని, సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధికై కృషిసలుప మొదలిడుచో, వారిపైన గల యభిమానమునయిత మంతరించును. ఈవిషయము, మహమ్మదీయచారిత్రమునందు విదితమయ్యెను. అందుచే, అధికార వర్గపు తాత్కాలికాభిమానము గాంచి మురిసి దేశభక్తిని మరువక, జస్టిసుపక్షము వారు కాంగ్రెసు తో గలసి స్వాతంత్ర్యసిద్ధికై పనిజేయుట వివేకము. అధికార వర్గపు విముఖతను గాంచి వెఱువక, కాంగ్రెసుపక్షమువారు తమధర్మము నెటుల నెరవేర్చుచున్నారో, వోటరులు గ్రహించుట యవసరము. రాజకీయనిర్బంధితుల పట్ల అధికార వర్గముతోబాటు మంత్రిపక్షమువారు చూపిన నిర్దాక్షిణ్యమును, రయితుల కార్మికుల ఊమమును భంగపరచుటకు ఇరుశాఖలవారును జేతులు గలిపినవిధమును నరసింహారాజుగారు విశదీకరించిరి. తంజావూరు రిసెటిల్ మెంటు ప్రకారము విధించిన హెచ్చుపన్నులను తగ్గించుటకు జేసిన ప్రయత్నములను మంత్రిపక్షమువారు ఎట్లు నిరోధించిరో రాజుగారు సూచించిరి. ఇరువదివలుగురు సభ్యులు మదరాసు శాసనసభనుండి వెడలిపోయిరి. ఆ సందర్భమున రామస్వామి మొదలియారుగారు చెప్పిన వాక్యము లేమి? వాని నిట ఉదాహరించెదము. “అధ్యక్షా, ఇంతవరకు మాపని కొంచెము కష్టముగ నుండెను. ట్రాన్సుఫర్డు శాఖపై కురిపించెడి ఖండనములకు బదులు జెప్పటకు మాకాలములో చాల భాగము వినియోగింపబడుచుండెను. చెమగులన్నిటిలో మంచి యుండును. మాయెదాటి పక్షమువారిని అగౌరవపరచుతలంపుగాని వారికి ఆగ్రహము గలిగించు తలంపుగాని నాకు లేకబోయినను, ఒక్కవిషయమును చెప్పటకు నేను సాహసించు చున్నాను.

శాసనసభలో నికముందు, దేశాభివృద్ధి కడ్డముగ నున్న విషయముల గూర్చి ఎక్కుడు శ్రద్ధవహించుట కవకాశములును, స్వేచ్ఛయు గలుగునని నేను తలచెదను.”

వైవాక్యములబట్టి ప్రతికూలపక్ష మనలే లేక బోయినచో, తమ నిరంకుశాధికారము స్వేచ్ఛగ కొనసాగునని జస్టిసునాయకులు తలచిరని గ్రహింపవచ్చును. స్వతంత్రదేశములలో ప్రతికూలపక్ష ముండుట మేలని తలంచెదరు. జస్టిసుపక్షమువారటుల భావించుటలేదు. మీరు లేచిపోయినచే చాలు సని సంతసించుచున్నారు. రంగనాథమొదలియారు గారు స్వరాజ్యపక్షమువారితో గలసి లేచిపోకున్నను, రామస్వామి మొదలియారుగారి ప్రసంగము న్యాయముగలేదని, పలికిరి. స్వరాజ్యపక్ష నిర్ణయణాంతరము, జస్టిసుపక్షమువారు సలిపిన ఘనకార్యములు ప్రజలకు తెలిసియేయున్నవి. యాకులు హుస్సేనుగారి యాంతరీక్షానము విషయమై వీరెటుల బ్రవర్తించిరో నిదివరకు సూచించియుంటిమి. సాంబమూర్తిగారి ఆంతరీక్షానము చర్చకు వచ్చుట కడ్డగించిరి. అన్నియంతరములను దాటిన ఇరిగేషను చట్టము శాసనము గాకుండ నడ్డుపడిరి. ఈవిషయమున మీరును రిజర్వుడు శాఖవారును లోలోపల రాజీపడినటుల విదితమయ్యెను. ఇదివరకున్న హిందూమత ధర్మాదాయశాసనము లోపభూయిష్టమనియు, ప్రజలకు కంటకముగనున్నదనియు, మంత్రివర్గమువారు గ్రహించిరి. న్యాయస్థానములలో దాఖలయిన వ్యాజ్యములు వీరిని భయభ్రాంతుల జేసెను. న్యాయస్థాననిర్ణయమునకై వేచియుండక, మీరు వెనుకటి శాసనమును రద్దు జేసి క్రొత్త హిందూధర్మాదాయ చట్టమును నిర్మించిరి. అశాస్త్రీయమయిన చట్టమును శాస్త్రీయముగావించుటయే, వీరి యుద్దేశ్యము. ఏలోపములు హిందూధర్మాదాయచట్టమును నిష్కలముగావించెనో, వానిని సవరించినగద ఆ చట్టము శాస్త్రీయమగుట! అట్టి లోపములను సవరింపక, ఒక్కగీటుతో చట్టమును శాస్త్రీయముగావించెనెంచిరి. శాసనసభకు వ్యవధి నొసగకబోయిరి. కొలదివ్యవధిలో రెండు చిత్తుచట్టములను ప్రచురించిరి. చట్టమును సెలెక్టు కమిటీకి బుచ్చుట కంగీకరింపరయిరి. ప్రతికూలపక్ష సభ్యులు నందలకొలది సవరణలను సహేతుకముగ ప్రతిపాదించిరి. వానినంగీకరింపకుండుటయగాక, మంత్రిగారు సమాధానము నయినను జెప్పకబోయిరి. అంతయు వెనుకనే చర్చింపబడెనని చెప్ప సాగిరి. వెనుకటి శాసనసభలో లేవారెప్పటి శాసనసభలో నుండుటచే, వారికొరకయినను మంత్రిగారు సమాధానము జెప్పి యుండవలసినది. అటుల గావింపరయిరి. మరియొకమారు సవరణ చట్టము నింకొకదానిని తెచ్చెదమనియు, ఈమారు సవరణలను ప్రతిపాదించవలదనియు, మంత్రిగారు సభ్యులను ప్రార్థించిరి. మరియొకమారు నెప్పుడో తెలియదు. ఏల యీ తొందరయో తెలియదు. పోనీ క్రొత్తచట్టము వ్యాజ్యములను నివారంపగల్గునా? అదియు సాధ్యపడదని, సర్ జీ. నవాశివయ్యగారు గారే తెలిపియుండిరి. ఇకముందును వ్యాజ్యములు తప్పవు. ప్రజేచ్ఛనుమాత్రము తృణీకరించిన శాశ్వతకీర్తి మంత్రివర్గమువారికి కలిగినది. ఇట్టిచట్టమును పాలకు లంగీకరించుచో ప్రజలలో గలిగెడి

యంత్రాన్ని పైకి మేరయింపడము. హిందూధర్మాదాయ చట్టము నిపుడు విచారింపవలదని తెచ్చిన తీర్మానమునకు, ప్రజలచే నెన్నికొనబడిన హిందూసభ్యులలో నధికసంఖ్యాకులు అనుకూలముగ వోటు చేసిరి. కాని ప్రభుత్వసభ్యుల సహాయముతో, మంత్రిగారు తీర్మానము నోడించిరి. ఇట్టి మతవిషయములలో అధికారవర్గసభ్యులు తటస్థముగ నుండుట ధర్మమైయుండెను. వారటుల గావింపకుండుట, మిగుల శోచనీయము. తుదిరంగమునగూడ, తమ చర్చవలన లాభములేదని దెలిసినను, సత్యమూర్తి ప్రభృతులు తమసహనమును కోల్పోవక సవరణలను ప్రతిపాదించి ఆక్రమచట్టము నెదిరించుచునే యుండిరి. స్వరాజ్యపక్షసభ్యుల పట్టుదలయు వారి నిర్భయవిమర్శనమును జస్తిసుపక్షమువారికి గూడ అచ్చెరువు గలిగించెను. స్వరాజ్యపక్షమువారు మదరాసు శాసనసభలో తమధర్మమును నెరవేర్చి, కాంగ్రెసుగౌరవమును కాపాడి రనుటకు సందియములేదు. మద్రాసు గవర్నరుగారు తమ అంత్య ప్రసంగమునందు, సాంఘికవైషమ్యముపై నాధారపడు పక్షములను విడనాడి, రాజకీయసూత్రములపై రాజకీయపక్షముల నేర్పరుపవలయునని కోరియుండిరి. జస్తిసుపక్షమువారికవంక సాంఘిక ద్వేషమును పురికొల్పుదు, వేరొకవంక రాజభక్తి నటన గావించుచుండిరి. అయినను, వీరివలన మద్రాసు రాజధానికి గలిగిన చెడుగును పాలకులుగూడ గుర్తింపక తప్పదయ్యెను. వోటరు లింకను ఈపక్షము నభిమానించుట దేశద్రోహమగును. ఇందువలన పరాధీనతను పెంపుజేయుటయగూడ, జాతివైషమ్యమును మరింత వ్యాపింపజేసి ఐకమత్యమును పూర్తిగ నాశనము చేసినవారగుదురు. స్వరాజ్యసిద్ధికి, సాంఘిక ఐకమత్య మననరము. ఇందుకు ప్రతిబంధకముగ నుండు అంశములన్నియు ఎంతత్వరలో దొలగిన సంతత్రేయస్కరము. వోటరు లీసంగతిని గ్రహించి, స్వరాజ్యసిద్ధిచే ప్రధానాంశముగ నుంచుకొని, జాతిమత భేదములను పాటింపక, జాత్యైక్యమును పెంపుజేయుటకు కృషిసలుపుచు, ప్రజల మనములనుండి భావదాస్యమును పోగొట్టి శాసనసభలలోను వెలుపలను నిరోధమార్గ మవలంబించుచున్న కాంగ్రెసు స్వరాజ్యపక్షము వారిచే తమ ప్రతినిధులుగ బంపుట ఎంత యవసరమో యూహింపవచ్చును. ఉద్యోగనిరాకరణము కాంగ్రెసు కార్యక్రమమునందలి ప్రధానాంశము. సత్వరస్వాతంత్ర్యసిద్ధికిది ముఖ్యమని ఎల్ల రంగీకరించెడి విషయమే. బెంగాలుమధ్యరాష్ట్రములలో శాసనసభలకు స్వరాజ్యపక్షమువారి ధికసంఖ్యాకులను బంప వీలయ్యెను. ఆరెండురాష్ట్రములలోను ద్వంద్వప్రభుత్వము దొలగిపోయెను. స్వరాజ్యపక్షమువారు తమ శపథమును చెల్లించుకొన గలిగిరి. ఇతర రాష్ట్రములలో స్వల్ప సంఖ్యాకులగుటచే, తమ నిరోధమును వీలగునంతవరకు సాగించి, స్వరాజ్యపక్షముని నిరంకుశాధికారులకు భీతి గలిగించిరి. మిడ్చిమెనుగారుగూడ స్వరాజ్యపక్షపు పలుకుబడిని బహిరంగముగ సంగీకరింపవలసివచ్చెను. కాన్పూరు కాంగ్రెసు తీర్మానము, ఉద్యోగనిరాకరణమును విధించుచున్నది. నేషనల్ డిమాండు సఫలమగువరకు, సహకారము సలుపలేదని, కోరుచున్నది.

ప్రజాశయములను సఫలపరుపనియెడల, శాసనోల్లంఘనమును అంత్యప్రతిక్రియగ, కాంగ్రెసు తీర్మానము ప్రతిపాదించెను. కాంగ్రెసుసభవారు స్వరాజ్యసిద్ధి కెట్టిమార్గమును సూచించినను, కాంగ్రెసు పక్షము శిరసా వహించును. వీరికి స్వల్పప్రయోజనములతో బనిలేదు. రాష్ట్రసభలన్నియు నిట్టి పక్షమువారిని శాసనసభలకంపి చరితార్థులగుట శ్రేయస్కరము. ఉద్యోగస్వీకారము వలన, శాసనసభలలో నిరోధమడుగంటుటయు, స్వరాజ్యసిద్ధి కవకాశము తప్పటయు నిశ్చయము. మద్రాసు రాజధాని వోటరు లెల్లరును, దూర మాలోచించి, సాంఘికవిభేదముల నావలద్రోసి స్వరాజ్యసంపాదనకై కంకణము గట్టుకొనిన కాంగ్రెసు పక్షమువారిచే తమ ప్రతినిధులుగ బంపి, స్వాతంత్ర్యముపై గల యభిమానమును, కాంగ్రెసుపైగల గౌరవమును వెల్లడిజేసి కృతార్థులు గాగోరెదము. రాజోపు వ్యాసములలో స్వరాజ్యపక్షమువారు భారతశాసనసభలో జరిపిన ప్రశంసాపాత్రమగు కృషిని వివరించెదము.

ఎన్నికల వైఖరి

పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు జ్వరభాధ తులై పంజాబును వీడవలసివచ్చుట, ఎల్లరకు విచారము గలిగింపక మానదు. అయినను, వీరు ఒకటి రెండు ప్రదేశములందు గావించిన గంభీరోపన్యాసములు, సాంఘికవాసులకు నిజశీతి నెరిగింప జాలియుండును. సిక్కు వీరులు కాంగ్రెసు ఉద్యమమును బలపరచుటకు నిశ్చయించుట శుభచిహ్నము. త్వరలో హిందూమహమ్మదీయవైషమ్యములు పంజాబులో సంతరించునని నమ్మెదము. మాళవ్యాగారు కాంగ్రెసుపక్షముపై మోపెడి నిందలు నిరాధారమయినవి. సప్తయిలచు నిరాకరించుట పాడిగాదని, మాళవ్యాగారు అలహాబాదు ప్రసంగములో దెలిపిరి. కాని మాళవ్యగారు 1924 సంవత్సరమున సప్తయిలచు నిరాకరించుట, తమధర్మమని పలికిరి. అప్పటికిని ఇప్పటికిని పరిస్థితులం దెట్టిమార్పు గలుగలేదు. అట్టితరీ, సప్తయిలచు నిరాకరణమేల పనికిరాదో తెలియదు. స్వరాజ్యపక్షము వారు వెనుక కాంగ్రెసుకు వ్యతిరేకముగ బనిచేసిరిగాన, స్వతంత్ర కాంగ్రెసు పక్షమువారి మార్గమునే అనుసరించి రని మాళవ్యాగారు సమర్థించిరి. కాని, స్వరాజ్యపక్షమువారు కాంగ్రెసునందలి అధికసంఖ్యాకులను తమవంకకు లాగుటకు ప్రయత్నించినను, కాంగ్రెసు తీర్మానమునకు వ్యతిరేకముగ నెట్టికార్యము గావింపలేదు. కాంగ్రెసు సభ అనుజ్ఞ నొసగిన పిమ్మటనే, స్వరాజ్యపక్షము వారు శాసనసభలలో బ్రవేశించిరి. వారెన్నడును కాంగ్రెసుతీర్మానమును ధిక్కరింపలేదు. మాళవ్యా ప్రభృతులుగాక, వేరొకపక్షము నేర్పరచి, కాంగ్రెసును ధిక్కరించి కాంగ్రెసు తీర్మానమునకు ప్రతికూలముగ అభ్యర్థులను నిలుపజెట్టుచున్నారు. ఈవారపు మహారాటా పత్రిక, రాజోపు ఎన్నికలలో రెండుపక్షములే యుండుననియు, ఈ రెంటికి మాత్రమే పోటీ జరుగుననియు, నూహించుచున్నది. స్వరాజ్యపక్షము, రిస్సాంసీపు సహకారపక్షము మాత్రమే నిలుచునని, యీపత్రికతలంపు. ఇటుల జరుగుచో సంతోషమే.

ఏలనన, ఉద్యోగనిరాకరణమా, ఉద్యోగస్వీకారమా, అను రాజకీయసమస్య యొక్కటియే వోటరులయెదుట నుండును. దీనిని వారు సులభముగ పరిష్కరింప గలుగుదురు. కాని మహారాటాపత్రిక యూహా సఫలమగునని, తోచదు. ఈపత్రికయూహానించుక వివరించెదము. హిందూదేశమునందు ఏడు పక్షములు గలవట. (1) కాంగ్రెసుపక్షము (2) స్వతంత్ర కాంగ్రెసుపక్షము (3) రిస్సాంసీపు సహకారపక్షము (4) హైందవ జాతీయపక్షము లేక మితవాదపక్షము, (5) బ్రాహ్మణేతరపక్షము (6) హిందూసభాపక్షము (7) మహమ్మదీయపక్షము. మొదటి నాలుగుపక్షములును కేవల రాజకీయపక్షము లనియు, కడపటిమూడుపక్షములు, కేవల మతసాంఘికపక్షము లనియు మహారాటాపత్రిక నిరూపించినది. సాంఘిక పక్షములను రాజకీయపక్షములని పిలుచుట తప్పని, మహారాటా పత్రిక స్పష్టపరచెను. ఇక రాజకీయపక్షములు నాల్గింటిలో, కడపటి మూడుపక్షములును సంస్కరణములను నిర్వహించి ఉద్యోగములను స్వీకరించునవియే. హైందవజాతీయపక్షము మితవాదులతోనిండి, జీవకళ లేనిదట. దీనికి ప్రత్యేకవ్యక్తిత్వము లేదని, మహారాటా పత్రిక భావించుచున్నది. అందుచే సంస్కరణములనిర్వహణమా, నిరాకరణమాయనునదియే ముఖ్యప్రశ్న యని మహారాటాపత్రిక తెల్పినది. కాని, రాజోపు ఎన్నికలలో కేవలరాజకీయన మస్యకన్న సాంఘికభేదములే ముఖ్యసామాన్యమిం చునేమోయని భయమగుచున్నది. బ్రాహ్మణేతర, హిందూ, మహమ్మదీయపక్షములను మహారాటా పత్రికత్రోసివైచినంత సులభముగ త్రోసివేయ వీలుండదు. ఒక్కరాజకీయప్రశ్నయే ముందుకు వచ్చిన సంతసమే. లేనియెడల, పరిస్థితులు మిగుల సంక్లిష్ట మగును.

విడుదలచేయబడిన ఆకాలి నాయకుల స్టేటు మెంటు

“మమ్ము చెరయందు బెట్టుట పంతు గౌరవార్థమే. విడుదలజేయుట సంఘమును గౌరవించుటయే.” అమృతసరము, సెప్టెంబరు 28:—అహోరూ సెంట్రల్ యశేలునందు విచారింపబడుచున్న మొదటిజట్టువారు గాక సర్దారు ఖారకు సింగుగారిని తక్కిన ఆకాలి నాయకులను క్రైదు నుండి విడుదలజేసిన డేరాయిస్టేజిఖానునుండి వచ్చినవార్తలు యధార్థమని ధ్రువపడుటలేదు. సర్దారు ఖారకుసింగు మొదలగువారిని విడుదల జేయుటకు దొరతన ముత్రువు జేయలేదని తెలియుచున్నది. నేడిచ్చుబకుమలయైన ఆకాలి నాయకులు ఏదైనది యెంచవచ్చును. అక్టోబరు 2-న జేసిన సెంట్రల్ య బోర్డు సమావేశమైన పిదప ప్రాయశః తక్కిన నాయకులను దొరతనము విడుదల జేయవచ్చునని ఆకాలి నాయకులున్నది. విడుదలచేయబడిన ఆకాలి నాయకుల స్టేటు మెంటు ఆకాలియందు ప్రకటింపబడెను. పంతు గౌరవార్థము మమ్ముల చెరయందుంచిరి. మాచెరవిముక్తిసంఘమునకు గౌరవమును గలిగించుచున్నది. పంతు యొక్క చానులను మేము, మేమగావించినదానికంతయు నురువుల వయదే గారణము. సాంప్రదాయములసంఘమునిల్పి బెట్టుచున్నది. అరువును సంఘగౌరవమును గాపాడుచున్నాడు.” విడుదల చేయబడిన ఆకాలి నాయకులలో సర్దారువారి సింగుగారిని 216 శక్తుక్రిందను చెరయందు బెట్టి బర్మానుఆకాలిలకు ప్రావచ్చినవంబు వారిని జైల్లాంధూరు పంపిరనియు నాభా పాటియాలా వ్యరహారములందు పాల్గొని శిక్షింపబడినవంబులకు సర్దారులు రాయసింగు నేపాసింగుగార్లు చెరయందు బెట్టబడిరనియు వారింకను శిక్ష అనుభవింపబడియున్న శేష భాగము అనుభవింపకుండి విడుదల చేయబడిరనియు తెలియుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

బొగ్గు పరిస్థితులు

ప్రభుత్వమువారు మధ్యవర్తిగ నుండుట

గనులపనివాండ్ల మొదటి ఎత్తు

యజమానుల గొప్పతప్పు

ప్రధానామాత్యుని ప్రకటనము

రుగ్వీ, సెప్టెంబరు 27:—బుధవారము జరుగనున్న ప్రతి నిధిసభను తయారుచేయుటకు నేటిమధ్యాహ్నము గనులపనివాండ్ల కార్యనిర్వాహకవర్గము సమావేశమగును. అప్పుడు పరిస్థితులను ప్రధానామాత్యులు చెప్పివేడరు.

ప్రభుత్వమువారి నూచల సంకీర్తించుటలో నిరాకరించుటలో తెలుపుచున్న ప్రతినిధిసభవారి నడిగడను.

చర్చ నెట్లు జరుపునది చెబికోమటకు పార్లమెంటు కార్యకర్తలను పార్లమెంటు గూడకముందే సమావేశపరచెదరు.

ప్రధానామాత్యుని ప్రకటనము

కొన్నాళ్లనుండి బొగ్గుపరిశ్రమవారు వ్యవహారములను పరిష్కరించుకొన శక్తిలేక యున్నారు. అసమర్థతయే రాజకీయములలో జంట అయినది. ఇంతవరకు బొగ్గుపరిశ్రమ స్థిరముగా నుండుట కిదియే కారణము. పార్లమెంటు జోక్యము గలగ జేసికొనుట ప్రమాదమని చెబుదును. దానివలన పారిశ్రామికముల బాధ్యత లేకపోవును. సాధారణముగ ప్రభుత్వమువారు ప్రత్యక్షముగ పాల్గొనక మధ్యవర్తిగ ప్రవర్తించుచున్నారు.

ప్రస్తుతకాలపునంతను విమర్శించుచు తాను చేశములో లేనట్లు చర్చలుగారు వ్యవహరించినది. ప్రతిరోజును ఆతనితో ఉత్తరప్రక్క ఉత్తరములను జరుపుచునే యుంటిని. చర్చలుగారును ఆతని యనుచరులను ఈవ్యవస్థను చతురతతోడను పట్టుదలతోడను నిర్వహించి రనుకొనుచున్నారు. చర్చలుగారు చేయిచేసినది తెచ్చెదరు. మూడుపక్షములవారిని సమావేశపరచవలెనని గోర, చర్చలుగారు రమ్మచేసిరి. గనులపనివాండ్లు అంగీకరించిరి. యజమానులు అట్టిసభను నిరాకరించిరి. యజమానులు గొప్ప తప్పుచేసిరి. అతిమార్పుముగ ప్రవర్తించిరి. ప్రభుత్వము పట్ల గౌరవవైన జాపకుండవలసిరి.

తాను ప్రాంతముండి తిరిగివచ్చిన పిదప ఉభయపక్షములవారును అంగీకరించుటకు వీలగు ఏర్పాటులను జేయవలెనని నేమాయని తెలిసికొనుటకు కొన్ని సూచనలను జేసిరి. నేమను ఆర్మిక్రేవను బ్రెజ్ల్యును నియమించెదవనిరి. జిల్లాపరిష్కారము లైసెన్సరు వాటిని సవరణజేయుటకు వీరి కధికారమున్నది. అట్లు సవరణ వలయుచో ఆర్మిక్రేవను బ్రెజ్ల్యునుకు యెఱుఁగజేయవచ్చును.

పనివాండ్లు తమ ప్రత్యుత్తరమును తనకీర్తనము నూచవలెను తెలుపుచు అందజేసిరి. నాలుగవసము లైసెన్సరు పనివాండ్లు స్వయముగ ఒకపత్తు పెట్టిరి. కొంతవరకు చేతనములను తగ్గించుటకు సిఫారసు జేసెద మనిరి. కాని 7 గంటలకంటె ఎక్కువవని జేయు విషయము సంతకాత్రము చెప్పి బడరావనిరి.

ప్రభుత్వప్రయత్నములు భగ్గుమైనవి. వారిసూచనలను నిరాకరించినను కొంతకాలమువరకు ఇది ఉండుటకు వారి కభ్యంతరము లేదనిరి.

చర్చలుగారి యభిప్రాయము

పనివాండ్లవంతులును రడిగిదానిని ఇచ్చెరమని గాని నెరవేర్చదమనిగాని ప్రభుత్వమువారు రథయమియలేదని చర్చలుగారునిరి. పనివాండ్లదగిన పథ సూక్ష్మద మనలేదనిరి. వారదగిన జాతీయపరిష్కారమును చేపూర్వక మన లేదనిరి. అట్టి యధికారము ప్రభుత్వమునకు లేదనిరి. ప్రభుత్వమువారు యజమానులను ప్రైవేటీకరణసమావేశము సంకీర్తించవలె నని ప్రోత్సహించిరి. ఇంతకంటె ఎక్కువగ ఎవరును ప్రోత్సహించి యుండవలదు. చాలవరకు ముఖ్యులమయములో పనివాండ్లకును యజమానులకును అంత వ్యత్యాసము లేదనిరి. పనివాండ్ల తుదకు ఒప్పుకొనెద మనిరి.

చర్చలుగారితో పనిలేదు. ఆతనితో మనకు అవసరము లేదని మున్ముఖముగా మాట్లాడిరట. కాని దానితో నాకు ప్రసక్తి లేదు. ఇది నిజమని నే సంతకాత్రము నమ్మును.

తనకును ప్రధానామాత్యునకును భిన్నాభిప్రాయములు లేననిరి. తమ యుద్ధవిధాన మొకటియే యుగిరి. ఈ రాయబారములచే అలభ్యము గా లేదు. పరిష్కారమునకు మరింత దారి ఏర్పడినది. యజమాను లా సభ కంగీకరించిన పనివాండ్ల యభిప్రాయమును కనుగొన గల్గియుండెడివారు. ఎంతవరకు కార్యకర్తలను పనివాండ్లు తగ్గించెదవో చెబికోమటవారినిరి. దానివలన పరిస్థితు లన్నియు జేరెడివి. రాయబారములచే వ్యవహారము కొంతకాలయాపన మైన దన్నచో ఆతప్పు బొగ్గుయజమానులచే యనిరి. తమకు గల్గిన కష్టనష్టములచే యజమానులు కోపముతో నున్నారన్న కొంతభర్త మున్నది. కాని ఇట్టివ్యవహారములో ప్రభుత్వమునూట వివకుండుట వారిని గొప్పలోప మనిరి.

మగ్డొనాల్డుగారి ఆక్షేపణ

జేతమంతకును వర్తిమ ఏజేర్పాటును యజమాన పట్టుదలను ప్రభుత్వమువారు జాపకుండుట తప్పని మగ్డొనాల్డుగారినిరి. ప్రభుత్వమునా రెన్నడు సవ్యముగ ప్రవర్తించలేదనిరి. (కార్యకర్తల పార్లమెంటు) కొన్ని వారములయినపిదపగాని ఇంకొకకొన్ని నెలలు అయినతరువాతగాని పనివాండ్లు పనిలో ప్రవేశించిన ఆకటి బాధచేతను నిరాకరణను పనిలో ప్రవేశించిన యజమానులకు ప్రధానామాత్యు డిట్టి రూపమునైన సహాయ మొనర్చెనని యజమానులు సంతసించెదరు. కాని దానివలన ద్వేషము పెరుగును. సభి సుహృద్భావములు మరింత అంతరించును. ప్రభుత్వము వారు పరిస్థితులను మరల ఆలోచించుట మంచిదనిరి. సంసాధనము లేవు. చెడిపోవునను భయముగాని లేదనిరి.

లాయిడ్ జార్జిగారు

యజమానులు ప్రభుత్వమునకు సమంజసమును మగ్తులను చెప్పివేపుచు నిరాకరించిరి గనుక ప్రభుత్వమునాకే యెదురై స్థి నిబంధనలప్రకారము గనులను తెరుచుటకు ఏర్పాటుజేయలేవననిరి.

నేటి చర్చవలన ఇంతవరకు బొగ్గుతగవు పరిష్కారము కాదనకొనుచున్నారు.

అత్యవసరశాసనములు

రేపు కామన్సుభవారు వివరముగ అత్యవసర శాసనములను ఆలోచించుటకు రేపు మధ్యాహ్నము సమావేశమగుదురు. రేపు రాత్రి కామన్సుభవ సభాజేసెనని.

ప్రభువుల సభవారు

ఎన్నెన్సీ నిబంధన లామోదించి సభ నాపుజేసిరి.

సివిలుసర్వీసు పరిష్కారలితములు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంత్ర)

లండన్, సెప్టెంబరు 28:—ఇండియను సివిలుసర్వీసు ఉద్యోగములు 85 యున్నవి భాగీగ. పరీక్షయందు తీర్చుకొనవారు, యూరపియనులు 80. అయినవారు భారతీయులును. ఇందులో 18 గురు అత్యున్నతముండి, 10 మంది క్యాంబ్రిడ్జిముండి నలుగురు బ్రిటిష్ కళాకారులు, ఇద్దరునుండి, గ్లోస్టర్ నుండి, విద్యాభ్యాస పర్యాయము అందినను అత్యాగ్రతపతి గలవారు ఇండియా సివిలుసర్వీసు, హోము సివిలుసర్వీసుకు కలిపి 188 గురున్నారు. ఇందులో 93 గురు యూరపియనులు.

కామన్సుభ ఆపుజేయబడుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంత్ర)

ఎన్నెన్సీ నిబంధన లామోదించుట

లండన్, సెప్టెంబరు 28:—కామన్సుభవారు ఎన్నెన్సీ నిబంధనను సంగీకరించిరి. పార్లమెంటు మరల నవంబరు 3 తేదీని సమావేశమగును.

పెరిషియా రైల్వే

లండన్, సెప్టెంబరు 27:—బ్యాంకింగుండి పెరిషియాకు ఇంగ్లీషు, అమెరికనుస్టేషన్ ఇంజనీర్లు జయించెరిరి. టెనరెజ్ పెరిషియానుగల్పు మధ్య రైలును నేయుటకు జేతపరిస్థితులను కనుగొనుట జేసిరి. లండన్ న్యాయాధ్యక్షావృత్తులు 7000,000 ముందు పెట్టుబడిపెట్టును.

మొయిలు తపాబండి దొంగతనము

నలుగురిని అరెస్టుజేసి వదలుట

లండన్, సెప్టెం. 27:—పై దొంగతనము సందర్భమున పోలీసువారు నలుగురిని అరెస్టుజేసిరిగాని ఎవరును గుర్తించువారు లేనందున వారిని విడుదలజేసిరి.

కోభంగారు తిరిగి వచ్చుట

రుగ్వీ, సెప్టెంబరు 27:—ఇంగ్లాండుకు 8000 మొట్టలావుగ నున్నారు. అలెక్ కోభంగారు నేటి యువయమున బగ్గాడు జేరెను బసానుండి.

పార్లమెంటు భవనములపగ్గర దిగవలెననియు అచట సత్కరించవలెననియు వార్తాపత్రికలు నూచించుచున్నవి.

బొగ్గుగనులలో పారవేయు ఎస్తువులనుండి సముదాయము, పెట్రోలియమును, గాలిని, మోటారు స్పిరిటును తయారుచేయు యంత్రమును స్కాచిన్స్ కి కనిపెట్టి పూర్తిజేసెనట. ఎడింబులో ఏర్పాటులను జేయుచున్నారు.

ప్రాంసు - జర్మనీ

మరింతఎక్కువ ఒడంబడిక కుదురుట

జర్మనుప్రతికల కోపము

లండన్, సెప్టెం. 27:—ప్ర్యాంకో జర్మను ఒడంబడిక కార్యరూపమునదాల్చు మార్గమునబడినది. యుద్ధమునకు జర్మనులందరును కారకులుగారనియు, నాయకులే కారకులనియు పోయింకేరుగారు లేర్పిరి. రెపురైటువత్తు వార్తాపత్రికలు ఈ సంగతిని ఆమోదించుచున్నవి. ప్రాంసుకు జర్మనీజేయనున్న ఆర్థికసాయమునకు నైను ప్రవేశమును భారతీయులు ముఖ్యము నిస్తేపట్టుగా రనుచున్నారు.

పోయింకేరుగారు ప్ర్యాంకు జర్మనుసఖ్యులకు ప్రయత్నించవలెనన్నదాకిని, మరితరసంగతులకును వార్తాపత్రికలు కిని యుచున్నవి.

పోయింకేరుగారి యుపన్యాసమునుజూడ ఆరుగుడేళ్ళముతో ఆకపటపుత్తితోనే పోయింకేరుగా రింకను ఉన్నటులు. గోచరమునున్నదని ల్యూగెన్ బ్యాటింగుపత్రిక యెఱుఁపుచున్నది.

పోయింకేరుగారే ఈ ప్రాపంచకయుద్ధమునకు కారకుడని క్రూయిజాబ్యాటింగుపత్రిక వ్రాయుచున్నది. యుద్ధపు శీరమును నిర్ణయింపజామట జర్మనుకంతకును న్యూనతయనిపించుకొనుట.

బ్రియంకుస్త్రేష్టునువిధానమేబాగున్నదనియు పోయింకేరుగారి యుపన్యాసమును పాటింపవసరములేదనియు రెపునరు ట్యాగిబ్యాటుపత్రిక వ్రాయుచున్నది.

ప్రాంసు ఒడంబడికలకు భంగముగ లేనంతవరకు జర్మను సామ్రాజ్యప్రభుత్వమునకు యుద్ధబాధ్యతలో కళంకముగలేవంతవరకు సఖ్యులకై ఎంతయు ప్రయత్నించెదననియు జర్మనీ పట్ల ద్వేషముగాని కోపముగాని లేదనియు పోయింకేరుగారునిరి.

బ్రిటిషు సామ్రాజ్యము

భారతీయుల ప్రభుభక్తి

నర్ టి. విజయరాఘవాచారిగారి అభయము

టోరంటో, సెప్టెంబరు 28:—కనడాక్టుబ్లీగో సడే టి. విజయరాఘవాచారిగారి రిట్లు జెప్పిరి:—మాడుసామ్రాజ్యమునకు చిత్తులు వచ్చినపుడు భారతీయులవైఖరి కల్లుండునో జెప్పటకు వీలులేదనియు సందియముగ నున్నదనియు దీను ఇన్నిగారు వ్రాసినది నిజముగాదు. ఇంకొక ప్రాపంచిక యుద్ధము వచ్చినపుడు కనడావైఖరి రెంక నిష్పందియముగ నుండునో అంత నిష్పందియముగనే భారతీయుల వైఖరిగూడ నుండను. ఇతరపక్షితోబాటు మేము భారతీయులము గూడ రాజాచే పాలింపబడు ప్రజలమే. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమున నాకు విశ్వాసమున్నది. ఇండియా, కనడా భాగ్యోదయము బ్రిటిషు సామ్రాజ్యములోనే గూడుకొన్న దను కారణముచే నానమ్మకము మరింప బలపడెను. మనమందరము సామ్రాజ్య ప్రజలమే. దైవకృపచే పూర్వమువలెనే ముందుగూడ సామ్రాజ్యము బలపడునుగాక బ్రిటిషు రాజకీయజేత్ర మేధానింపదమంతములేదు. మన కింకను భావి భాగ్యోదయము రానున్నది. ప్రపంచముంతటను బ్రిటిషు ప్రజలందరికిని ఇది గల్లును.

ప్ర్యాంకో జర్మనీ ఒడంబడిక

జర్మనులనుండి జేసి గ్రేటు బ్రిటన్ మధ్యగర్హము ద్రములో భయములేకుండు ఇటలీతో ఏర్పాటు చేసికొనుటకు చాంబర్లెనుగారు మనస్ఫూర్తితో మాట్లాడెదరట.

స్పెయినులో చిక్కులు

బుడక, సెప్టెం 24:— స్పెయినులో మరల అల్లరి యలుడరునని ప్రేమోడివిరాగాదు భయపడుచున్నారు. రివరాగారు శేషనలు అసంబ్ధి సమాజేశపరులు కత్తిండుట చట్టవిరుద్ధమని ప్రాతప్రధానామాత్యుడు నిరీరు గ్వారాగారు అల్పావస్థరాజుతో జెప్పెను. అసంబ్ధిని సమాజేశపరచినరాజు పరిత్యాగముజేయవలెనని ప్రతిపత్తులు గోరుచున్నారు.

ద్వంద్వవ్యాధులకు శీఘ్రచికిత్స

పాత్రికడుపులో భరింపరాని పోటు, మొదలలో యీలవంటిద్యని, స్వల్పతి తప్పిపోవుట మున్నగు బాధలవలన శేను 20 ఏండ్ల నుండి బాధపడుచుంటిని. నాకుమాత్రే గూడ మట్టుకుట్టు, కడుపుతోప్పి మున్నగువానిచే బాధపడు మీండును. చాలమంది పాశ్చాత్యవైద్యులు మందుల నిచ్చి గాని మేమియు గుణమే గలుగలేదు. చివరకు మేము చెన్నపురి, మేలాపూరు- సెన్ థోమసుందు డి.కె.పెరారెయ్య పీఠిలోనున్న జల్లెటలాజ్ఞియందు కాపురమున్న పండితస్వామి శ్రీనివాసయ్యంగార్ల వారివద్ద మందుపుచ్చుకొన ప్రారంభించితిమి. ఏమి ఆశ్చర్యమో తెలియరుగాని మాదీర్ఘవ్యాధుని శీఘ్రముగా మాయమైనది.

ఎన్. గణేశ్.

రిటైర్డ్ డ్రేజునువాడు, తెవ్వశం 19-7-1922.

కర్తకసింగుగారింకను విమరుల

చేయబడకుండుట

విమరులైన వీరుల సన్మానించుట

లాహోరు, సెప్టెంబరు 28:— ఇక్కడనున్న అకాలీ నాయకులు అమృతసరములోను ప్రతిరోజును ప్రచురింపబడిన కర్తకసింగుగారుగూడ విమరుల చేయబడినవారై నిజముగాదు. ప్రభుత్వము వారినుండి యా పీఠని విడుదలగూర్చి ఇంతవరకును వారైరా లేదు.

నిన్న విడుదలైనవారలకు ఆలంకరించినకారులలో ఊరంతయు నూరేగింది. వెనుక ఆసూతమువలె మనుష్య ప్రవాహముండెను. బేమోలీ సాహెబు గుర్వారా వద్ద యూరేగింపు పొందును. అక్కడ శేడోక (డినాను) పథ జరుగును. (ఆ. ప్రె.)

“ఆత్మశక్తి” రాజద్రోహి

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 28:— న్యాయాధికారి శేడు ‘ఆత్మశక్తి’ పత్రిక నిర్వాహకులపై రాజద్రోహిత్వ నేరమును మోపెను. అది 2 వ జూరీ లేదిన వ్రాసిన వ్యాసమునందలి నేరము. (ఆ. ప్రె.)

కౌన్ థియేటరులో

23-9-28 బుధవారము నుండి 1-10-28 శుక్రవారము వఱకు. క్రతిజినం 2 ప్రదర్శనములు. సాయంత్రం 6-15 గం. రాత్రి 9-20 గం. ద క థి యే ట ర్సు లి మి టె డ్ వారు

“ప్రోటియా” అనుష్ఠి

నిర్భజముతో నొనర్చిన సాహసకృత్యములకు ప్రదర్శింతురు. ఈ రోజునుండి రెండవ 4 భాగములను ప్రదర్శింతురు. 2 రోజు గలిగిన హాస్యమును, యంకా యితర ఫిలిములను గూడ ప్రదర్శింతురు.

పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ

లయాల్పూరులో విందు, బడలికజేయుట

లాహోరు, సెప్టెం 28:— చాలవారము యెండలో మోటారులో బోవుటచేతను, ఊరేగింపు టీవీకొనిపోవుటలోను కాణములందును ప్రక్కనన్న జనముమామటకై మోటారుపై కప్పు వంచియుండుటచేతను పండిత నెహ్రూగారికి చాలాబడలికజేసెను. తోటవిందుసమయమున జ్వరము తలనొప్పి వచ్చెను. వినను రాత్రికి బహిరంగభక్తు బోయి 45 నిమిషములు మాట్లాడునరికి మరింత అలసిపోయి సభనుండి వెడలిపోవలసినవచ్చెను. (నిన్నటి అసంపూర్ణితిశేషము)

పండిత నెహ్రూ ఆరోగ్యము

లాహోరు, సెప్టెం 28:— పండితమోతీలాలు నెహ్రూగారికి వైద్యముజేయుదున్న డాక్టరు వహారాజ్యన్లకపూరుగారు యీక్రిందిప్రకటనము గావించిరి:—పండిత మోతీలాలు సెప్టెం 28వ లేదిన గోజ్రానుండి సామండ్రిమీదుగా లయాల్పూరుకు బోయిరి. లయాల్పూరుకు బోగానే మిట్టమధ్యాహ్నము పీఠులనుండి నూరేగింపు జేయబడెను. దానిమీద సెడదెబ్బ తగిలి జ్వరము వచ్చెను. జ్వరముతోనే లాహోరుకు 27వ లేదిన తిరిగివచ్చి అమృతగరు, రావల్పిండి ప్రయాణముల నాపివేయవలసినవచ్చెను. 27వ లేదిన జ్వరము తగ్గి మాయములకు వచ్చెనుగాని 28వ లేదీ ఉదయము 11 గంటలకు మరల జ్వరమువచ్చెను. కాబట్టి పంజాబు పర్యటనము నివ్వ డాపి మనోరీతిపోయి కనీసము ఒకపక్షమురోజులైనను విశ్రాంతిగైకొనవలసిన వైద్యులు గల హానిచ్చిరి. ఈరాత్రి బయలుదేరి బొంబాయిమెయిలుబో బోయెదరు.

మనోరీతి వయనము

లాహోరు, సెప్టెంబరు 28:— పండితమోతీలాలు నెహ్రూ యీరోజు జబ్బుగానుండి బలహీనముగ నుండుటవలన బొంబాయిమెయిలులో మనోరీతి బయలుదేరిపోయిరి. వారివెంట లాలాగిరిభరలాలుగారు మనోరీతి బోవుచున్నారు. పండితమోతీలాలు వెడలిపోవుటకుముందు పంజాబుప్రజలకు యీక్రింది సందేశమును పత్రికాప్రతినిధుల కొసంగిరి:—

“మిత్రులారా, నేనుజబ్బుగానుండుటచేత అమృతసరుకును, రావల్పిండికినిరాకుండు మానివేయవలసినవచ్చెను. ఈరాష్ట్రము నుండివిపాకముందు పంజాబులో విగిలిన ప్రదేశములుగూడబోదులనుకొంటిని. కానిఅటులజరుగకపోయెను. వైద్యునిసలహాపైనే నేనీరాత్రి మనోరీతికి పోవుచున్నాను. మాటనిప్పుటకుసాగ్యము గానుగాని యెన్నికలోపల మరల పంజాబురా నుద్దేశ్యముగలదు ఈలోపల విగిలిన ప్రచారము వీలుకాగానే పంజాబుకుపోయి నాస్థానేపనిజేయవలసినదిగ తంతింపుచున్నాను. ఆకాథం గము గలుగజేసినందులకు విచారణగల్గుచున్నది. మీకన్న నాపై తక్కువ భారములేదనిమాత్రము చెల్వెను. (ఆ. ప్రె.)

రాజారామ మోహనరాయి సాంవత్సరికోత్సవము

రివరెండు డబ్లియు. థోర్పుగారి ఉపన్యాసము
దిరైటు ఆనరబుల్ వి. ఎన్. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారి స్వస్థివాచకము

బెంగళూరు, సెప్టెంబరు 28:—రాజారామమోహనరాయి 93-వ సాంవత్సరికోత్సవసందర్భమున గవర్నమెంటు కళాశాలహాలులో సమావేశమై బహిరంగసభలో ఉపన్యసిండుచు, మతిసాంఘికసంస్కరలకు మార్గదర్శకుడగు రాజారామమోహనరాయిగారి అమృతమేదస్సు, సుగుణసంపత్తి గలించిరివి! డబ్లియు. థోర్పుగారు కొనియాడిరి. రాజారామమోహనరాయిగారి ఆత్మవిశ్వాసము, సమృద్ధిలు ఆర్థ విహీనము కృత్రిములునగు అడ్డంకులను దాటుటకు ధైర్యమును జూపిననియు, తత్సామ్యక్రిందలనే సుస్కంజానకృత దెచ్చి భావస్వాతంత్ర్యమునకు దాడిజూపెను.

సమావేశమున కధ్యక్షుడవహించిన దిరైటు ఆనరబుల్ వి. ఎన్. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు రామ మోహనరాయిలు మహామేదస్సుగలవాడనియు, వారిజీవితము జాతీయ ఆభివృద్ధికి బహువిధముల తోడ్పడిననియు చెల్వెను. (ఆ. ప్రె.)

చదువుడు! యోచింపుడు!! కొనుడు!!!

జగత్ప్రసిద్ధిచెందిన **కామినియా నూనె** (రిజిస్టరుచేయబడినది)

ఉష్ణప్రదేశముల కిది ఆమోఘమైన వాసనద్రవ్యము. ఇది వెంట్రుకలకు ఊడిపోకుండ కాపాడుచు, వారి యొక్క అభివృద్ధిని, సాగమును పెంచుచును. పుట్టెయందు గలుగుమంటను పారద్రోలును, బట్టలను మాన్పును. రంగుమరిన వెంట్రుకలకు మామూలు రంగును గల్గింపును.

దీనియందు మనోహరమైన నువాసన గలను. ఉపయోగించిన తరువాత మెదడుకు ఉత్సాహమును, చల్లదనమును, సునియోచనను గలిగింపును. వేనకు వేలవంటి దీనిని ఉపయోగించి, దీనిచే గలుగు అపారమైన ఆత్మవృద్ధి గుణమును గురించి చాల గొప్పగా పొగడవచ్చును.

ఈ దిగున తెలుపబడిన యోగ్యతాపత్రికను చదువుడు.

దివాకచందు భండారి, అమృతసరు పంజాబునుండి వ్రాసినది:—

“మీ కామినియా నూనెను పరీక్షించితిని. ఇది వెంట్రుకలకు పెరుగుటకు, అందుగా నుండుటకు చాల ఉపయోగకరము. వి. పి. మూలముగా 4 బుడ్లకు దయచేసి పంపుడు.

దీనిని ఉపయోగించుటకు మరువకుడు. ఇప్పుడే దీనిని కొనుడు.

1 బుడ్లి ధర రూ 1-0-0	బాష్టుబుట్టు 0-6-0	ప్రత్యేకము.
8 " " 2-10-0	" " 0-12-0	"

పాచ్చరిక:—కామినియా నూనె ప్రతి పట్టణమునందును, గ్రామమునందును నుండు నాగరికమై యుండు ప్రతిదుకాణమునందు లేవక దొరకును. కొందరు వర్తము తెలియనివర్తకులును గల తక్కువరకము నిచ్చి “ఇది సరసము, శ్రేష్ఠమైనది” చెప్పుదురు. అందులో వారికి గొప్ప లాభము గలదని తెలుసుకొనుట గాన అట్టి చల్లని వ్యాపారశక్త్రములకు మీరు బోజడకుడు. ఎప్పటికిని **కామినియా నూనె** తప్ప మరేదయు వాగుడడ దని ధీరపరచుకొనుడు.

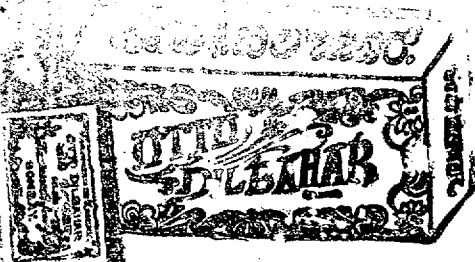
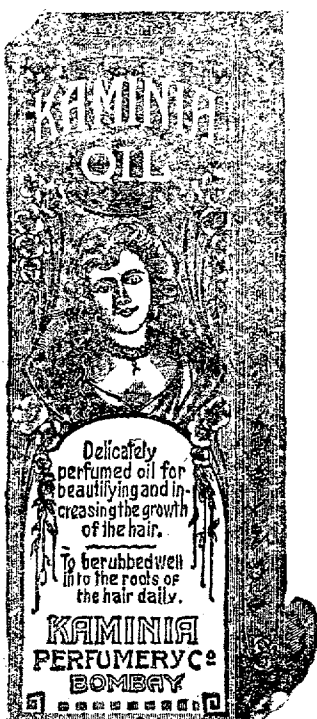
అత్తరు లన్నిటికి రాజావంటిది

టటో దిర్బహారు

వాడినవా రందరిచే చాల గొప్పగొప్పగా ప్రశంసించబడినది. చేత్రిరు మలయందు కొన్ని చుక్కలను వేసిన క్రొత్తగా గోసిన పువ్వులవలె మీ చుట్టుప్రక్కలకు దాని వాసన వ్యాపించును. దీనిని ఒకసారి వాడుడు. తరువాత మీ చెప్పుకును దీనినే వాడుదురు.

1 బాష్టు బుడ్లి 1-కి ధర రూ 2-0-0	వి. పి. ఖర్చులు అకా 0-5-0	ప్రత్యేకము.	కాంపిల్ బుడ్లి 1-కి
1 " " " 1-4-0	" " 0-5-0	"	ధర 0-2-0

సోల్ ఏజెంట్లు:— **ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికల్ కంపెనీ,** 23, జమ్నా మశీకు మార్కెట్టు, బొంబాయి.

కాంగ్రెసువారును కే వోటుజేయుదు

పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ యుద్బోధ

పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ యుద్బోధ
భగ్గుమయ్యను?

(అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ స్వేచలునర్వీసు).

లాహోరు, సెప్టెంబరు 28:—పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ లాహోరులో సెప్టెంబరు 28-వ తేది శనివారమునాడొక సంగీత యాభివృద్ధి సమయమున చివరభాగమున వారంగీకరించిన పీఠము యాగ్రేంద్రియముగ బంధువునాము.

పండిత మోతీలాలు యుద్బోధ:—

“పోతూ కాంగ్రెసు సిద్ధాంతములను యితరపక్షముల సిద్ధాంతములను వివరించుకొనుట గాని అభ్యర్థనలన్నిటికీ నైపుణ్యములగాదు. ఇట్టి ఒకే సిద్ధాంతమును బలపరచు నభ్యర్థనలన్నిటను నిర్వహించుట కాంగ్రెసు నియోజకవర్గ ముక్కిక్కిదాని కొక్కొక్కరిని జెట్టివేయుదు వారు కాంగ్రెసువిధుల సంగీకరించుటకు వారికి వోటుజేయుట పరపధర్మము.

నామకు అటు మాళవ్యా లజపత్ తాయిగారలకు రాజీ నెడి పోటు నందులకు నేను బాధ్యుడనని కొన్నియోట్ల ననుచున్నాను. వారిద్దరును తగిన సమాధానమునకు రానిద్యముగనున్నట్లును నేను అడుగులేనిట్లును చెబుట దెను. అంతకున్న పర్యవర్తనమునే చేయించుట నుద్దేశ్యముగా నేను మరలపర్యవర్తన జరిగిన అడుగునకు వచ్చితిని. రాయబారముల ప్రారంభముననే రాజీ రెండుముఖ్యములను విషయములను చెప్పియుంటిని. (1) ప్రభుత్వమునండి సరియైన రెస్పాన్సు రాసంతవరకు ఉద్వోగము లంగీకరింపరాదు. (2) రాజీవరకును వ్రాతపూర్వకముగనుండి బాగా ప్రచురణము చేయవలెను. ఈ రెండు మరతులను అంగీకరింపవలెను నేను రాయబారముల జరుగు తీర్మానించుచున్నాను. మాళవ్యాగారు తమతో పనిచేయువారితో సంప్రదింపగోరి యాలోచన నిరంతరముగను జరుగుకొనగోరి. నేను నా మరతులతో నిర్దుష్టముగనుంటిని వాటిని మాళవ్యాగారికి చెప్పితిని. అవి ప్రతికలయందు ప్రకటించబడెను. మాళవ్యాగారు అందు రెండుముఖ్యములను మరతులతో పుకొని తపోయిరి. తరువాత లజపత్ తాయిగారు నిమగ్నమయిరి. రాయబారముల తరువాతగా న్నాల్లకు గురువయ్యెను. సోజనీనాయుడు నూచనమై నేను నిమగ్నమయితిని. మాళవ్యాగారిని కలిసికొంటిని. మాళవ్యాగారపక్షము ప్రభుత్వమువారు విచారణలేకండ నుంచినట్లెడిన విషయాల జేసినగాని లేదా విచారణలో జెట్టినగాని ఉద్వోగముల సంగీకరింప వలెను మరతుల కొప్పుకొనిరి. కాని పరియోజనరతుల కొప్పుకొనలేదు. ఆమరతులను ప్రకటించుటకు గూడ జిప్సకొనలేదు. దానిమీద నామట్టుకు నాను సంబంధించినంతవరకు రాయబారమును ముగిసెను. రోజనీనాయుడును సలహామైన మాళవ్యాగారు తానొక సంగీకరింపవలెను మరతులను లాలా గిరిధరరావుగారికి చెప్పిరి. నేను వాటిని కాంగ్రెసు ప్రముఖులకు తంతి వార్త ద్వారా బంపి వారి అభిప్రాయములను తెలుసుకొనెదనని తలంపబడెను. నేను అంతయు నొప్పుకొంటిని. నేను యెట్టి అభిప్రాయములనుగాని చెబుటకుండ ఆమరతులను మాత్రము స్వరాజ్యపక్ష ప్రముఖులకు చెలియజేయుదువారి స్వతంత్రాభిప్రాయములను చెబుటకుండ కోరితిని. దానిపై వచ్చిన ప్రత్యుత్తరములు మాళవ్యాగారి నూచనలకు ప్రతిహేతుముగనుండెను. అయ్యది మాళవ్యాగారికి చెలియజేయబడెను. ఇట్టి పరిస్థితులలో రాయబారముల జరిగి ప్రయోజనములేదని మాళవ్యాగారభిప్రాయమును చెప్పిరి. కాబట్టి యారాజీవరకును చెడిపోయినందులకు నేను బాధ్యుడనుగా జాలను. ఇంతేగానీ నేను ఢిల్లీలోనుండి అచట జరిగిన పక్షపాతి తమను నిర్బంధించినదానికి బోలెడనానాను. నన్ను అందులకు గురైనట్లును లేదు. అందుచేత నేను ఆ పక్షపాతితో ఉద్వోగస్థిరమున కంగీకరించి రెస్పాన్సివు పక్షములో జేరుదునని వారు తలంపబడెను. కాంగ్రెసు చేసినదానిని నేను ఎటుల జెడగొట్టగలను? అంటే నెహ్రూగారు ముగించుచు నిలుచి జెప్పిరి:

ముఖ్యముగ ప్రశ్న

మాళవ్యా, లజపత్ తాయి గారల నడుగవలసిన ముఖ్యముగ ప్రశ్న యొకటి గలదు. ఇందులో విచారణలేకుండ నుంచి కవారలను విడుదల చేయవలెనను లేదా విచారణకు దెచ్చి వరకును ఉద్వోగము లంగీకరింపరాదని వారంగీకరించిరి. వారు స్వరాజ్యపక్షమువారు బలపరచెదనని అటుల జేసిరా, లేక అందు నిజముగా విశ్వాసముండి చేసిరా? విశ్వాసముతో జేసినయెడల బహిరంగముగ తమకొప్పునిధానము నేను చెబుట లేదు?

దక్షిణాఫ్రికా దేవుటేమను

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 28:—లోటు రిక్తము చేసి టి సాయం కలకత్తా దక్షిణాఫ్రికా దేవుటేమనుకు నిందాసంగము. దక్షిణాఫ్రికా భారతీయలపై దుష్కారించి యిచ్చునట్లుగా వనంబులందు సంక్లిష్టముగా నొకవంతుగ సభ్యులు భారతదేశమును సంపర్కింపవచ్చుననియు, ఆజేరితిని భారతదేశమునండి వనంబులపై కేంద్రీకరణమునకు సమావేశమును రాండులేమిని సభ్యులందు దురభిప్రాయములు జేతుండ విషయము బరిష్కరింపబడుటకు తోడ్పడవలసియున్నదనియు దేవుటేమనువరకు నాయకుడు జేయవచ్చుగాని ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి. (అ.ప్రె.)

కలకత్తా మేయరువిందు

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 28:—దక్షిణాఫ్రికా దేవుటేమను సభ్యుల గౌరవవార్తను కలకత్తా మేయరు యిచ్చి విందునకు మైమెకో సింగు మహారాజు, సర్ మిత్తర్, బాదా నాథ సర్కారు, డేవిడ్ బ్రెజ్, సర్ జేవీ ప్రసాద సర్వధికారి, విజయచంద్రపాల్, జె. ఎస్. లిండే, డా॥ ముద్రారావు, హెచ్. డి. బెర్టిగార్లు వచ్చిరి.

రాత్రి కలకత్తా జిల్లా సభ్యులు దక్షిణాఫ్రికా దేవుటేమను నకు వందోసంగిరి. విందునకు కలకత్తా యూరపియను యిండియను ప్రముఖులు వచ్చిరి. (అ.ప్రె.)

కలకత్తా చుట్టుప్రక్క గల గ్రామముల

జీవనము జూచుట

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 28:—నేటి ఉదయమున ప్రాగ్రామ మార్చి, బెంగాలీ పక్షవైర్య కళాశాలను సంసర్గించుటకు బయలుగా కలకత్తాకు సమావేశము గురై రేనువరం వెల్లి గ్రామముల నిత్యజీవితమును దక్షిణాఫ్రికా దేవుటేమను సభ్యులు జూచిరి. గ్రామ యూనయను అభ్యర్థుడు దేవుటేమనును అహ్వనించెను. గృహములను, పాఠశాలలను, ధాన్యము దందుటను మొదలగునవి సభ్యులు జూచిరి. బెంగాలు రైతుల జీవితపద్ధతి సభ్యులకు నచ్చెనని తోచుచున్నది. (అ.ప్రె.)

రంగూను కెంటన్మెంటు బోర్డు సమావేశము

అధ్యక్షుని ప్రకటన

రంగూను, సెప్టెంబరు 28:—ఈ ఉదయము జరిగిన కెంటన్మెంటు బోర్డు సమావేశమునందు ఉపాధ్యక్షులు, రంగూను కార్పొరేషను అధ్యక్షులు నగు ఇ. హెచ్. పటేలుగారు రంగూను కార్పొరేషను విరాచించిన వైఖరిలను రంగూను ఆర్మీగవారణ సంఘము ఆసీపేనుబడెననియు మరల యెప్పుడుగూడనో తెలియదనియు జెప్పిరి. ఆయన కమిటీనుండి రాజీనామా నిచ్చి నటులగూడ జెప్పిరి. (అ.ప్రె.)

వారిపును ఆమరతుకు బదులె యిండి ఉద్వోగము లంగీకరింప తీర్మానించెదరా? ఇటుల చేయుట స్వరాజ్య పక్షమువారికి తమ పక్షమునకు తిప్పకొనుట కైనయెడల కాగితములూడ జేయు ప్రకటనలతో అట్టే బహు హాకగ స్వరాజ్య పక్షమువారు రమ్యుడుపారు.

నెహ్రూ జెట్టినవార్త కా మాళవ్యా జెట్టినవార్త కాయవ రికి వోటుజేయవలెననునది గాజపుడు వచ్చి ప్రశ్న. ఇప్పుడు ముఖ్యముగ వచ్చిన ప్రశ్న కాంగ్రెసును సజీమగ నుంచెదరా లేక చంపెదరా కాంగ్రెసును సజీమగ నుంచగోనినెడల కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకే వోటుజేయవలెను. అటులగా ఉద్వోగ స్థిరమున కంగీకరించి ప్రభుత్వమువారి బలమిననుండి పక్షము కల్గలను కృతజ్ఞత తో సంగీకరించుటయందు నమ్మకమునుండెడల అట్టే చేయవచ్చును. అప్పుడు వారు స్వరాజ్యపక్షమును వదిలివేసి స్వరాజ్యము స్వపక్షులకు ముగ ముట్టాడుకొనవలెను.

పంజాబు అనేకపరీక్షలకు లోనై దేశముయొక్క గౌరవమును కాపాడుచుండెను. ప్రస్తుత క్లిష్టపరిస్థితులలో పంజాబు తనపూర్వసాంప్రదాయములనుండి విడనాడదని నేను నమ్మెదను. కాంగ్రెసు పతాకమును నిలబెట్టెదనని నమ్మెదను.

స్వామి సత్యదేవు, సత్యమూర్తిగారల కావ్యసముపండిత మోతీలాలు నెహ్రూ లాహోరు విడిచి నిన్నరాత్రి పోవుటకును స్వామి సత్యదేవును సత్యమూర్తిగారికి పంజాబువచ్చి తమ స్థానే కాంగ్రెసుయొన్నికల ప్రచారమును నడుపుటకు అర్థంబు తండ్రివారలను బంపిరి తెలియుచున్నది. పంజాబు ప్రజలు వాటికా కై యెదురుకొనుచున్నారు.

హైందవ సన్యాసి శవము నవవిత్రము చేయుట

మహమ్మదీయులు ఉత్సవము నాపుచేసి
వైబడి కొట్టుట

పోలీసువారు తీవ్రముగ విచారించుచుండుట

నాగపూరు, సెప్టెంబరు 28:—ఒక హైందవ సన్యాసి శవము నూరేగించుచు వాడ్యములలో పోవుచుండ మిగిలునది 25 గురుమహమ్మదీయులు లూరేగింపువైబడికొట్టి ఆపుజేసిరి. ముగ్గులు గాయపడిరి. పోలీసువారు తీవ్రముగ విచారించుచున్నారని, బహుశః సన్యాసిశవమును అపవిత్రము చేయుట యను నెవమున శకు చేయబడునని తెలియుచున్నది. (అ.ప్రె.)

జెయిలులోనుండి పారిపోవుటకు చాలమార్గములున్నవి

భాస్కరవాలా వీరుడు కోర్టువారికి
హెచ్చరిక చెప్పట

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 28:—“నేను సత్యకావ్య. నాగరికుడను. దౌర్జన్యరాహిత్యమే నామతము. దొంగతనమే నావృత్తి” అని జెయిలునుండి పారిపోయిన బాబు భాస్కరవాలా తన్ను గురించి బంద్రాకోర్టువారి ఎదుట నిట్లు జర్జించుకొనెను. “ఇప్పుడు నీవు దౌర్జన్యరాహిత్యముగ పోలీసువారు అన్ని జాగ్రత్తలు తీసికొనిన తిరుపాళ పారిపోవలసిన సవాలు చేసిన యెడల సవాలు సంగీకరించెదను. తప్పక పారిపోవుదును. నేను ఏగదినుండి పారిపోతినో అగది చాల లోటుపాటుతో కట్టబడి నది. అన్ని జాగ్రత్తలు తీసుకు తీసికొని నను ఆధమము నేను సారి పోవుటకు 4 మార్గములున్నవి. కోర్టువారు కోరగా ఆనాలుగుమార్గములను తెలిపెను. పోలీసు అధికారి ఈ నాల్గింటిని భాస్కరవాలాగారు జెయిలును పరీక్షించిన ఇంజనీరుగారికి తెలిపియే యున్నారని తెలియచెప్పెను. భాస్కరవాలాగారు గర్వముతో పలికిరి. “నేను సవ్వగిరి. నియముల దప్పకు. నేను కావలెననిన సగరమున చాల ఆయుధములు గలవు. నా జీవితముం దెన్నడును వాటి నుపయోగించలేదు. ఎవరిని గాయపరచలేదు. నేను నా గాంగును చేరినప్పుడు దానిలో చాలమంది దుర్భావలాదులు జీవించి చేయుట చెయవలసిన చేయువారు. కాని నేను వాటి నన్నిటిని అపితిని. దుర్భావము మొట్టమొదట మాన్పితిని. ఎంత నీడస్త్రీనైనను గౌరవముగ చూచుట జేర్చితిని” (అ.ప్రె.)

స్థానిక స్వపరిపాలనాచట్టము స్వరాజ్యపార్టీ యుపాధ్యక్షుని సవరణగతి

అస్సాము శాసనసభా కార్యక్రమము

షిలాంగ, సెప్టెంబరు 28:—స్థానిక సంఘములందు సభ్యులెల్లరును ప్రజలచే ఎన్నుకొనబడినవారుగ నుండవలెననియు, దొరతనము సభ్యుల నియమించుట, రద్దుచేయబడవలయుననియు గోరు సవరణతీర్మానము స్థానిక స్వపరిపాలన చట్టముపై స్వరాజ్యపార్టీ ఉపాధ్యక్షుడు నేడు సమావేశమైన ఆ సన్యాసు శాసనసభయందు ప్రతిపాదించెను. స్థానిక స్వపరిపాలనా, మంత్రుల యిద్దరు దొరతనపుటవోగిలు సవరణకు అనుకూలముగ వోటు జేసినను సవరణ ఓడిపోయెను. 24 ప్రతిపాలముగను 17 అనుకూలముగను ఓటు నిచ్చిరి.

ప్రతి స్థానిక సంఘమునందలి ప్రస్తుతము గల సభ్యుల సంఖ్య రెట్టింపుజేయవలసినదని ఆసభ్యుడే ప్రతిపాదించిన తీర్మానము గూడ నిరాకరింపబడెను. తీర్మానమును నిరాకరించిన సభ్యుల సంఖ్య 80. అనుకూలముగ వోటు నిచ్చిన సభ్యుల సంఖ్య 12. కాని పట్టికు సభ్యులందు గాని, లాయరు స్పర్తి అభ్యుదయింపవలెననివారు గాని స్థానిక సంఘములందు సభ్యులుగ నుండుటకు అర్హులుగ జేయవలయునని ప్రతిపాదించబడిన సవరణ తీర్మానము స్వరాజ్యపక్షమున కనుకూలముగ శాసనసభ ఆమోదించెను. (అ.ప్రె.)

సాహిత్య సాహిత్య

రాయచంటి ఎన్నికలదావా

రెవిజను పిటిషను విచారణ

రాయచంటి ఎన్నికలసంఘములో ఓ. పి. ఓ. కె. ల ట్యూట్రియల్ కార్యకర్తలను నామినేషన్ రద్దుచేయుచు కమిషనరుయొక్క ఉత్తరువును ఖాతాపరిచిన స్వామికాజ్ఞోద్ధ ప్రధానస్వామిగారి తీర్పుపై శీటికడయము 12 గిల్ల లకు హైకోర్టు ప్రధానస్వామిగారి, స్వామిగారులనుండి రించెట్టి జాక్సన్ గారలనుబట్టి లక్ష్యణచెట్టిగారు డివిజనుపిటిషను దాఖలుచేసిరి. కె. యస్. క్రేష్టసామిఅయ్యంగారు పిటిషనరులకును, వీరమాకెటి. రంగసామిఅయ్యంగారు ప్రతివాదులకులకును వాదించిరి. కోర్టుఅంతయు స్వామిగారులు, ప్రేక్షకులచే నిండిపోయెను.

పిటిషనరు తరపునకే. కృష్ణస్వామి అయ్యంగారు వాదనను ప్రారంభించుచు దావా విషయములు కోర్టువారి కీవరకేను పరిచితులై యుండు ననియు, వానినిబట్టి తిరిగి వివరించుట కోర్టువారికి నుగుననియు నుడిచిరి. కృష్ణస్వామిఅయ్యంగారు మొదట, 1919 సం-పు సీటి మునిసిపలు అప్పయంతలి 52, 59 నెక్కుల అర్హులను గురించి తనవాదనను వివరించిరి. అందు 52 వ నెక్కుననుండు, అభ్యర్థులగు నిలచువారి యనర్హతల వివరింపబడినను, 59 వ నెక్కుననుండు, ఎన్నికల వివాదముల పరిష్కరించుటకు స్వామికాజ్ఞోద్ధవారి కధికారము గలదనియు, ఈవిషయమునకు ఎన్నికల జరుపు విషయమునను నిబంధనలగానియు సభికారము ప్రభుత్వమువారి కోసగబడుననియు గలదు. అందుచే ప్రభుత్వమువారు గావించిన నిబంధనల సీన్స్ నుతోకలిపి జరుగుననెను. ఈనెక్కునకుంద గావించబడిన నిబంధనలయందు కమిషనరు పరిష్కారముపై ఆపీలును స్వామికాజ్ఞోద్ధ ప్రధానస్వామిగారి విచారించవచ్చుననియు, అదిని నిర్ణయము తుదిదనియుగలదు స్వామికాజ్ఞోద్ధవారు ముగ్గురు నల్లరు జడ్జిలుగలరు. అందెవరు విచారించవలెనను విషయమునే ప్రభుత్వము వారు నిబంధనలయందు నిర్ణయింపగలరు గాని విచారణాధికార మెవ్వరికైన ను క్రిగతముగ నొసగుటకు విలులేదు. అట్లానర్చుట 59 వ నెక్కు నను విరుద్ధమునను, అందుచే కమిషనరు నిర్ణయముపై నపీలును విచారించు సభికారము ప్రధాన స్వామిగారికి హైకోర్టుస్వామిగారి హోదాలో నొసగుటగాని వ్యక్తిగతముగ నావలదు.

రిటర్నింగు ఆఫీసరు కార్యోత్తమ కమిషనరు ఆభ్యర్థుల నామినేషనుసారముల సరిగ నున్నవాలేవా అనువిషయమునకు సంబంధించిన ఆక్షేపణలనే విచారించవచ్చును గాని, అభ్యర్థుల అర్హతలనుబట్టి విచారించుట కధికారములేదని పిమ్మట కృష్ణస్వామిఅయ్యంగారు వాదించిరి.

ప్ర. న్యా:—ఎట్లు! అందుకు ప్రమాణము లేమి? కృష్ణఅయ్యంగారు:— ఈ విషయమున ప్రభుత్వము ఖాతాపరిచిన నిబంధనలను, ఆంగ్లేషీయన సాచరణయందున్న నిబంధనలను ఒకేమాదిరిగననుచి. ఆంగ్లేషీయనిబంధనలలో “ఏ డివిజనునకు రిటర్నింగు ఆఫీసరు విచారించవలెను” అని గలదు. క్రేష్టగారు కానననిబంధనలందు “ప్రతి ఆక్షేపణను” అనిగలదు ఇంకొకటే వేరొక ధేనములేదు. అందుచే నీవిషయమున ఆంగ్లేషీ స్వామిగారులను లూసరిన వ్యాఖ్యానము లిచ్చుట ప్రమాణముగ వర్తిండును.

అయినను ఆవ్యాఖ్యానముల నుపహరించుటకు పూర్వము అయ్యంగారు ప్రమాణస్వామిగారి ప్రతిపక్షమున కొన్ని ప్రమాణముల నుపహరించిరి. ఎన్నికలసంఘం “కోజ్జగారు ప్రాసనప్రమాణ గ్రంథమునందు రిటర్నింగు ఆఫీసరుల నామినేషను ప్రక్రియలను ప్రక్రియలను సున్నవాలేవా అనువిషయమును విచారించుటప్రేమే ఆతనివిధి. అభ్యర్థికి అర్హతగలదా లేదా అను విషయమును విచారించుట కారిని కధికారములేదు” అని స్పష్టముగ చెబుటచేసెను.

పిమ్మట స్వామిగారి, పార్టీస్థాన ఎన్నికలను గురించి వాదన ప్రమాణ గ్రంథమునందు యు చ హరించిరి. నామినేషను కెవరిచేసెనో దేవును నాక్షేపణలవిచారించి కధికార మొనగబడినను ఆ యాక్షేపణల నామినేషనుప్రక్రియను సంబంధించినదేగాని అభ్యర్థియొక్క ఇతర అర్హతలను గురించినవిగావు. అభ్యర్థియొక్క అర్హతలనుబట్టి న ఆక్షేపణల విచారించు సభికారము స్వామిగారులనువారిది. అభ్యర్థి అనర్హుడగుటచే స్వామిగారులనువారు దావా చెప్పి పరిష్కారమునందుకు మార్గము గలదు అని అందుగలదు.

ప్ర. న్యా:—నామినేషనులగురించి సీటి మునిసిపాలిటీ అప్రసం దేవు విధింపబడినను.

కృ. అయ్యంగారు:—నామినేషనుల గురించి 2, 3, 4 ని బంధ నలయందు చివరింప బడిన కాని ఆభ్యర్థుల అనర్హతలనుబట్టి రిటర్నింగు ఆఫీసరు విచారించుట కీశానమునందు చెప్పటను కమిషనరున కధికార మొసగుటలేదు.

ప్ర. న్యా:—52 వ నెక్కు నను మిగిలిన వ్యాఖ్యానములను సరియైనయెడల రివిజను పిటిషనును విచారించుట కవకాశముండును. అర్హత సర్వతీ విషయముల విచారించుటకు కమిషనరు కెట్టులను స్పష్టముగ సభికార మొసగుటచేదనియు నామినేషను కాగితము సరిగా నున్నదా లేదా అను విషయమును విచారించుటకు మాత్రమే ఆతని కధికారము గలదనియు మివాదన.

కృ. అయ్యంగారు:—అనున. ఇంగ్లండులో.....

ప్ర. న్యా:—ఇంగ్లండులో వ్యవహారముల నింతకంటే చాలవారుగ జరిపెదరు.....ఒకానొక అభ్యర్థి అనర్హుడైనయెడల ఆతని యెన్నిక ను రద్దు చేయు చుండుట కి తర మార్గముగలవు. రిటర్నింగు ఆఫీసరే అర్హత సర్వతీ విచారించి తీర్పులు చెప్పవలెదల దానిపై ఆపీలు రెండు నూడునర్హులనుబట్టి విచారణ జరుగుచుండవచ్చును. అంతవరకు ను ఎన్నికలను నిలిపి నియోజకవర్గమునకు ప్రాతినిధ్యములేకుండ చేయుటచేసెదము.

కృ. అయ్యంగారు:—అట్లుగాక అనర్హుడగు అభ్యర్థి ఎన్నికలందొడిపియినయెడలదావాలుప్రయాసలకు అప్రసరమే యుండును. ఏ విషయముగనాచినను రిటర్నింగు ఆఫీసరునకు నామినేషను పేపరులు సరిగననునా లేవాయను విషయమును విచారించుటకంటే నెక్కువ యధికార ముండుననియెంచుట కవకాశములేదు.

ఈ విషయమున నిశివరకు స్వామిగారులను లూసరిన తీర్పులను కృష్ణస్వామి అయ్యంగారు పిమ్మటనుదహరించిరి. యెంగాలు కేసు నందు హైకోర్టు వారు తీర్పు చెప్పి నామినేషనుపేపరు సక్రమముగా నున్నదా అనువిషయము మొక్కటే రిటర్నింగు ఆఫీసరు విధియని స్పష్టీకరించిరి.

ప్ర. కె. మాకెటుగారు:— ఆక్షేపణలందలి నిబంధనలలో నామినేషనులగురించి రిటర్నింగు ఆఫీసరు విచారించవలెనని గలదు. మదరాసు సీటిమునిసిపాలిటీ అప్రసిబంధనలందు నామినేషనులనుకాక్షేపణలు అని గలదు.

ప్ర. న్యా:—నామినేషనులపైను నామినేషనుప్రక్రియను ఎక్కువ ధేనములేదు.

ఏయేసందర్భములందాక్షేపణలను రిటర్నింగు ఆఫీసరు విచారించవచ్చునను విషయముపై పిమ్మట చర్చజరిగెను. అభ్యర్థి పేటరుగాని సందర్భమున దప్పు అభ్యర్థుల అర్హత సర్వతీలు రిటర్నింగు ఆఫీసరు విచారించవలెనని కృష్ణస్వామి అయ్యంగారు నుడిచెను.

ప్ర. న్యా:— ఆంగ్లేషీయను సెమిడెను హెన్రీరాజును నామినేషను చేసినవాదిరి వానిలో (నల్లరు)

52 వ నెక్కు నందు వివరింపబడిన అనర్హతలను కృష్ణస్వామిఅయ్యంగారు రొక్కటాకటిగా వివరించి ఆవి యనర్హతలకు సంబంధించిన ఆక్షేపణలలో వేని రిటర్నింగు ఆఫీసరు విచారించవలెనని నుడిచిరి. ఇందు వివరింపబడిన యనర్హతలలో (వైసిడెన్సీ మేన్రీటుగనుండుటగాని స్వామికాజ్ఞోద్ధజడ్జి నుండుటగాని ఒకటి.

ప్ర. న్యా:— అనున. అందులో ప్రస్తుత నిదర్శనము చాలకష్టమైనది. అభ్యర్థి (వైసిడెన్సీ మేన్రీటుగనుండుట) లేదా యను విషయమును విచారణయొనర్పిన గాని నిర్ణయించుటకు విలులేదని.

కృష్ణస్వామిఅయ్యంగారింకను వాదించుచు తమవాదన కను కూలముగ కింగ్సు యెంచి వారు “హెన్రీ వారిగారు” కేసునందొసగినతీర్పుల వివరించిరి.

ప్ర. నా:—నామినేషనుల సమయమునకొకటి ఎన్నికల తరువాతకొకటియొత్తను నాక్షేపణలకు రెండవకాశములు కాసనందు దొసగుటచేసెను. నామినేషనుల సందర్భమున రిటర్నింగు ఆఫీసరే అభ్యర్థుల అర్హతసర్వతీలు విచారించుటచేడల రెండవ కాశము తొలగింపబడినను. ఎన్నికలను సాధారణ స్వామిగారులను విచారించుట కవకాశ మేయుండును.

పిటిషనరుతరపు స్వామిగారి కృష్ణసామి అయ్యంగారు ఇంగ్లీషు కేసులలో స్వామిగారి రైటుగారి తీర్పును తన వాదన కనుకూలముగ నూచించిరి.

ప్రధానస్వామిగారి:—మివాదన క్రమమే యని నించిన సభిత మేమునను? రిటర్నింగు ఆఫీసరు, స్వామికాజ్ఞోద్ధ జడ్జిగారు నామినేషను రద్దుచేయుచు నొసంగిన ఉత్తరువును ప్రోసీషేయును మిగిలిన ముమ్మలను కోరెదరా? కృష్ణసామి అయ్యంగారు:—జేను.

ప్ర. న్యా:—అట్లులేన మిగిలినవారును అభ్యర్థి కాగలదని గనా? కృ. అయ్యంగారు:—జేను. నావాదన అంతయే.

కృ అయ్యంగారు:— రిటర్నింగు ఆఫీసరు స్వామికాజ్ఞోద్ధ జడ్జిగారు ఉత్తరువులు (కమిషనరుగారిని జాప్యపరిచినవిదల హైకోర్టును (జ్యూరిస్ డిక్ట్) అధికారము గలకా లేదాయను విషయమై వారింక నుగియుగలదని చెబునను.

ప్ర. న్యా:—నిశ్చయము. జ్యూరిస్ డిక్ట్ ను జేయుచు నవసరము. ఇక నిర్ణయించబడవలసిన విషయమేదన స్వామికాజ్ఞోద్ధ ప్రధానజడ్జి ప్రభుత్వముచే ప్రత్యేకముగ నియమింపబడిన అధికారియే కాదాయను విషయము.

కృష్ణసామిఅయ్యంగారు ఇంకవాదించుచు కమిషనరు లేక స్వామికాజ్ఞోద్ధ జడ్జి పారహుటు అప్రప్రాయము నొసంగినను హైకోర్టు వారి జ్యూరిస్ డిక్ట్ ను అధికారము గలదనిరి. మరియు రాజీనామా అంగీకరింపబడినను లేనప్పటి నామినేషను లేదనియు ప్రోసీషేయుల కధికారము లేను అనిరి. ఈ విషయము తమ వాదన ప్రధాన స్వామిగారి బలకగ విన తా మంతటితో ముగింతుమని పిటిషనరు కేసు కృష్ణస్వామిఅయ్యంగారు జర్జిరి.

ప్రతివాది తరపు వాదన

ప్రతివాది తరపు వీర మాకెటుగారు వాదించుచు ముఖ్యముగ రెండు ప్రధాన విషయములపై తమ వాదన నంతయు ఇమిడ్చిరి. 1 స్వామికాజ్ఞోద్ధ ప్రధానజడ్జి అట్టి హోదాలోగాక ప్రభుత్వముచే ప్రత్యేకముగ నియమింపబడిన అధికారిగనూ విచారించెననియు, రెండవది అట్లు స్వామికాజ్ఞోద్ధ జడ్జి ప్రత్యేక నియమితాధికారియగుట స్వామికాజ్ఞోద్ధ హైకోర్టువారికి జ్యూరిస్ డిక్ట్ నుగలదని ఎవరును చెప్పములేదు. ప్రవాదమును బలపరుచుటకు మదరాసు 47 లో 369 ఫుటయందు స్వామిగారి రామేశం, వాలరుగారు తీర్పును జదిచిరి. వీరు మాకెటుగారు ఇంకను వాదించుచు ప్రస్తుతమున్న రితిని హైకోర్టువారికి జ్యూరిస్ డిక్ట్ ను లేననియు 5 గురు స్వామిగారులుగల ఫుట్ యెంచితో విచారణ గావించవచ్చు ననియు నూచించిరి. కాని ఆవిధానము చాల ఆలస్యముననియు, ఇది వెంటనే నిర్ణయించబడవలెనని బర్జిరి.

ప్రత్యేక అధికారి

వీరమాకెటుగారు స్వామికాజ్ఞోద్ధజడ్జి “ప్రత్యేకముగ ప్రభుత్వముచే నియమింపబడిన యధికారి” యను విషయముపై వాదించుచు స్వామికాజ్ఞోద్ధ జడ్జి జ్యూరిస్ డిక్ట్ ను లేక తీర్పుచెప్పినని కేంద్రించిన 150 వ కేసును పరిచయిరి.

ప్ర. న్యామిగారు:—“ప్రత్యేకాధికారి” తానుచే యవలనిధియును తీర్పునొసంగినను, అందుపై మాకధికారములేదు?

మాకెటుగారు:—ప్రత్యేకాధికారిపై కోర్టు హెచ్చెయిన జోక్యముగలిగిండునొనుటకువిలులేదు.

ప్ర:— స్వామిగారి గారు మాటాడుచు ప్రత్యేకాధికారి చట్టము ననుసరించి జ్యూరిస్ డిక్ట్ నుగలిగియే వర్తింపవలెను లేదా ఇది అంతయు నిరాధారముననిరి.

వీరమాకెటుగారు ఇంకను వాదించుచు 52 వ కేసును ననుసరించి స్వామికాజ్ఞోద్ధ ప్రధాన జడ్జి ప్రత్యేకాధికారి యని రుజువేయబడవలెననియు స్వామికాజ్ఞోద్ధ జ్యూరిస్ డిక్ట్ ను కలదా లేదా అను విషయము నవసరమని యు రంగు నురిలో “ప్రత్యేక ముగ నియమింపబడిన అధికారి” యను విషయమును గూర్చి చర్చించబడినయె, అందు హైకోర్టును జ్యూరిస్ డిక్ట్ నులేదని గలదనియు బర్జిరి. వీరమాకెటుగారు ప్రేక్షకులలోని తీర్పును జదిచి స్వామికాజ్ఞోద్ధ తీర్పుపై తన కధికారములేదను కాశముపై హైకోర్టువారు పిటిషను విచారించ నిరాకరించినది బర్జిరి.

ఇంతట కోర్టువారు ఫలాహరములకై తేచిరి.

నేతపరిశ్రమవిచారణ టారిఫుబోర్డు

కలకత్తా సుంకములకలెక్టరు హాజ్జీ గారి సాక్ష్యము

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 28:—ప్రస్తుత ముంకులందుగల టారిఫువిధానము ముట్టుల సాధ్యమునా అనుఅంతయు నొక్కదానిపైమాత్రమే కలకత్తా సుంకముల కలెక్టరు జి. ఎన్. హాజ్జీ గారు టారిఫుబోర్డు నెట్టు చేడు సాక్ష్యమిచ్చిరి. టారిఫు విలువ విధానమును ఒకటి లేయారజేయబడిననో ప్రస్తుతము కాశపడుచున్న చిక్కులు తొలగిపోవుననియు, అట్టివిధానము తన ఆమోదము బడయవలయుననియు, సుంకములకాశపడు దిగుమతి దాదలకును సంధించుచున్న రేగాయిదా లట్టివిధానముచే అంత్యముననియు హాజ్జీ గారు చెప్పిరి. (ఆ. ప్రె.)

కాంగ్రెసులెక్స్ ప్రచారకసంఘము గొడవగ్రు

కృష్ణాజిల్లా

ఈంపు సభ్యులను కలులుచు ముఖ్యమంత్రి మానవతి నెంకట్రామయ్య ఆకెళ్ల శ్రీరాములు మారేపల్లి శ్రీరామచంద్ర శాస్త్రి వెంకట ఈశ్వరులుగారు మేరపల్లి పుచ్చరావుగారి అయిలూరు హాజరు గ్రామములను దర్శించి సేదపడెను మేడూరు దయచేసిరి. ఈగ్రామములయొక్క కాంగ్రెసు కేసులొట్ట నిదురుటకు నిశ్చయమై యున్నాడు.

నిలేఖి

ఆంధ్ర పత్రికా సంవత్సరాది సంచిక

ఎప్పటికీరైన రాజోపు ప్రభవ సంవత్సరాది సంచికను బ్రహ్మాండ బోవుచున్నాము. అందు సారస్వత, సాంఘిక, రాజకీ, యాధికారి విషయములకు సంబంధించిన వ్యాసములు ప్రకటింపబడును. తాము పూర్వమువలెనే దయయించి అమూల్యములగు తమ వ్యాసములతో సంచిక నలంకరించి మా యుద్యమమునకు దోడ్పడఁ బ్రార్థితులు.

ఈసంచికయందు విషయవిభాగమును గావించి యేవిభాగమునకు సంబంధించిన వ్యాసముల నా విభాగమునందే ముద్రించి సంచికను ఉగాదినాటి కాంధ్రుల కర్పించఁ దలచినాము. నియమితకాలము నకుఁ బూర్వమే వ్యాసములన్నియు మాకుఁ జేరినఁగాని అట్లు విషయవిభాగమును గావించ నుకూలము గానేరదు. సంచికాముద్రణ మారంభించిన పిదపఁ బంపు వ్యాసములను సంచికయందఁ జేర్చుటకు వీలుకలుగును. కావున వ్యాసములు 1929వ సం॥ నవంబరు 30 వ తేదీలోపల మాకుందవలెను. ప్రతివ్యాసమునను 'సంవత్సరాది సంచికకు' అని వ్రాసియుండవలెను. వ్యాసములును, వానికి సంబంధించిన చిత్రములును, ఇతర చిత్రములును, సంపూర్ణ వివరములతో నియమితకాలమునకుఁ బూర్వమే మాకుఁ బంపుదురు గాక యని ప్రార్థించుచున్నాము.

సంపాదకుడు
ఆంధ్ర పత్రిక

అతడు చిలుకపాలిషును ఉపయోగించును!

చిలుకపాలిషును జోళ్లకు ఉపయోగించిన, జోళ్లు చాలకా మృదువును. దీనిని ఉపయోగించి వారు దురుగుతనమును, భూతిని పొందగలరు. ప్రస్తుతకాలములో ప్రతివారును వారియొక్క జోళ్లకు పాలిషును వేయుచున్నారు.

కాని ప్రతివారికి, మంచిపాలిషును వుపయోగించిన జోళ్లకు వృద్ధివృద్ధి గలిగి కాలికి తగినట్లు ఉండుననియు, వేడిమిచేత జోళ్లు బద్దలు కాకుండను, కట్టు తెగిపోకుండను, వర్షముచేత చివుకకుండను ఉండుననియు తెలియదు.

చిలుక పాలిషు వైన ఉదహరించిన వను లన్నిటిని చేయును. లండన్ చిస్లిక్ కంపెనీవారిచే ఇది ప్రత్యేకముగా హిందూ దేశముకొరకై తయారు చేయబడినది.

చిక్లిట్ బ్రాసులు, స్పాంజితో అల్యుమినియమ్, తగినములను కుద్రవచ్చుటకు "స్పాన్" అను క్రొత్త తెల్లపదార్థమును ఉపయోగింపుడు. దీనిని రద్దుట మాత్రము పనికిరాదు.

రు 100 లు ఇనాము

రజిత భస్మము

రు 100 లు ఇనాము

ఈభస్మము ప్రయోజనకారి కాలేదని రుజువు పరచువారికి రు 100 లు ఇనాముగ నియ్యజూపను.

చాలా కాలమునుండి యున్న సెగవ్యాధులకు వెంటనే నుణచుచున్న. సెల్లను లేకండ్ అల్సర్లను నునల సంభవించెడు అరచేటి మంటలు, కాళ్లపొట్టు, కళ్లమంటలు వెంటనే తగ్గగలవు. మాత్రము గుండా తుక్కును పడుట చుట్టి యివరమువలె నుఖివ్యాధు లన్నియు త్వరలో నుపశమింపగలవు. నిస్సత్తునగనన్న నరములకు పుష్టివృద్ధి బలగర్ధము చేయును. ఇట్టి గణములే యొసగు నితర అన్ని బౌద్ధధర్మములకన్న నిది మిక్కిలయను నమృతముతో నేవించిన తత్వక గుణము కలదికీ తీరును. 48 దినములకు పరిపక్వ మగు గు 20 లు. 24 దినములకు పరిపక్వమగు గు 10 లు. చివారికి పగము చేస్తే.

మానేజరు, మారుతీ వైద్యశాల,

తరుత్తణి, చిత్తూరుజిల్లా.

స్వరాజ్యపక్షమా, స్వతంత్ర కాంగ్రెసుపక్షమా?

వ్యక్తులమాట లేక దానిదానిగుణాగుణముల పరీక్షింపవలెను

పండితమాళవ్యా యుద్ధోప

అలహాబాదు, సెప్టెం 28:—పండిత మదమోహన మాళవ్యా యిచట నుపన్యసించుచు నిప్పుకు వచ్చినవిషయము తనకును పెద్దన్నగ గౌరవించుచున్న పండితమోతీలాలు సెహరాకును మధ్యయేమియు లేదని చెప్పిరి. దేశమునెచట రెండు స్వత్యములకు కార్యక్రమములు గలవు. ఒకటి పండితమోతీలాలు సెహరా స్వరాజ్యపక్షము, రెండవది లాలాబజప్రతాప్, శేక్సూరు, జయకరుగారలు, పండితమాళవ్యాగారు చేశము ననుసరింప గోరువక్షు ము. ప్రజలు వ్యక్తులను బట్టి మోసపోగూడదు. రెండు కార్యక్రమములకును గుణములను కాంతముగ దరికించి నిశ్చయించుకొనవలెను. స్వతంత్రకాంగ్రెసుపక్షము కాంగ్రెసుప్రస్తుత విధానమును తిరస్కరించునపుడు కాంగ్రెసులోనివత్తునుని పిలుచుకొనరాని పండిత సెహరా చెప్పెను. కాని పండితమోతీలాలు కాంగ్రెసులోనుండియే స్వరాజ్యపక్షమును నిర్మించి కాంగ్రెసుతీర్మామనకువిరుద్ధముగ ప్రవర్తించుటతో దారిజూపిరి. పండితముగించుచు స్వరాజ్యపక్షమువారికిను విచక్షణలేకుండ ప్రతిష్టంభమనలంబింపవలెనందురనియు, నింకనప్రభుత్వమువారు చేశము యొక్కకోర్కెనుత్తరలో అంది ప్రత్యుత్తరమియవచ్చు సత్తెల నిరాకరించెదరనియు జెప్పుచుండురు. ఇంకను రెండవపక్షము కాననసభలను స్వరాజ్యము లేక బాధ్యతాయుతప్రభుత్వమును స్థాపించుటకును, ఈలోపధాయిష్టమును కాననసభలద్వారానే ప్రజలబాధములరక్షించి అభివృద్ధిజేయుటకును కోరుచున్నారు. ప్రస్తుతపరిస్థితులలో నియ్యదియే సురక్షితముగ ననుసరింపవలసిన మార్గము. (అ. ప్రె.)

మధుర జిప్సీసు అభ్యర్థులు

పానగల్లురాజా సంచారము

మధుర, సెప్టెం 28:—మధుర కాస్యపాలిటను క్లబ్బు సభ్యులు ఈసాయంత్రము గౌరీ పానగల్లురాజాగారికి విందుజేసిరి.

గౌరీ రాజాగారు యీఉదయము రామనాడుకుపోయి మూడువారములనుండి కొంచెము జబ్బుగానున్న రామనాడురాజాను జూచిరి.

మధుర రామనాడు జిల్లాల బ్రాహ్మణేతరనాయకులను జిప్సీసుపక్ష సభ్యులను గలసి పానగల్లురాజాగారి అధ్యక్షతను సమావేశమై యిష్టాగోష్ఠిపరిపి యీక్రింది అభ్యర్థులను రానున్న యెన్నికలకు బెట్టు నిర్ణయించిరి.

మధుర మ్యునిసిపల చైర్మను ఆర్. యస్. నాయుడు గారు మధుర అర్బుకాఫానము.

పి. టి. రాజు, పి. యం. మణ్సుఖం చెట్టియారు, నేతూరు రాజాగారలు మధుర జిల్లా రూరలు స్థానమునకు.

రావుబహదూరు వీ. యం. మరుగప్ప చెట్టియారు రామనాథు జిల్లా రూరల్. (అ. ప్రె.)

తిరుచినాపల్లి, సెప్టెంబరు 29:— గౌరీ పానగల్లు రాజాగారు మధురనుండి యీఉదయ మిచటికి వచ్చిరి. వైవను నద్ద తిరుచినాపల్లి స్థానిక సంస్థాధికారులు సత్కరించిరి. రాజాగారు యిచట నున్నంతకాలము అండిపట్టిపకాములో నుండురు. రానున్న యెన్నికలకు తనకి అభ్యర్థుల బెట్టుటకు యిష్టాగోష్ఠి సభ యీసాయంత్రం జరుగును. రాజాగారు యీసాయంత్రం జరుగు బ్రాహ్మణేతర సభకు అధ్యక్షత వహించురు. (అ. ప్రె.)

నమ్మక ద్రోహము

మణిమూర్ధుల సహపాఠిచు పోస్తుమాస్తరు అప్పీలు

మూడేండ్ల కఠినపరకము విధించబడుట

మూడేండ్ల, సెప్టెంబరు 28:—సెన్సు జడ్జి నేడు మూడు మణియార్డుల సహపాఠిచి 755 రూపాయలను హంచిన హక్కుకాస్తరు అప్పీలు కొట్టిచేసెను. రివీండ్ల కఠినపరకమును ఖాయపరచి ఇంతవరకు బెయిలై నుండి అనుభవించుచు వచ్చిన శిక్షను అనుభవంప నాజ్ఞ నిచ్చిరి. (అ. ప్రె.)

పల ?

మీరు పెరుగు కొనునపుడు, నీళ్ల పెరుగుగాకుండా గట్టిగావుండే సారవంతమైన మీగడ పెరుగు యేల కోరెదరు? పాలలో పుష్టికలుగజేసి సత్తా అంత గట్టి పెరుగులో వున్నది గనుకనేకదా!

పాలు కొనునపుడు, వాటిలో సహజముగానుండు నీళ్లుకాకుండా, పాలవాడు తన లాభముకొరకు కలిపిన నీళ్లతోనుండు పలచనిపాలను యేల కొనియెడరు. మిల్కు మెయిడు కన్ డెన్సుడు పాలు (గొల్లభామ కన్ డెన్సుడు పాలు) మేలైన ఆవుపాలసారము. యంత్ర సహాయమువలన సహజముగ పాలలోవున్న నీళ్లు అన్ని యిగర్చబడినవి. పెరుగులోని గట్టిపదార్థమువలెనే పాలలోని సారవంతమైన పుష్టినిచ్చు గట్టిపదార్థములుమాత్రము మిగులునట్లు చేయబడినది. ఈ చిక్కని మిల్కు మెయిడు కన్ డెన్సుడు పాలు (గొల్లభామ కన్ డెన్సుడు పాలు) పెరుగువలె పులియక అప్పుడు పితికిన ఆవుపాలవలె తియ్యగాను, శుభ్రముగాను వుండును. ఇందులో చెఱకు పంచదార కలుపుటవలన విడగొట్టని డబ్బాలో యీ పాలు అనేక మాసములవరకు చెడకుండా తియ్యగానుండును. డబ్బా విడగొట్టినపిమ్మటకూడా చాలా రోజులవరకు చెడకుండా తియ్యగానుండును.

మీరు పిల్లలకు పాలు యిచ్చుటలోను, టీ, కాఫీ, వంట, మిఠాయివగైరాలు తయారుచేయుట లోను మిల్కు మెయిడు కన్ డెన్సుడు పాలు (గొల్లభామ కన్ డెన్సుడు పాలు) పువయోగించినయెడల అవి పాలుమాత్రమేగాని నీళ్లుకావని మీకు తెలియగలదు. మీరు పువయోగించునప్పుడు, ఈ పాలలో మీకు కావలసిన నీళ్లు హెచ్చుగాని, తక్కువగాని కలుపుకొనవచ్చును. లేక నీరు కలపకుండగనే అన్నములోను, చపాటీలు, రొట్టెలు మొదలగువానితో పుచ్చుకొనినయెడల యీ రుచిగల పాలతో పుచ్చుకొన్న ఆహారముయొక్క పుష్టి గ్రామములో దొరకే ప్రశస్తమైన ఆవుపాలు పుచ్చుకొనుటవలన గలిగెడు బలముకు మూడు రెట్లు అధికముగ సత్తువజేయును. మిల్కు మెయిడు కన్ డెన్సుడు పాలు (గొల్లభామ కన్ డెన్సుడు పాలు) పిల్లలకు యిచ్చి వారి సంతోష మును చూడుడు.

స్వల్పవ్యయముతోడనే యీ అద్భుతమైన పాలను పరీక్షింపవచ్చును.

మీ పేరు, చిరునామా పూర్తిగా, స్పష్టముగా వ్రాసి, మూడు అణాల పోస్టేజీ స్టాంపులు పంపించిన యడల మాదిరిడబ్బా తిరుటపాలో సంపాదకును.

<p>MILKMAID MILK Post Box 396 CALCUTTA</p>	<p>వరుచేసి చూడిడబ్బా పంపుము. దీనిలో మూడణాల పోస్టేజీ స్టాంపులు పంపియింపుడి.</p>	<p>పేరు..... చిరునామా..... జిల్లా.....</p>
--	--	--

ప్రతి మిల్కు మెయిడు పాలడబ్బా (గొల్లభామ పాలడబ్బా) లో స్వచ్ఛమైన ఆవు పాలున్ను, పంచదారమాత్రమే వున్నదని తయారుచేయించినవారిచే గారంటీ చేయబడినది. ఇది అబద్ధమని యెవరైనా రుజువుచేయగలిగినయెడల, వారికి 5,000 రూపాయలు యివ్వబడును.

మిల్కు మెయిడు పాలు (గొల్లభామ పాలు) చేతితో
తాకబడకయే తయారుచేయబడినది.

వనా షధిశబ్దాత్థనిమంటువు

మూలకలయొక్క 85000 సంస్కృతీభిములకు తెలుగు అర్థములు కలవు. క్యాలికోరైండు నెల 3-4-0 లు.
 "భస్మ ప్రదీపిక" ఇందు సమస్త షధనిజములు కుడిచేసి భస్మములు చేయు యానాని ఆయుర్వేదవిధానములు గలవు.
 ఈ 1 కి రు. 500 కిమ్మరుగల భస్మములు కూడ గలవు. క్యాలికోరైండు నెల రు. 2-0-0
 రెడ్డి సోదరులు, రాయవరము. గోదావరి.

చంటిపిల్లలకు
 బిడ్డలకు అల్లర్లు
 సంభవించున
 అన్ని వ్యాధు
 లకు చక్కని
 నివహాయమైన
 మందు,

పుద్వార్డున్
 గారి వైపు
 వాటరు అను
 మందు ప్రితి
 ఇంట నుండితీ
 రవలెను.

"Fifteen Points for Mothers."

That is the name of the invaluable booklet given free with every bottle of Woodward's "Gripe Water," the one safe remedy for all digestive ailments in babies and young children. Here is one of the points:—"Never put baby to sleep by using so-called remedies which contain narcotics." Woodward's "Gripe Water" is free from all dangerous drugs. Of all Chemists and Drug Stores, 1/3 a Bottle.

WOODWARD'S "GRIPE WATER"

KEEPS BABY WELL.

W. WOODWARD (1920) LTD., Manufacturing Chemists, 79-87, Finsbury Road, London, N. W. 5.

శ్రీపాద నరసింహాచార్యుల
 వారివద్ద కాకినాడలో
 కూడ దొరకును

Sripadha Narasimham Brothers, Post Box 17, "Cocanada."

శాంపిలు యినాము. మొదటిరకం. ధరసలీను.

కృష్ణమూర్తి అండు కంపెనీ

నూతనమైన కలరునూలు రంగు పనికాల 157, దక్షిణమాసివీధి, మధుర.

ఆంధ్రదేశములో ప్రఖ్యాతిపొందిన, తల్లిబిడ్డ సింహ్యం శిల్పముగల కలరు నూలు రకాలు తీయండి. మా రంగుపని కాలలో చాయ అద్దకముచేసే కలరు రంగు నూలు దినుసులు, మేలైన శేషం బట్టలునున్న సాదాబట్టలు దినుసులకున్న సమృద్ధిగా వుపయోగముచేసే మేలైనరకం రంగునూలు అన్ని నెంబరులలోను డైమెట్ రకములోన్న మా వద్ద దొరుకును. శాంపిలుకున్న, ధరలుకున్న వెంటనే వ్రాయండి. 2808

రిజిస్టరు (ట్రేడు మార్క్)

It is just as easy
 to say

NESTLE'S MALTED MILK

SAY IT

when buying and
 get a big advantage
 in

PRICE AND QUALITY

15 oz. Bottle Rs. 1-12.

నెల్లూరుమండలి కళావంతుల సంస్కరణ సంఘము

నెల్లూరునందు కళావంతుల సంస్కరణసంఘము స్థాపించి నందుకు విక్రీలి సంతోషము. మండలిలో విద్యప్రాంతములం దిలి బీదవిద్యార్థులకు వేతనముల నొసంగుచున్నారనియు వినుచున్నాము. కాని అట్టిది ఆంధ్రదేశమున కంతకును గుంటూరు నందు ఒకవిద్యాసంఘ మిదివరకే యేర్పరుపబడి బీదవిద్యార్థులకు దాదాపు రి సంవత్సరములనుండియు జీతము లిచ్చుచున్నాను. తిరిగి ప్రత్యేకవిద్యాసంఘము స్థాపించినయెడల సంఘమునందలి గౌరవము దగ్గుటయే గాక భిన్నాభిప్రాయములును కలుగును. సంఘసంస్కరణ యన సంఘమునందలి లోపములను సంస్కరించి భావిసంతతిని బాగుపరచుట యని భావము. కాని చందాలు వనూలుజేసి సంస్కరణభావమును మరచి విద్యార్థివేతన మొసగుట యని భావముకాదు. ఎంతమందికి విద్యాదాన మొసంగినను, విద్యకేర్పినవారు బాగుపడుదురు. కాని సంఘమందలి లోపములు తెలియక, విక్రీలి హైన్యపుజీవయాత్ర చేయువారలుగాని, వారి సంతతిగాని బాగుపడనేరరు. అట్లు బీదవిద్యార్థులకు ఏ హాయము చేయవద్దని నాభావముకాదు. కాని ముఖ్యముగా ఇంతటినుండి భావిసంతతిని బాగుపడ ప్రయత్నములు సలుపవలయును. కాన, నెల్లూరుమండలి కళావంతుల సంఘసంస్కరణలను కోరడమేమన, సంఘము బాగుపడవలె ననియు, కొంతకాలము జరుగవలెననియు కోరిక యున్నచో మండలమంతయును ప్రచారముచేసి మహాసభయందలి తీర్మానములను వెల్లడిపరచి, సంస్కరణకు నోవ్వకొనువారిని క్రిడునందు సంతకములు చేయించిన త్వరలో బాగుపడును. ద్రవ్యము వనూలుజేసి నలుగురికి విద్య చేప్పించినందున సంఘ మెప్పటికి మార్పుచెందనేరదని నమ్మువలయును. అట్లు చేయనిచో అది సంస్కరణసంఘము కాజాలదు. అది విద్యాసంఘమే యగును. కాన చందాదారులును తదితరసభ్యులును చేరి వైవిధ్యముల చర్చించి ప్రచారముచేసి సంఘాన్నత్యమునకు తగు ప్రయత్నము చేయుదురని కోరుచున్నాను.

(సంఘ శ్రేయోభిలాషి)

గుంటూరుమండల జాతీయవిద్యాపరిషత్తు

బ్రాహ్మణకోడూరుసభల ౧ వ తీర్మానానుసారము రాబోవు విజయదశమిలోపుగా గుంటూరు మండలమునందలి జాతీయపాఠశాలన్నియును అనుబంధ రుసుముక్రింద రు ౧-౦-౦ పరిషత్తుకు చెల్లించవలసియున్నది. ఈపైకమును బ్రహ్మాండం నరసింహం కార్యదర్శి ఒలేరు వెల్లటూరుపొట్టు, అను చిరునామాకు పంపి రసీదును పొందవచ్చును. దీనిని పాఠశాలల మేనేజర్లను ప్రధానోపాధ్యాయులును గవనింతురు గాక.

బ్రహ్మాండం నరసింహం,
 కార్యదర్శి.

శివరహస్యఖండము

స్కాందపురాణాంతర్గత శివరహస్యఖండంబును తెలుంగు పద్యకావ్యముగ నెవ్వరైన రచించియిం దియుండినచో నట్టి కవి నామధేయమును వెల్లడింప ప్రార్థించుచున్నాను. ఈ గ్రంథ ముచ్చవేయబడినయెడల నది యెచ్చట నువలలి కాగలదో దెలిపిన మిగుల కృతజ్ఞుడను.

ఉపద్రష్ట వెంకటసుబ్బారావు,
 కాకినాడ.

మాన సోల్గా సి నీ మాత్రలు
 30 మాత్రలు 0-10-0 (నది అణాలు)
 వెలనుభవము! (పోస్తుఖర్చులు ప్రత్యేకము) గుణమధికము!
 శరీరములో ఉష్ణాధికముచే కలిగడి పైత్యకాకల
 కీమాత్రలు దివ్యామృతము. అజీర్ణము, అరుచి, అవులింతలు,
 అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల
 యందు బుట్టయము, పిక్కలు, పొర్ర్యములు, శిరస్సు,
 ప్రేళ్లు, అగులు మొదలగువానియందు గలిగడి నొప్పలను
 బోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యముకును దెచ్చును.
 ఈమాత్రలు మేహవాతనొప్పలను వెంటనే మాన్పును.
 ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధ
 మగుటచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును.
 ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.
 చిరునామా:— (1078)
 ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,
 పోస్తు నిడుమోలు, ఎలకురు, కృష్ణాజిల్లా.

గుంటూరు మునిసిపాలిటీ

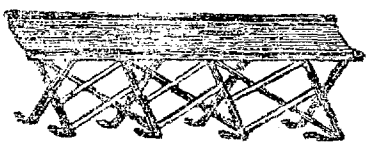
నిన్న సాయంత్రమున గుంటూరు మునిసిపల్ భవన మందు రివిజన్ బోర్డువారు సభ సలిపిరి. ఆధ్యక్షుడు ప్రమాణము మీద స్టేటు మెంటు నిచ్చెవననియు, నాఅధికారము ఉపాధ్యక్షున కిచ్చెదననియు, సాక్ష్యము పుచ్చుకోవలెననియు బోర్డువారితో తర్కము జరిపియుండెను. బోర్డువారు మీరు ఆలాచేయ కూడదనియు, మీరు బోర్డులోనుండి యొక స్టేటు మెంటు నియ్య వలెననియు, మీరు లేకున్న "లా"కు విరుద్ధమగు ననియు, ప్లీసు చెరుమెనునకు అట్టి యధికారమియ్య వలదనియు, యిచ్చుటకు మీకు అధికారములేదనియు మున్నగు తీవ్రవాదనలతో చాల ప్రాద్దువుచ్చి యీవిషయమై ప్రభుత్వమువారికి నిశ్చయించి వారి యుత్తరువు ప్రకారము చేయవచ్చునని తుదకు తీర్మానించి సభను చాలించిపోయిరి. ఈవిషయము ప్రభుత్వమువారినుండి వచ్చునరకు పరిష్కారము కానేరదు. ఇప్పటిలో ప్రభుత్వము వారుకూడ తగుసలహాగాని ఆర్డరుగాని యిచ్చుటగూడ వలను పడదు. తుదకు 20 దినములై నపట్టును. అట్టి బరు నెల గతిందును. సభలో 8 మంది కాంసిలర్లు లేకుండుట పరిపాలనకు బలహీనముకాదా? అదియుంగాక యీ ఎనిమిది వారులలో పని జరుగునదిలేనిది తెలిసికొనుట కష్టముకాదా? కాంసిలర్లుండియు నైతి ననోరు పెట్టుకొని అచ్చలచ్చుట ఆ యాపనులు జరుగవలెనని పలుసారులు తెలుపుచున్నను, పనులు జరుగుచుండుట లేదే? ఎన్నికలు త్వరలో జరిగించి ఆసీటును భర్తీపరిచిండుట చెరుమెనుగారి విధియైయున్నది. నూతన స్థులు తయారుకాని యెడల, యేకారణముచేత నైనగాని, పాత స్థుల ప్రకారం యెన్నికలు జరుపవచ్చునని కాసనము కాసిండుచుండగ, నెందులకు ఆ ప్రకారము అట్టి బరు నెలాఖరులోగా యెన్నికల తాత్ఖులు నిర్ణయించి చెరుమెను ప్రకటించి ఎన్నికలు జరుపరాదు? స్థానిక పరిపాలనా మంత్రిగారైన యేల జోక్యము కలుగజేసుకొని పాతస్థుల ప్రకారం యెన్నిక జరుపవలెనని ఆర్డరును బంపరాదు? తగాదాలపెట్టుకొని, బోర్డువారికిని అధ్యక్షునకును పడక యుండి తీర్మానముచేయక ఎంతికాలము యెన్నికలు జరుపక యీతిరున పరిపాలనమునకు లోటు కలుగజేయుచుండుదు? అది యుంగాక ననబరు మొదటివారము ఉపాధ్యక్షుని యెన్నిక చట్టము ప్రకారము జరుగవలసియున్నది. సభయందు 8 గురు సభ్యులతోక యీఎన్నిక జరుగవలసివచ్చిన యెంతి అన్యాయముగ నుండును. అధ్యక్ష ఉపాధ్యక్షుల పదవుల ఎన్నికలు జరుగునపుడు సభ పూర్ణముగా నుండి జరుగుట న్యాయము. అందున యీవిషయము స్థానిక స్వపరిపాలనావర్గము వారు బాగుగ యోచించి వెంటనే పాతస్థుల ప్రకారము యీయెన్నికలు జరుపవలెనని ఆర్డరు యిచ్చినగాని యీ అన్యాయము తొలగనేరదు.

టటగు.

యమ్. నారాయణ, మేనేజరు.

మొనర్చుచి కోటయ్య, యం.చలమయ్య అండు కో, క్యాంపు ఫర్నిచర్ మేకర్లు, నర్సారావుపేట.

గుంటూరు జిల్లా

నమ్మకమైన సామానులు ప్రత్యేకమైన పనివారితో తయారు చేయబడును. మొదటిరకం. రెండవరకం. క్యాంపు మంచము 14-0-0 18-0-0 పడక కుర్చీ 7-8-0 8-8-0

మేజుబల్లు డ్రాయరు గలది 10-0-0. లేనిది 8-0-0 ఆఫీసు కుర్చీలు ఇంకా యితర సామానులకూడా వున్నవి. త్వర పడుడు. మీయొక్క డేవోసాఖ్యమును పొందుడు. మావద్దవున్న సామానులకు పూర్తి అయ్యి వివరములు కావలెనని వారు క్యాటలు లాగునకు వై కనిపింపజేయునకు వ్రాయుడు. ప్రతిఆర్డరుతోను 1/3 వంతు సొమ్ము అడ్వాన్సుగా పంపవలెను. 2979

ధర తగ్గించబడినది! 3119

“ఆంధ్రసంధ్యాటికా”

సర్వజనులకు నుపయోగము. మంత్రములకు ధోషములు ప్రయోగములు కనబరచబడి యున్నవి. దీనివెల తగ్గించబడినది.

అకాల 4. తపాలు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

ఆర్. వేంకటేశ్వర్ ఆండు కో.

బ్రాడ్వే, మదరాసు.

ప్రతిమానాటకములు

శ్రీ ఆంధ్రపత్రికయందు శ్రీ అవధాని శిరోమణి కాశీ కృష్ణమాచార్యులవారి అనుగ్రహపూర్వములగు సంభాషణ రస పూర్వములు దేశమున కుప్పించి నేలవ్రాలుచున్న సాహిత్యల తను విమర్శకల్పద్రుమమును నూత్నవసంతాగమును చిగుర్పజేయుచున్నవి. విలేఖరులు పలువురు పలువిషయములనుగూర్చి వ్రాయుచు చర్చించుచు ప్రకృత నాటక సాహిత్యయుగమునకు భరతాచార్యులగు శ్రీ ఆచార్యులవారి నూత్రములకు బహుముఖములగు వ్యాఖ్యానములను పల్కుచు మహామహులగు శ్రీ ఆచార్యులవారి సాహిత్య నాటక విమర్శా ఘంటాపథమునకు దీపికలను అమర్చి శ్రీ ఆచార్యులవారివాదగోచనమార్గముల జీక్ష్మపాంథులకును ప్రకృతి నొనర్చుచున్నారు. కాని వారు కొన్నియంశములనుగూర్చియే వ్రాయుట మాచి ప్రకృతాంశమునుగూర్చి వ్రాయు మొదలిడితిని.

నాటకమును నాటక చరిత్రను గమనించిన ఒకా నొక యుగమున ప్రతిమానాటకములు ప్రధానముగ రసజ్ఞుల దృష్టి నాకర్షించి యగ్రస్థానమును వహించినట్లు గోచరించుచున్నది. అట్టి ప్రాధాన్యము పూర్వకాలమున మనదేశమందును ప్రకృతమున పాశ్చాత్యులందఱును కొన్ని భాగములందును మనకు కాన్పించుచున్నది.

శ్రీ ఆచార్యులవారు నాటక అక్షణములందు ఆయా భాగముల సమగ్రముగ విమర్శించియు ప్రతిమానాటకములను గూర్చి చాలినంత విమర్శించినట్లు కన్పింపదు. ప్రాయశః అట్లు కన్పింపకపోవుటకు హేతువు ఆచార్యులవారున్న విలేఖరి యెయనుట న్యాయము. ఏనాఁకాశయునుగూర్చి విచారించుట యైన విలేఖరి యధినముగనున్నదిగాని ఆచార్య ప్రధానావలంబముగ లేదు.

శ్రీ ఆచార్యులవారు నాటకమును వర్ణించుచు భ్రమకల్పించుటయే నాటకమునకు ప్రధానలక్షణ మనియు అట్టి భ్రమ స్థానావలంబులు పురుషులు ఏతగుభయమును కల్పింపవచ్చుననియునుడివిరి. దానికి పరిక్ష ఏమని ప్రశ్నింప భ్రాంతలమునకు యే పరిక్షయని సమాధాన మొసగిరి. ఇట్టి భ్రాంతి ప్రతిమాకృతిముగను రావచ్చుననభిప్రాయముగూడ శ్రీ ఆచార్యుల వారి సమాధానమందుకలదు. అదిగాక ప్రదర్శించు ప్రతిమవలెనే మనమును తన్వయత్వమున ప్రతిమాత్వమును పొందుచే యాదర్శనునియు అట్టిదిలభింపుండు ప్రతిమ నాటకములందు నాటకత్వము నేల నంగీకరింపగూడదనియును ఆచార్యులవారి అభిప్రాయమందు గలభావము. ఆభావమునే శ్రీ ఆచార్యులవారు నెలవిచ్చుచు ప్రతిమయందును (అను ఉద్దేశముతోను కాబోలును పురుషునియందును స్థానావలంబు రావచ్చునని నెలవిచ్చిరి

దీక్షముగ విచారించిన స్థానావలంబు పురుషత్వమును, పురుషుని యందు స్థానావలంబు త్వమును, భ్రమములకలగగని మరె ఎట్లువచ్చును? ఈ భ్రమమే నాటక నియామకముగలచేత ప్రతిమానాటకములు, నాటకములకులకు సంబంధమేమి? కాని ప్రతిమలయందు హావభావవిలాసములు ఏవిధముగ వచ్చుననకేక పాడవచ్చును. కాని శ్రీ ఆచార్యుల వారు నెలవిచ్చునట్లు హావభావాదులు కలనను భ్రమకలగుటయే మనకు నాటియందుగల హావభావాదులకు నిదర్శనము! అట్టి భయందు భ్రమకలగుండుటయే నాటకత్వభంజకము కలుగుటయే నాటకత్వ నిరూపకము. స్థానావలంబు పురుషత్వ భ్రాంతిని కలిగించుటయే సాధ్యమని యంగీకరించినందున, తదంతరత్వమును హావభావముల విషయము శంకింపట పిచ్చివని. భ్రమయే సాధ్యమగునపుడు తదంతమును హావభావ ప్రకటనము లేకుండుట ఏలకలభింపును? ఒకవేళ తలభింపుచున్న అట్టివోట్ల నాటకత్వమునే యంగీకరింపకుడు.

కాని ఒకపక్షమునట్టి, పురుషులకు నాటకకళనేర్పి వారిప్రదర్శనముల ఇయ్యవలెమనిపించుటకు ప్రతిమలకుండుగల నిత్యులత్వము, మనకుజెప్పినట్లు సాధ్యమగు లక్షణములు. మనము నాటియందు ప్రకృతకట్టు లక్షణముల నన్నింటిని త్రోసిపుచ్చకయే యిహుద్భుకొను సహజధర్మము. యిహుద్భుయకులని అన్యధికావ్య చపలముల రంగమును మొదలంట నెరమకొందరు నటనామధురలకన్న ప్రతిమానములే యుత్తములేమో యను సంశయము కాస్త్రస్పృశితము అనుభవముచేతను ముందు విమర్శితము.

పాండ్యం సుబ్బరాయశాస్త్రి,

విద్యాంకుడు

వజ్రగుళికలు

20 మాత్రల డబ్బి నెల రూ. 1-0-0

ధాతుపుష్టికి, బలమునకు, ప్రాణమునకు రక్షపుష్టియు నరముల పటుత్వమును కారణములు. రక్షపుష్టి మంచి అశోక్యమునకు మూలము.

అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

చెన్నపురి బజారుధరలు

19-వనం॥ సెప్టెం. 29-వతేది బుధవారము

1. ధాన్యములు.

దనియాలు బా 1-కి రు 68 0 0 మొదలు 77 0 0 వరకు

బియ్యముబస్తాలు

కుముమ తెనాలి ,, వ 48 గలది రు 12 8 0 18 0 0

నెల్లూరివి ,, డిటా ,, 14 0 0 15 0 0

డిల్లి ,, డిటా ,, 15 0 0 16 0 0

రాగులు ర. 164 బస్తా 1-కి ,, 9 10 0 10 0 0

సువ్వులు ,, ,, 22 0 0 25 0 0

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205 ,, 12 8 0 18 4 0

నెనగలు ,, డిటా ,, 18 8 0 14 4 0

పెసలు ,, డిటా ,, 14 0 0 15 0 0

మినుములు ,, డిటా ,, 16 8 0 18 0 0

ఉలలు ,, ర 164 ,, 9 0 0 9 8 0

3. సూనెవస్తువులు.

నువ్వులనూనె బా 1-కి ,, 158 0 0 158 0 0

నయ్య ను 1-కి ,, 14 0 0 25 0 0

కొండాపురంజేరు నెనగపప్పుబా1కి ,, 50 0 0 52 0 0

ఇతరప్రదేశము ,, ,, 48 0 0 49 0 0

జేరు నెనగనూనెగానుగబా1-కి రు 128 మినుకొనూనె 120 0 0

అముదము బా 1-కి ,, 92 0 0 98 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు.

చాయపసుపు బా 1-కి ,, 72 0 0 78 0 0

కురపసుపు ,, ,, 25 0 0 28 0 0

విరపకాయలు(గుంటూరు) బా1కి 180 0 0 187 0 0

గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మజుగు 1-కి రు 40,48

కాళహస్తీపాయకట్టు ,, ,, 50,58

చెల్లము బా 1-కి రు 40 0 0 60 0 0

చింతిపండు బా 1-కి ,, 25 0 0 56 0 0

5. ఇనుము.

నట్టారకం బా 1-కి ,, 28 0 0 30 0 0

చదరం ,, ,, 22 0 0 21 0 0

రవుండు ,, ,, 27 0 0 29 0 0

6. లోహములు.

చండి 100 కులంకు ,, 62 8 0 68 0 0

బంగారము, తులము 1-కి ,, 21 4 0 21 8 0

నవరము1-కి ,, 18 7 9

ఇత్తడి బా 1-కి ,, 240 0 0 258 0 0

రాగ డిటా ,, 258 0 0 262 0 0

7. కూడి.

బోండానెట్టు బాదవ 1-కి రు 800 0 0

పల్నాడు కూడి ,, ,, 145 0 0

8. నూలు.

పుల్లూరు యేనుగ నెం రిక్కి పెట్టె 1-కి ,, 5 4 0

నూళయేనుగ నెం 20 ,, 6 12 0

నెం 20 తెన్ని సింహం యీటె ,, 7 10 0

నెం 22 ,, ,, 7 14 0

నెం 12 1/2 అలెస్సు ,, 5 8 0

నెం 12 1/2 పాండిచేరి ,, 6 0 0

నెం 14 1/2 ,, ,, 6 7 0

నెం 12 1/2 మ్యాకాటక్ ,, 5 10 0

నెం 14 1/2 ,, మ్యాకాటక్ ,, 6 0 0

నెం 10 1/2 కోయంబూరు ,, 5 4 0

నెం 2 1/2 ,, ,, 5 14 0

నెం 14 1/2 ,, ,, 6 2 0

నెం 12 1/2 చూళ ,, 5 12 0

నెం 15 1/2 ,, ,, 5 0 6

అమృతాంజనము

చక్కనిడబ్బితో నహ సీసా-1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టి పీఠి, మద్రాసు లేక, పొంబాయి

సుఖరోగనివారిణి!

ప్రమేహ హరి.

అమృత ప్రదాయని!

ప్రకటన

ఎందుకీరని సమస్త సుఖరోగములను 21 రోజులలో కురుకుచున్నది. 10 సంవత్సరములనుండి గల భగంధరమును,
20 సంవత్సరముల కెగరోగమును నిర్మూలము చేసి యోగ్యతాపత్రములు పొందినది. ఖరీదు రూ. 10.

2380

1

శ్రీ కృష్ణ ఆయుర్వేద ఫార్మాసీ, ఏలూరు.

మైసూరు పాశ్యపు వెంకటాచలపండితుల ఆయుర్వేదియ సిద్ధాపథములలో నొకటియగు
లోకామయహర కస్తూరిమాత్రల యోగ్యతాపత్రములు

Rged
TradeMark

(5) మ. ఎస్. శ్రీనివాసన్, సాత్ ప్రిటు తిరుక్కణ్ణన్ కోవిల్, పోస్టు కెవలూరు, జిల్లా తంజావూరు,
పిరు వ్రాసినది.

తమరినుండి జూన్ నెలలో రప్పించిన మాత్రలు చాల గుణకారులని తెలియనబ్బియున్నవి. కావున నయ
చేసి 2 సీసాలు కస్తూరిమాత్రలను 2 సీసాలు గోరోజనమాత్రలను బంధ ప్రారన.

(6) మ. డి. వి. కస్తూరిరాజు, పైవిట్టు, ఇన్ కంబాస్సు ఆఫీస్, తిరుచినాపల్లి, పిరు వ్రాసినది.

తమ లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలను 5 సంవత్సరములనుండి వాడుచున్నాను. అవి దివ్యోషధముని
తెలియనబ్బినది. వాటివలన అన్ని జ్వరములు గుణము కలుగును. వెల పరసముగను, గుణ మధ్యధికముగను, ఉం
డుటవలన మాప్రాంత్యమువారు అధికముగా దీనినే వాడుచున్నారు. ఇప్పుడు 12 సీసాలను బంధగో చున్నాను.

(7) మ. పి. సుబ్రాయుడు కేరాఫ్ బండ్ల పీరాస్వామి రావూరుపేట, పోస్టుపేటపాలెం, కల్లగుంటూరు
పిరు వ్రాసినది. వెనుక తమరు పంపిన కస్తూరిమాత్రలు చాల బాగా పనిచేసినవి. గావున అనేకులు వచ్చి కొను
చున్నారు. వెంటనే 75 సీసాలను బంధగోచున్నాను.

(8) మ. పీలేగొడ రఘనాథుడు పోస్టు, కోలూరు, పిరు వ్రాసినది.

లోకప్రఖ్యాతిమైన అనేకరోగములను గుణపరచ గల తమ లోకామయహర కస్తూరి మాత్రల సీసా 12 ను వి. పి. చెను
ప్రార్థించుచున్నాను.

శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాలా, మైసూరు.

శ్రీ ముక్త్యాల రాజాగారు సునందా యశ్వచోషధము
లను కాస్త్రీయముగా క్రిష్ణతో తయారుచేయించి, అదివీరి
లభ్యమగునట్లుచేయ దలపెట్టి అర్చనసాయనసాలను వెలకొల్పి
నాడు. ఆయుర్వేదోషధము లన్నియు యిచ్చట కొరకును.
కేటలాగు కొరకు వ్రాయుడు.

2126 అర్చనసాయనశాల ముక్త్యాల కృష్ణా.

గొప్ప పిలుపు

అనేకులు వారి ప్రాణములను 150 పులుల గల మా

కామశాస్త్రమును

చదువుటచే కాపాడుకొనిరి. ఆరోగ్యము, విశ్వర్యము, అభ్యుద
యము వీటికి సంబంధించిన ఆరోగ్యవద్ధతులను గుఱించి తెలు
పును. మీకు ఈ త్రరము వ్రాసిన, అది మీకు ఉచితముగా
తీరబడును.

210

ఆతంతన్నిగ్రహఫార్మాసీ 26, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

ప్రాంచి:— మెయిన్ రోడ్డు, కాకినాడ.

కాతాదారుల కొక హెచ్చరిక వారి స్వలాభమునకై దీనిని ప్రతియొక్కరు తప్పక గమనింపవలెను.

(1)

ఆర్యులా! మేము ఈదిగువ తెలుపబడిన విలాసముతో 19 సంవత్సరములనుండి నగలవ్యాపారము జరిపించుచున్నాము. “ఉమ్మిడి” అను పదమును చూచిన
అనేకులు అది మా బ్రాంచియాయని పదే పదే అడుగుచున్నారు. ఈ దిగువ తెలుపబడిన విలాసముగలదిమాత్రమే మాచే నిర్వహింపబడుచున్నది. మాకు
ఇతర బ్రాంచీలు లేవు. కాన మీరు మోసపోకుండుటకై “ఉమ్మిడి” అను పదమును మాత్రము గమనింపక ఈదిగువ తెలుపబడిన మా పూర్తివిలాసమును గమ
నించి చూడవలెనని యిందుమూలముగా అందరికి తెలియజేయుచున్నాము. పూర్తివివరములు తెలియగోరువారు మావద్దకువచ్చిన విశదముగా తెలుపబడును.

ఉమ్మిడి రామయ్యకెట్టి గురుస్వామికెట్టి కంపెనీ, నగలవర్తకులు, 25 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యుగారి

భృగువటి (కెగరోగములకు సంజీవి)

జీవామృతము (రిజిస్టరు కాబడినది)

వృష్యయోగ (స్వస్థులనివారిణి)

1045

తెలుపు, ఎలుపు, పసుపు, కెగరోగములను రూ
పుచూడుపును. మరియొ మూత్రము బొట్టుబొట్టు పడుట,
వరములు విగడియుట మూత్రవాళిపు మంటలు బోగొట్టు
ను. పూర్తి గుణము అగుటకు రూ. 6-12-0

జీవామృతము వరముల బుహీనముచే కలిగెడు
అమోఘమైన రసాయనము. మరియొ బుహీనము భా
తుక్షయము, రక్తక్షయము వీర్యనష్టము, మెదడుయొక్క
బుహీనము మున్నగు రోగములకు అమోఘమైన రసా
యనము. వెల బుడ్డి 1-కి రు. 2-4-0

నీరై పోయిన వీర్యమును గట్టిపరచును. మూత్ర
ముతో గాని, స్వస్థమునందుగాని పోవుచున్న వీర్యమును
నిలుపును, నపునకదోషములను బోగొట్టి యోవనవంతం
లుగ చేయును. పూర్తిగుణము అగుటకు రూ. 5-0-0.

151 గోవిందపు
నాయుడుపీఠి,

ఆయుర్వేదాశ్రమం

పోస్టుబాక్సు
287, మదరాసు

చికటిమాత్ర!

కామరామయతము

1 గంటకేగుణము

విశేషములలో గూడ చే రొందినది. 20 సంవత్సరములనుండి యున్న శుక్ల నష్టమును నివారించినది. ఎంత బుహీనమైన శుక్లమైనను వెంటనే సంసారకుఁగును వీయగలదు.
మూత్రములో, నిద్రలో పోవు వీర్యమును 5 దినములలో నిలుపును. మధ్యవపునకులు, వృద్ధులు, వరముల బుహీనము 20 దినములలో గొప్ప క్షేత్రంబగుట.
పూతగా గూడ పనికివచ్చును. 20 మాత్రలు సీసా రు 2-0-0. ఆద్రుకు:— అమృతాశ్రమము, వెం. 1, ఏలూరు. (కృష్ణాజిల్లా) అని వ్రాయవలెను. 1876